Informacja o działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie 2023

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO w WARSZAWIE w 2023 ROKU

Warszawa 2024

Spis treści

I. INFORMACJE WSTĘPNE 6
1. Wpływ skarg i sposób ich załatwienia. 7
2. Skargi kasacyjne. 16
3. Postępowanie mediacyjne i uproszczone. 17
4. Zagadnienia związane z prawem pomocy. 17
5. Grzywny. 20
6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a. 21
II. ORZECZNICTWO – ZAGADNIENIA WYBRANE 21
1. Legitymacja prokuratora w postępowaniu sądowoadminstracyjnym. 21
2. Wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji. 22
3. Odszkodowanie za nieruchomości przejęte dekretem o gruntach warszawskich. 23
4. Dodatkowa opłata roczna za niezagospodarowanie terenu. 23
5. Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy. 25
5.1 Służba Cywilna, pracownicy mianowani, nauczyciele. 25
5.2 Żołnierze zawodowi. 26
5.3 Funkcjonariusze Policji. 28
5.4 Funkcjonariusze Służby Granicznej. 29
5.5 Funkcjonariusze Straży Pożarnej. 29
5.6 Funkcjonariusze Służby Celnej. 30
5.7 Inspekcja Pracy. 32
6. Sprawy mieszkaniowe. 32
6.1 Dodatek mieszkaniowy. 32
6.2 Świadczenie mieszkaniowe związane z lokalem mieszkalnym. 33
7. Samorząd terytorialny. 33
8. Ochrona danych osobowych. 35
9. Dostęp do informacji publicznej. 38
10. Zwrot nienależnego świadczenia. 40
11. Podatek od towarów i usług. 41
11.1 Zwrot VAT na zagraniczny rachunek bankowy. 41
11.2 Dyskonto akredytywy. 42
11.3 Rekompensata za ograniczenie cen energii. 42
11.4 Opodatkowanie VAT odszkodowania za wcześniejsze rozwiązanie umowy. 43
11.5 Sposób oznaczenia spółki cywilnej. 44
11.6 Zwolnienie z VAT usług edukacyjnych. 44

12. Podatek akcyzowy. 45
12.1 Zwrot podatku akcyzowego w sytuacji przemieszczenia wyrobów akcyzowych przez przewoźnika działającego w imieniu odbiorcy. 45
12.2 Klasyfikacja pojazdu według nomenklatury CN. 46
13. Podatek dochodowy od osób prawnych. 46
13.1 Faktoring pełny a warunek opodatkowania ryczałtem z art. 28j ust. 1 pkt 2 lit. a... 46
13.2 Kredyt, pożyczka hipoteczna a zaniechanie poboru. 47
13.3 Budynek na cudzym gruncie a podatek dochodowy. 48
13.4 Kwalifikacja przepływów w ramach grupy kapitałowej. 48
13.5 Zwolnienie z art. 17 ust. 1 pkt 4 dochodów fundacji ze szkoleń branżowych. 49
13.6 Rozliczenie straty oddziału zagranicznej spółki. 49
13.7 Kwalifikacja okresowych opłat leasingowych od środka trwałego. 50
13.8 Wpłaty na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców a koszty uzyskania przychodów. .. 51
13.9 Zakaz zmian stawek amortyzacji za lata minione. 52
13.10 Zawiadomienie o wyborze opodatkowania ryczałtem (ZAW-RD) przed rozpoczęciem nowego (niepełnego) roku podatkowego. 52
13.11 Moment opodatkowania estońskim podatkiem dochodowym od osób prawnych zaliczki na poczet dywidendy. 53
13.12 Zaliczenie do koszów dokonywanych przez bank zwrotów w związku z ugodami dotyczącymi umów „frankowych”. 53
13.13 Ulga na robotyzację a robot przemysłowy. 54
13.14 Karuzela podatkowa w kosztach uzyskania przychodu. 54
13.15 Ulga na prototyp a produkcja próbna. 54
13.16 Ulga na ekspansję a koszty przygotowania dokumentu strategii. 55
13.17. Kwalifikacja wydatków na pomoc Ukrainie. 55
13.18 Działania z zakresu tzw. społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR). 56
13.19 Farma wiatrowa a długoterminowy projekt z zakresu infrastruktury publicznej... 56
14. Podatek dochodowy od osób fizycznych. 57
14.1 Skutki wykupu obligacji przez emitenta. 57
14.2 Kwalifikacja wynagrodzenia w związku ze sprzedażą udziałów. 57
14.3 Przychody z dzierżawy znaku towarowego. 58
14.4 Obowiązki płatnika przy wypłatach dla pracowników w jednostkach uczestnictwa. 58
14.5 Kwalifikacja nieodpłatnego transportu i zakwaterowania. 59
14.6 Opodatkowanie ryczałtem przychodów z umów B2B. 59
14.7 Kwalifikacja wydatków na zakup wina. 59
14.8 Przychody członka zarządu. 60
14.9 Zysk osoby fizycznej czy osoby prawnej. 60

14.10 Podatek od niezrealizowanych zysków a standardy unijne. 61
14.11 Przychody z najmu a zwrot opłat za media. 61
15. Podatek od nieruchomości. 61
15.1 Pojęcie zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej. 61
15.2 Całość techniczno-użytkowa sieci gazowej. 62
15.3. Nieruchomość związana z działalnością gospodarczą podatnika. 63
16. Podatek od czynności cywilnoprawnych. 63
16.1 Miejsce wykonywania prawa majątkowego w postaci wymiany waluty wirtualnej Bitcoin. 63
16.2 Opodatkowanie umowy spółki polegającej na podwyższeniu jej kapitału zakładowego w świetle dyrektywy 69/335/EWG. 64
16.3 Podstawa opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych a umowa subrogacji. 65
17. Podatek od spadków i darowizn. 65
17.1 Postępowanie podatkowe w Polsce a postępowanie spadkowe w Kanadzie. 65
17.2 Odwołanie darowizny w świetle ustawy o podatku od spadków i darowizn. 66
17.3 Zachowanie terminu do wniesienia odwołania od decyzji w przypadku złożenia go do sądu powszechnego. 67
18. Opłata skarbowa - zwrot opłaty skarbowej na rzecz podmiotu, który uiścił ją za podatnika. 68
19 Gospodarowanie odpadami komunalnymi – nadpłata z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. 68
20. Postępowanie egzekucyjne w administracji. 69
20.1 Brak dopuszczalności wydania postanowienia w zakresie zwrotu odsetek od zwróconej kwoty kosztów egzekucyjnych. 69
20.2 Niedopuszczalność wznowienia postępowania w zakresie kosztów egzekucyjnych z uwagi na brak wydania postanowienia w tym zakresie. 70
20.3 Zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego zobowiązanego w sytuacji rozdzielności majątkowej z małżonką. 70
21. Ordynacja podatkowa. 71
21.1 Wypłata oprocentowania od nadpłaty. 71
21.2 Zastosowanie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania do agresywnej optymalizacji podatkowej z wykorzystaniem Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego oraz transparentnej spółki luksemburskiej. 72
21.3 Prawo do otrzymania oprocentowania (odsetek) od wpłat dokonanych na podstawie przepisu, który był niezgodny z prawem Unii. 72
21.4 Blokada rachunku podmiotu kwalifikowanego. 73
21.5 Zmiana zakresu blokady rachunków bankowych. 74
21.6 Podatek wyegzekwowany przymusowo w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji, jako nadpłata. 74

22. Gospodarka wodna. 75
22.1 Czy wody popłuczne to ścieki przemysłowe? 75
22.2 Sprzeciw do zgłoszenia wodnoprawnego. 76
22.3 Nakaz uregulowania gospodarki wodnej. 77
23. Środowisko. 78
23.1 Opłata za korzystanie ze środowiska - milczące załatwienie sprawy. 78
23.2 Domniemanie posiadacza odpadu. 78
23.3 Status odpadu, a uznanie pojazdu, jako odpad. 79
24. Wywłaszczenia i zwrot nieruchomości. 80
25. Cudzoziemcy. 81
26. Ceny. 83
27. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych, ustalenie liczby punktów sprzedaży, zasad usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych 84
28. Zdrowie - prawo wykonywania zawodu lekarza, aptekarza, pielęgniarki, położnej. 85
29. Nadzór sanitarny. 86
30. Ubezpieczenia majątkowe - zezwolenie na działalność ubezpieczeniową. 87
31. Cła - weryfikacja zgłoszeń celnych co do wartości celnej towaru, pochodzenia, klasyfikacji taryfowej; wymiar należności celnych. 87
32. Finanse publiczne. 88
32.1 Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. 88
32.2 Zwrot dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. 90
33. Egzekucja należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej. 91
34. Subwencje unijne, fundusze strukturalne regulacje rynków branżowych. 92
35. Sprawy dotyczące dróg, transportu drogowego, kolei, lotnictwa i żeglugi. 95
36. Sprawy z zakresu geologii i górnictwa. 101
37. Sprawy dotyczące uprawnień do wykonywania określonych czynności i zajęć. 102
38. Sprawy z zakresu telemediów. 107
39. Sprawy dotyczące broni i materiałów wybuchowych. 109
40. Sprawy z zakresu kultury fizycznej. 110
41. Sprawy kapitałowe i bankowość. 111
42. Sprawy z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych. 113
43. Problematyka dotycząca nadania stopnia naukowego w sytuacji dwóch negatywnych recenzji na tle art. 221 ust. 10 i ust. 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. 116
44. Kwestia terminu ważności pozwolenia konserwatorskiego wydanego na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i jego relacja z pozwoleniem na budowę. 120

III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA SĄDU 125
1. Wydział Informacji Sądowej. 125
2. Szkolenia sędziów. 129
SPIS TABEL 131

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie zatrudnionych było ogółem 552 osoby, w tym:

- 128 sędziów. W Naczelnym Sądzie Administracyjnym orzekało 15 sędziów na delegacji stałej co oznacza, że faktycznie w WSA w Warszawie orzekało 113 sędziów.
- 37 asesorów;
- 23 referendarzy sądowych;
- 83 asystentów sędziego, w tym 2 zatrudnionych na podstawie umowy o zastępstwo;
- 281 urzędników i pozostałych pracowników Sądu, w tym 13 zatrudnionych na podstawie umowy o zastępstwo.

Właściwość przedmiotowa Wydziałów Orzeczniczych na dzień 31 grudnia 2023 r. kształtowała się następująco:

Wydział I – gospodarka mieniem, komunalizacja mienia, przejęcie mienia, pomoc społeczna, inne;

Wydział II – praca, sprawy mieszkaniowe, obronność, samorząd terytorialny, zatrudnienie, ochrona danych osobowych, informacja publiczna, ochrona informacji niejawnych, świadczenia w drodze wyjątku, lustracja;

Wydział III – zobowiązania podatkowe;

Wydział IV – środowisko, rolnictwo i leśnictwo, wywłaszczenia, cudzoziemcy, zatrudnienie, kombatanci, gospodarka wodna;

Wydział V – ceny, działalność gospodarcza, zdrowie, ubezpieczenia majątkowe, jakość, rolnictwo i leśnictwo, cła, finanse publiczne, subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacje rynków branżowych;

Wydział VI – budownictwo, drogi, koleje, lotnictwo, żegluga, geologia i górnictwo, gospodarka mieniem, energetyka, geodezja i kartografia – uprawnienia zawodowe, czynności i zajęcia, telemedia, broń i materiały wybuchowe, zatrudnienie, kultura fizyczna, sprawy kapitałowe i bankowość, własność przemysłowa, fundusze emerytalne, ubezpieczenia zdrowotne;

Wydział VII – budownictwo, ludność, zagospodarowanie przestrzenne, kultura i sztuka, geodezja i kartografia, kościoły, edukacja;

Wydział VIII– sprawy z zakresu różnych symboli, przy właściwości miejscowej obejmującej powiaty: białobrzeski, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydłowiecki, zwoleński oraz miasto Radom.

1. Wpływ skarg i sposób ich załatwienia.

Z poprzednich lat w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie do rozpoznania pozostało ogółem 16.980 spraw, w tym 16.303 sprawy ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji (oznaczone symbolem SA), 626 spraw ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów (oznaczone symbolem SAB), oraz 51 wniosków m. in. o wymierzenie organowi grzywny (oznaczone symbolem SO).

W roku 2023 wpłynęło ogółem 26.496 spraw, w tym 24.243 skargi na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji, 2.085 skarg na bezczynność i przewlekłość organów administracji, 168 wniosków (SO). W porównaniu do roku 2022 ogólny wpływ spraw (SA+SAB+SO) zmniejszył się o 2.218 spraw. Średni miesięczny wpływ skarg w 2023 roku (SA+SAB) wyniósł 2.194 skargi.

Rok	Pozostałość z ubiegłego roku	Wpływ	Załatwienia
2017	12573	23694	26162
2018	10103	22264	24734
2019	10137	24623	24589
2020	11557	23383	21969
2021	12942	28820	27435
2022	17004	28815	24753
2023	16980	26496	29882

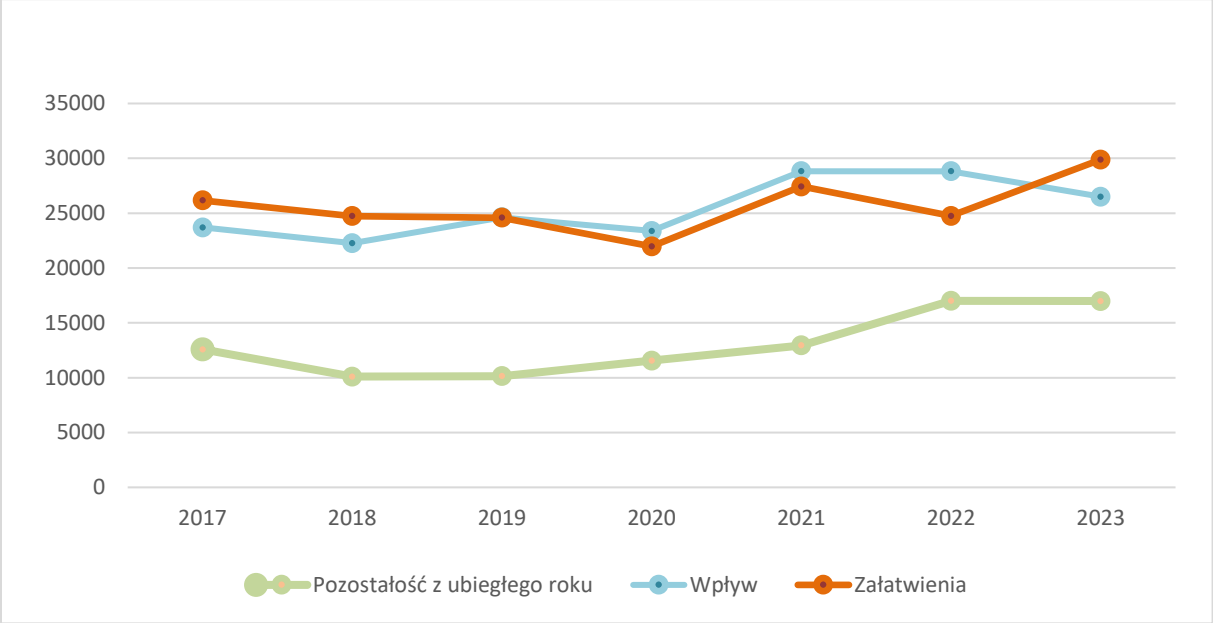

Najwięcej skarg wniosły osoby fizyczne – 17.973. Osoby prawne wniosły 6.986 skarg. W 868 sprawach skarżącymi były organizacje społeczne. Prokurator, jako strona skarżąca, wystąpił w 84 sprawach. Rzecznik Praw Obywatelskich w 7 sprawach. Inne podmioty wniosły 432 skargi.

Najwięcej skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji wpłynęło w następujących grupach spraw:

- podatkowych 2.971,
- dróg publicznych i ruchu drogowego, kolei, przewozów, lotnictwa, żeglugi 2.452,
- bankowych 2.451,
- budowlanych 1.651,
- pomocy społecznej 1.313,

- subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych 1.172,
- ubezpieczeń zdrowotnych 1.028.

Z analizy powyższych danych wynika, że w porównaniu do roku 2022 w dalszym ciągu duży wpływ skarg dotyczy spraw podatkowych. Zwiększył się wpływ spraw dotyczących dróg publicznych i ruchu drogowego, kolei, przewozów, lotnictwa, żeglugi. Znacznemu zmniejszeniu uległ natomiast wpływ spraw dotyczących bankowości.

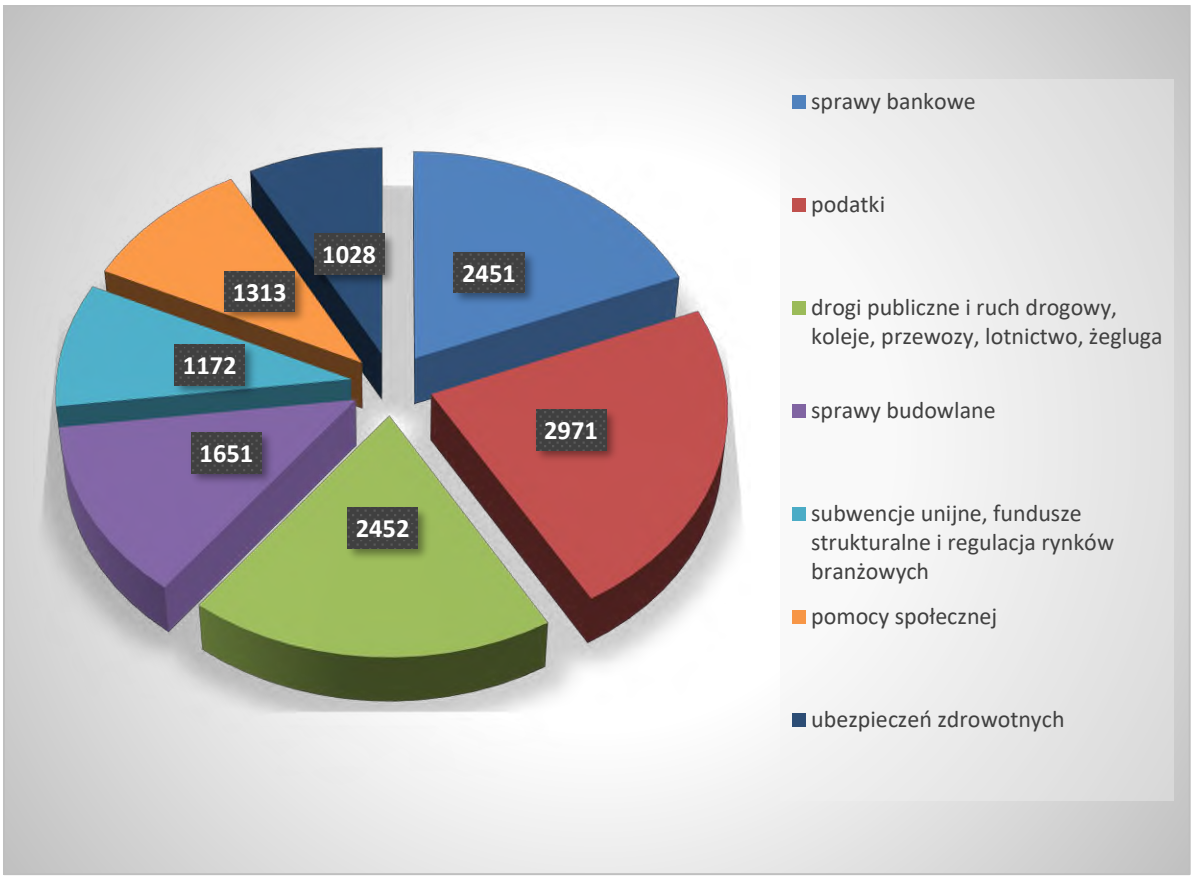

Najwięcej skarg na bezczynność i przewlekłość postępowania organów administracji wpłynęło w sprawach z zakresu:
- informacji publicznej i prawa prasowego, ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego 670,
- cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców 150,
- gospodarki mieniem państwowym i komunalnym 142,
- dróg publicznych i ruchu drogowego, kolei, przewozów, lotnictwa, żeglugi 118,

- podatkowych 100,
- wywłaszczeń i zwrotu nieruchomości 97.

Z analizy powyższych danych wynika, że w porównaniu do roku 2022 nadal utrzymuje się duży wpływ spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej. W dalszym ciągu zmniejszeniu ulega natomiast wpływ skarg dotyczących spraw cudzoziemców, repatriantów, nabycia nieruchomości przez cudzoziemców.

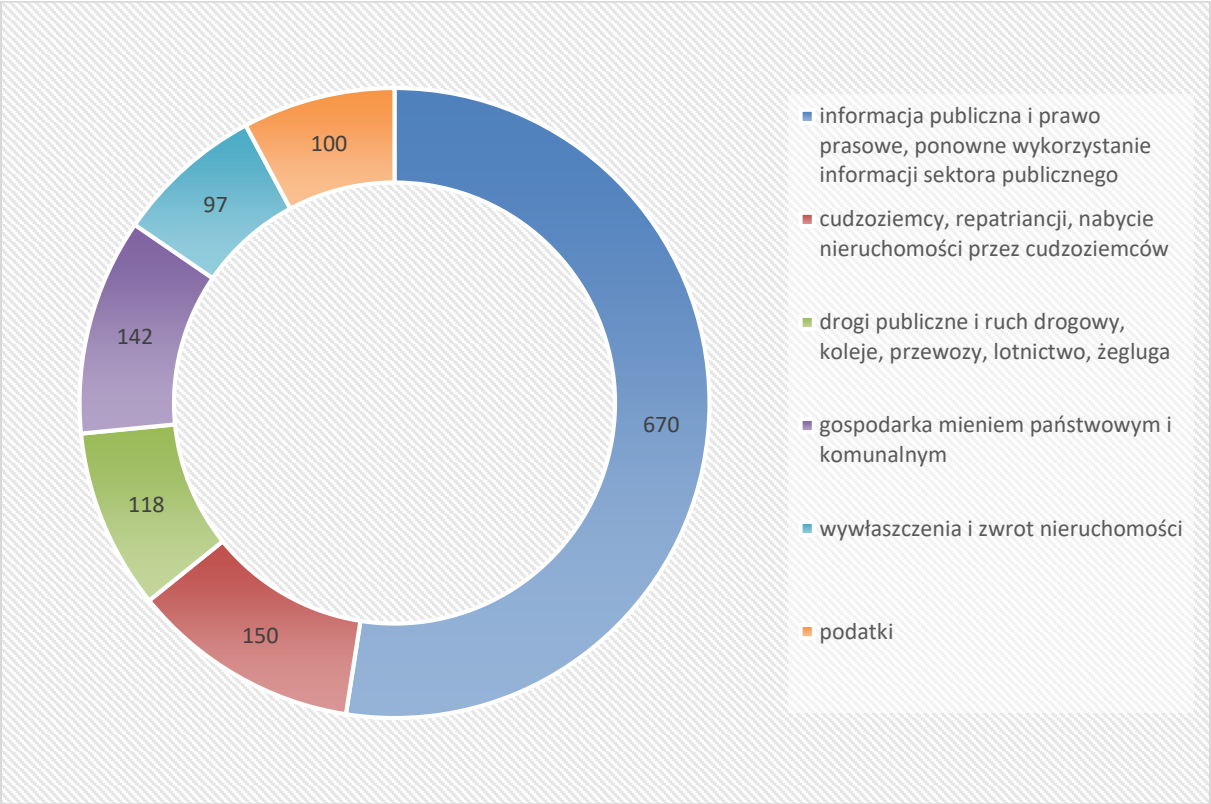

<u>Załatwionych zostało ogółem 29.882 sprawy - w tym 25.238 załatwiono na rozprawie lub posiedzeniu niejawnym, a 4.644 sprawy zamknięto. Wśród 25.238 spraw rozpoznano:</u>

- **23.239 skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji**, z których 7.405 (32%) uwzględniono, 12.056 (52%) oddalono i 3.778 (16%) załatwiono w inny sposób;
- **1.855 skarg na bezczynność i przewlekłość organów**, z których 703 (38%) uwzględniono, 319 (17%) oddalono i 833 (45%) załatwiono w inny sposób;
- **144 wnioski (SO).**

Na dzień 31 grudnia 2023 r. procent opanowania wpływu spraw wyniósł 112,78%.

Sędziowie oraz asesorzy WSA w Warszawie w 2023 r. sporządzili łącznie 21.641 uzasadnień orzeczeń.

Średni czas trwania postępowania od momentu wpływu sprawy do Sądu do czasu wydania orzeczenia wyniósł w roku 2023 r. – 5,46 miesiąca.

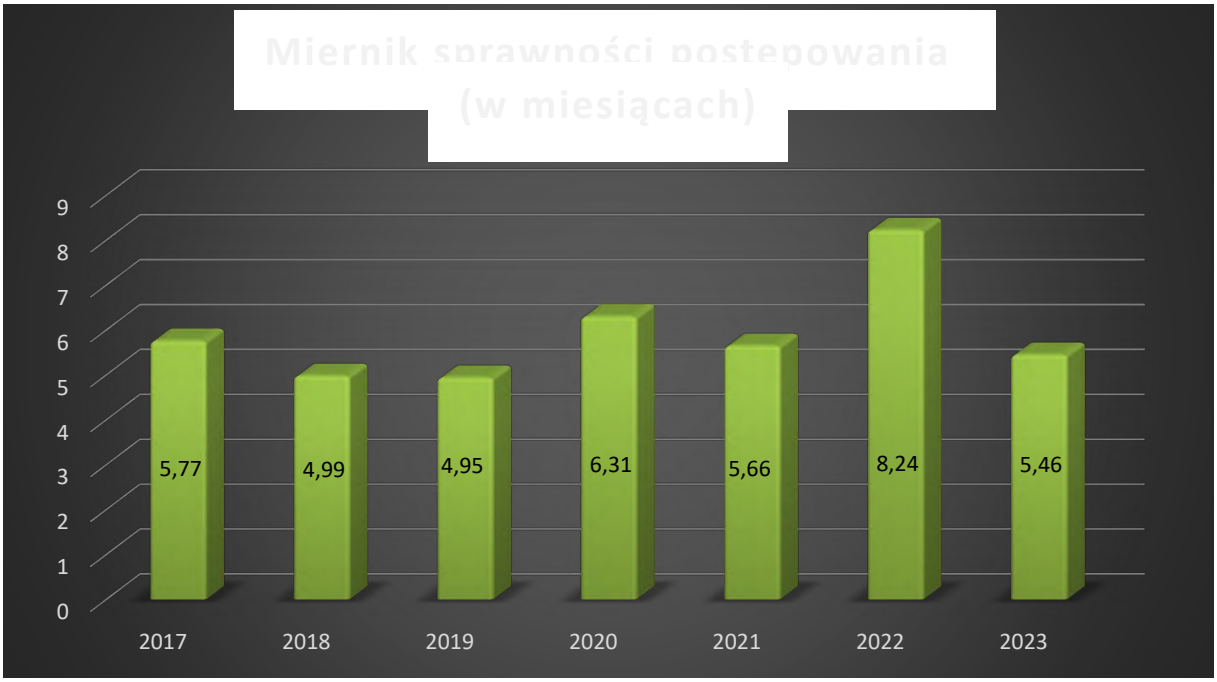

Średnie obciążenie sprawami (repertorium SA+SAB+SO) przypadającymi na jednego sędziego i asesora w roku 2023 kształtowało się następująco:

Wpływ spraw - 177 spraw/sędziego (asesora)

Załatwiono - 199 spraw/sędziego (asesora)

Uzasadnienia - 144 uzasadnienia/sędziego (asesora)

Przy obliczaniu średniego obciążenia sprawami uwzględniono 150 sędziów i asesorów faktycznie orzekających w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie w 2023 roku.

Ilość spraw załatwionych w poszczególnych Wydziałach Orzeczniczych przedstawiała się następująco:

Wydział I

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 4.138 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 1.479 spraw, wpływ w 2023 r. 2.659 spraw. Załatwiono 2.790 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 824 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.652 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 314 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 399 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 99 spraw, wpływ w 2023 r. 300 spraw. Załatwiono 315 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 124 sprawach,
  - oddalono skargę w 30 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 161 spraw.

Wydział II

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 4.882 sprawy, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 2.449 spraw, wpływ w 2023 r. 2.433 sprawy. Załatwiono 3.241 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 1.916 sprawach,
  - oddalono skargę w 887 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 438 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 1.069 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 278 spraw, wpływ w 2023 r. 791 spraw. Załatwiono 671 spraw, w tym:

- uwzględniono skargę w 240 sprawach,
- oddalono skargę w 187 sprawach,
- załatwiono w inny sposób 244 sprawy.

Wydział III

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 4.379 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 1.590 spraw, wpływ w 2023 r. 2.789 spraw. Załatwiono 3.450 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 1.530 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.494 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 426 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 112 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 15 spraw, wpływ w 2023 r. 97 spraw. Załatwiono 81 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 24 sprawach,
  - oddalono skargę w 19 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 38 spraw.

Wydział IV

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 3.783 sprawy, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 774 sprawy, wpływ w 2023 r. 3.009 spraw. Załatwiono 2.723 sprawy, w tym:
  - uwzględniono skargę w 673 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.488 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 562 sprawy.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 385 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 99 spraw, wpływ w 2023 r. 286 spraw. Załatwiono 311 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 141 sprawach,
  - oddalono skargę w 22 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 148 spraw.

Wydział V

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 5.019 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 2.160 spraw, wpływ w 2023 r. 2.859 spraw. Załatwiono 3.351 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 809 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.922 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 620 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 140 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 25 spraw, wpływ w 2023 r. 115 spraw. Załatwiono 111 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 22 sprawach,
  - oddalono skargę w 9 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 80 spraw.

Wydział VI

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 13.043 sprawy, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 6.455 spraw, wpływ w 2023 r. 6.588 spraw. Załatwiono 3.921 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 766 sprawach,
  - oddalono skargę w 2.357 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 798 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 229 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 39 spraw, wpływ w 2023 r. 190 spraw. Załatwiono 79 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 30 sprawach,
  - oddalono skargę w 12 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 37 spraw.

W Wydziale Orzeczniczym VI dodatkowo zamknięto 3.977 spraw w większości dotyczących skarg na decyzję Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o wszczęciu przymusowej restrukturyzacji Getin Noble Bank S.A. Sprawy te połączono do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Wydział VII

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 4.082 sprawy, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 1.067 spraw, wpływ w 2023 r. 3.015 spraw. Załatwiono 2.820 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 579 sprawach,
  - oddalono skargę w 1.802 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 439 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 271 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 56 spraw, wpływ w 2023 r. 215 spraw. Załatwiono 198 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 83 sprawach,
  - oddalono skargę w 24 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 91 spraw.

Wydział VIII

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 1.220 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 329 spraw, wpływ w 2023 r. 891 spraw. Załatwiono 943 sprawy, w tym:
  - uwzględniono skargę w 308 sprawach,
  - oddalono skargę w 454 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 181 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 106 spraw, w tym pozostałość z 2022 r. wynosiła 15 spraw, wpływ w 2023 r. 91 spraw. Załatwiono 89 spraw, w tym:
  - uwzględniono skargę w 39 sprawach,
  - oddalono skargę w 16 sprawach,
  - załatwiono w inny sposób 34 sprawy.

Do załatwienia na rok 2024 pozostało ogółem 13.594 sprawy, w tym 12.751 skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji, 780 skarg na bezczynność i przewlekłość organów i 63 wnioski (SO).

2. Skargi kasacyjne.

Do 31 grudnia 2023 r. wpłynęło do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie 9.135 skarg kasacyjnych, wniesionych od orzeczeń wydanych w sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji oraz na bezczynność i przewlekłość organów. W odniesieniu do 25.094 skarg (SA+SAB) załatwionych w 2023 roku na rozprawie lub posiedzeniu niejawnym zaskarżalność stanowiła 36 %.

W poszczególnych Wydziałach zaskarżalność kształtowała się następująco:

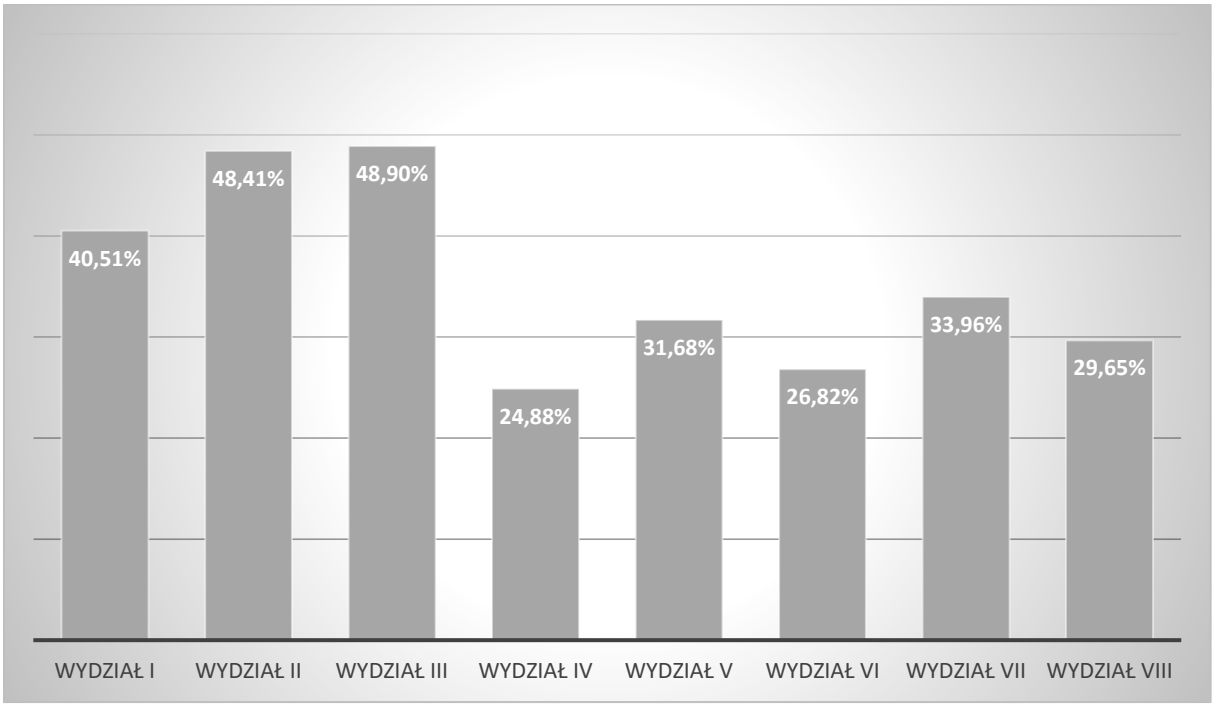

Z ogólnej liczby 8.103 skarg kasacyjnych od orzeczeń WSA w Warszawie, jakie wpłynęły do Naczelnego Sądu Administracyjnego w 2023 r. – 5.547 skarg oddalono, 1.573 skargi uwzględniono, 499 skarg załatwiono w inny sposób.

3. Postępowanie mediacyjne i uproszczone.

W oparciu o dotychczasowe doświadczenia orzecznicze, należy stwierdzić, iż instytucja postępowania mediacyjnego znajduje nadal znikome zastosowanie praktyczne. W 2023 roku do rozpoznania w tym trybie Sąd nie skierował żadnej sprawy.

Na wysokim poziomie utrzymuje się natomiast ilość spraw rozpoznawanych w trybie uproszczonym.

4. Zagadnienia związane z prawem pomocy.

Z analizy orzecznictwa z zakresu prawa pomocy za 2023 r. wynika, że dotychczasowa linia orzecznicza była utrwalana. Wnioski o przyznanie prawa pomocy były składane zarówno przez osoby fizyczne jak i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i rozpoznawane przy uwzględnieniu sytuacji majątkowej strony. Dokonując analizy sytuacji finansowej szczególną uwagę zwracano na rzetelne wykazanie sytuacji majątkowej strony, podkreślając, że to w interesie wnioskodawcy jest zarówno jak najobszerniejszy opis stanu majątkowego, finansowego i rodzinnego oraz realnych możliwości płatniczych, a także jak najściślejsza współpraca z sądem (referendarzem sądowym), który dąży do tego, aby sytuację strony w pełni wyjaśnić.

W przypadku rozpoznawania wniosków pełnomocników ustanowionych z urzędu o zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu istotną stała się okoliczność, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20 kwietnia 2023 r. sygn. akt SK 53/22, opublikowanym w dniu 4 maja 2023 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 842) stwierdził, że § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 68 ze zm.) w zakresie, w jakim przewiduje wysokość opłaty stanowiącej koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszonej przez Skarb Państwa udzielonej przez radcę prawnego z urzędu w wysokości niższej, niż stawka minimalna opłat za czynności radców prawnych określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia

22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.), wydanym na podstawie art. 225 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166), dotyczącym stawek minimalnych w sprawach prowadzonych z wyboru, jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 zdanie drugie i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Skutkiem ww. wyroku jest utrata mocy obowiązującej normy poddanej kontroli Trybunału Konstytucyjnego (§ 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu) i zastosowanie przy zasądzaniu kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu stawek minimalnych określonych w § 14 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Chodziło więc o stosowanie stawek wobec pełnomocników ustanawianych z urzędu w równej wysokości co do pełnomocników z wyboru.

Powołany wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2023 r., chociaż obalił wyłącznie domniemanie konstytucyjności normy w określonej części i derogował w części § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu w zakresie, w jakim przewiduje wysokość opłaty stanowiącej koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszonej przez Skarb Państwa udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, to jednak spowodował nowy sposób interpretowania jego treści. Dotyczy to również wykładni § 4 ust. 1 rozporządzenia z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 18 ze zm.), który jest w swej treści tożsamy z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

Po wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie wniosków adwokatów, posłużenie się powyższymi zasadami interpretacyjnymi przy wykładni § 4 ust. 1

rozporządzenia w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu okazało się niezbędne, gdyż bez umotywowanych racji nie należy nadawać różnych znaczeń tożsamym sformułowaniom w dwóch aktach prawnych.

W związku z powyższym, w ramach wykładni prokonstytucyjnej, orzekał w tych sprawach Sąd (nie referendarze), który w orzeczeniach pomijał regulację rozporządzenia tylko w tej części, która odnosi się do ustalenia stawek wynagrodzenia adwokata za świadczoną pomoc prawną z urzędu i zastąpił te stawki – stosownie do wartości przedmiotu zaskarżenia lub rodzaju postępowania – stawkami wynagrodzenia (opłat), jakie prawodawca przewidział za takiego samego rodzaju prace (pomoc prawną) świadczone przez adwokata ustanowionego z wyboru.

W tej kategorii na uwagę zasługuje skarga w sprawie o sygn. akt V SA/Wa 1560/23 wniesiona przez ustanowionego pełnomocnika z urzędu o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem starszego referendarza sądowego o przyznaniu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu. Pełnomocnik wniósł o zmianę ww. postanowienia i przyznanie na jego rzecz, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie z urzędu „w postępowaniu odwoławczym" wynagrodzenia w wyższej stawce niż przewidywało to wcześniejsze postanowienie. Jako podstawę wniosku pełnomocnik z urzędu wskazał art. 272 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2023 r. sygn. SK 53/22. Sąd postanowieniem z dnia 28 września 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 1560/23 odrzucił skargę o wznowienie postępowania sądowego stwierdzając, że postanowienie starszego referendarza sądowego w przedmiocie przyznania na rzecz pełnomocnika z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu nie jest prawomocnym orzeczeniem kończącym postępowanie sądowoadministracyjne w rozumieniu art. 270 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zatem nie przysługuje od niego skarga o wznowienie w trybie art. 272 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a w konsekwencji tego skarga o wznowienie podlega odrzuceniu na podstawie art. 58 § 1 pkt 6 i art. 58 § 3 w związku z art. 276 zd. 1

powyższej ustawy. Przedmiotowa skarga o wznowienie podlegała odrzuceniu również dlatego, że w przypadku prawomocnych postanowień niekończących postępowania sądowoadministracyjnego podstawę wznowienia stanowi art. 190 ust. 4 w zw. z art. 8 ust. 2 Konstytucji RP (w tym miejscu Sąd powołał się na postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 czerwca 2006 r. sygn. akt I GZ 2/06). Jednakże skarżący pełnomocnik z urzędu oparł swoją skargę o wznowienie jedynie o art. 272 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – nie wskazał jako podstawy wznowienia ww. przepisów Konstytucji RP. Poza tym postanowienie starszego referendarza sądowego w przedmiocie przyznania na rzecz pełnomocnika z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej nie miało żadnego wpływu na prawomocne orzeczenie kończące postępowanie sądowoadministracyjne, tj. postanowienie odrzucające skargę z powodu wniesienia jej po terminie. Orzeczenie referendarskie zostało wydane prawie rok po postanowieniu kończącym postępowanie sądowoadministracyjne. Tym samym przedmiotowa skarga o wznowienie podlegała odrzuceniu, gdyż nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia w rozumieniu art. 280 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

5. Grzywny.

W związku z uchybieniami dostrzeżonymi w działalności organów administracji publicznej, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie na podstawie art. 55 § 1, art. 112, art. 149 § 2 i art. 154 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634 ze zm.) dalej p.p.s.a. - wymierzył grzywny w 246 sprawach.

1. W trybie **art. 55 § 1** p.p.s.a. – w 2023 r. wpłynęły 132 wnioski. Grzywnę wymierzono natomiast w 62 sprawach na ogólną sumę 67 550 zł.
2. W trybie **art. 112** p.p.s.a. – w 2023 r. wpłynęły 3 wnioski. Grzywnę wymierzono natomiast z urzędu w 8 sprawach na ogólną sumę 5 300 zł.

3. W trybie **art. 149 § 2** p.p.s.a. – na ogólną liczbę 246 wniosków w 2023 r. – grzywnę wymierzono w 70 sprawach (w tym w 14 sprawach grzywny orzeczono z urzędu) na ogólną sumę 101 400 zł.
4. W trybie **art. 154 § 1** p.p.s.a. – na ogólną liczbę 121 skarg jakie wpłynęły w 2023 r. – grzywnę wymierzono w 106 sprawach na ogólną sumę 457 900 zł.

6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.

W toku postępowań sądowych przed WSA w Warszawie w 2023 r. nie stwierdzono przypadków istotnego naruszenia prawa przez organy administracji publicznej, które stałyby się przedmiotem wystąpienia sygnalizacyjnego wystosowanego w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.

II. ORZECZNICTWO – ZAGADNIENIA WYBRANE

1. Legitymacja prokuratora w postępowaniu sądowoadminstracyjnym.

W postanowieniu z 18 sierpnia 2023 r. sygn. akt I SA/Wa 1380/23 rozważano legitymacje prokuratora, który nie brał udziału w postepowaniu administracyjnym, do wniesienia do sądu administracyjnego przewidzianego w art. 64b ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634) dalej p.p.s.a. sprzeciwu od wydanej w tym postępowaniu decyzji kasatoryjnej oraz kwestię terminu w jakim może on ewentualnie wnieść ów sprzeciw. Wywiedziono w nim, że prokurator, który nie brał udziału w postępowaniu administracyjnym, jest uprawniony do wniesienia sprzeciwu, jednakże w terminie 14 dni od dnia doręczenia stronie decyzji kasatoryjnej. Wskazywano mianowicie, że art. 53 § 3 p.p.s.a, z którego sprzeciwiający się prokurator wywodził uprawnienie do złożenia sprzeciwu w terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia decyzji stronie, nie może mieć zastosowania, z uwagi na *ratio legis* instytucji sprzeciwu, którego celem było

przyśpieszenie załatwienia spraw. Przyjęcie dopuszczalności wniesienia sprzeciwu od decyzji kasatoryjnej przez prokuratora w terminie sześciu miesięcy, niweczyłoby ten cel zwłaszcza, w sytuacji możliwości załatwienia sprawy w tym czasie przez wydanie decyzji ostatecznej.

2. Wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji.

W związku z nowelizacją przepisów kodeksu postępowania administracyjnego dokonaną ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1491) wprowadzającą z dniem 16 września 2021 r. ograniczenie czasowe dopuszczalności wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji obarczonej wadą rażącego naruszenia prawa, pojawił się problem jak winien zachować się organ nadzoru w sytuacji, gdy na skutek wyroku sądu zapadłego po wejściu w życie tej ustawy następuje reaktywacja zainicjowanego już skutecznie postępowania nadzorczego (pierwotnie zakończonego przed 16 września 2021 r.) mającego za przedmiot decyzję doręczoną (ogłoszoną) ponad 30 lat temu.

Rozstrzygając ten problem Sąd stanął na stanowisku, że analiza przepisów art. 158 § 3 k.p.a. oraz art. 2 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej rozpatrywanych łącznie, przy uwzględnieniu *ratio legis* ich wprowadzenia, a także kontekstu aksjologicznego akcentowanego w ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 12 maja 2015 r. w sprawie P 46/13 i potrzeba respektowania ustanowionej w art. 16 k.p.a. zasady trwałości decyzji administracyjnych oraz ukształtowanych nimi stosunków prawnych, prowadzi do wniosku, że w przyjętych w ustawie nowelizującej rozwiązaniach zakodowana jest nie tylko norma zakazująca wszczynania po 16 września 2021 r. nowych postępowań nadzorczych w stosunku do decyzji doręczonych/ogłoszonych przed trzydziestu laty, ale także norma prawna zakazująca prowadzenia postępowań w sprawach o stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnych doręczonych (ogłoszonych) przed 16 września 1991 r., choćby postępowania te przed 16 września 2021 r. zakończone były decyzją ostateczną, a reaktywowane zostały po wejściu w życie ustawy nowelizującej w efekcie uchylenia tej decyzji przez Sąd lub organ administracji

publicznej we właściwej ku temu procedurze. W konsekwencji za prawidłowe Sądu uznał umorzenie w takiej sytuacji postępowania prowadzonego przez organ nadzoru jako bezprzedmiotowego, na podstawie konstytutywnej decyzji wydanej w oparciu o art. 105 § 1 k.p.a. (wyrok z 19 czerwca 2023 r. sygn. akt I SA/Wa 288/23).

3. Odszkodowanie za nieruchomości przejęte dekretem o gruntach warszawskich.

W sprawach dotyczących gruntów warszawskich i wydanych w nich decyzji Komisji do spraw reprywatyzacji nieruchomości warszawskich uchylających decyzje Prezydenta m. st. Warszawy przyznające następcom prawnym byłych właścicieli odszkodowanie przewidziane w art. 215 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344) Sąd zwrócił że zgodnie z tym przepisem organ przyznaje odszkodowanie za nieruchomość przejętą dekretem, a więc ustalając je winien je przyznać za cały grunt przejętej nieruchomości, a nie za procent wartości tego gruntu, jak miało to miejsce w badanych przez Komisję decyzjach, gdzie Prezydent m. st. Warszawy w wyniku rozpoznania jednego wniosku o odszkodowanie wydał dwie decyzje, w których odszkodowania ustalił odpowiednio na 25% i 75% wartości gruntu. Takie podejście oznaczało, że Prezydent m. st. Warszawy przy ustalaniu odszkodowania za ten sam grunt zastosował *de facto* system ratalny, co było niedopuszczalne. Dopuszczalna byłaby natomiast, zdaniem Sądu, sama wypłata ustalonego odszkodowania w transzach (wyroki z 19 października 2023 r. sygn. akt I SA/Wa 1027/23 oraz sygn. akt I SA/Wa 1028/23).

4. Dodatkowa opłata roczna za niezagospodarowanie terenu.

W sprawie rozstrzygniętej wyrokiem z 3 października 2023 r. sygn. akt I SA/Wa 1027/23 Sąd przesądził o dopuszczalności ustalenia przewidzianej w art. 63 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344) dodatkowej opłaty rocznej za niezagospodarowanie terenu w terminach określonych w umowie o oddaniu gruntu w użytkowanie wieczyste, w stosunku do

podmiotu, na rzecz którego przeniesione zostało prawo użytkowania wieczystego. W sprawie tej umowa o ustanowieniu użytkowania wieczystego niezabudowanego gruntu zawarta została w 1998 r. ze spółdzielnią mieszkaniową Zgodnie z jej postanowieniami użytkownik wieczysty zobowiązał się do zabudowy oddawanych w użytkowanie wieczyste działek. Termin rozpoczęcia zabudowy ustalony został na 3 lata od podpisania umowy, a zakończenia na 6 lat od podpisania umowy. Postanowienia umowy co do sposobu korzystania z nieruchomości i zobowiązania do wzniesienia na niej budynków w określonym terminie nie zostały ujawnione w księdze wieczystej. Same zaś terminy zagospodarowania gruntu nie zostały dochowane. W roku 2011 doszło natomiast do przeniesienia prawa użytkowania wieczystego na inny podmiot, który został przez organ obciążany obowiązkiem uiszczenia z tego tytułu dodatkowej opłaty rocznej. Rozpoznając skargę na decyzję wymierzającą tę opłatę Sąd stanął na stanowisku, że treść umowy zawartej przez właściciela gruntu z użytkownikiem wieczystym decyduje o zakresie praw i obowiązków nabywcy prawa użytkowania wieczystego, dlatego obowiązek zabudowy nieruchomości rozciągał się również na skarżącego, jako kolejnego nabywcy, który wstąpił w prawa i obowiązki dotychczasowego użytkownika wieczystego. Zatem postanowienia umowy o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste dotyczące sposobu korzystania z niej wiążą kolejnego nabywcę prawa użytkowania wieczystego także wtedy, gdy nie zostały ujawnione w księdze wieczystej (…). W tym stanie rzeczy Sąd, który wprawdzie zaskarżoną decyzję uchylił, przyznał rację organom orzekającym, że każdy kolejny nabywca, który nabywał prawo użytkowania wieczystego działek brał na siebie także konsekwencje nierozpoczęcia i niezakończenia w terminie zabudowy powyższych nieruchomości. Wobec czego dopuszczalne było także obciążanie go przewidzianą w art. 63 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami dodatkową opłatą roczną za niedotrzymania terminów zagospodarowania nieruchomości gruntowej.

5. Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy.

5.1 Służba Cywilna, pracownicy mianowani, nauczyciele.

Należy zwrócić uwagę na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 12 stycznia 2023 r. sygn. akt II SA/Wa 910/22, którym Sąd oddalił skargę na decyzję Ministra Edukacji i Nauki w przedmiocie stwierdzenia nieważności czynności. Sąd stwierdził, że skarga nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżona decyzja Ministra Edukacji i Nauki oraz utrzymana nią w mocy decyzja Kuratora Oświaty nie naruszają prawa. Decyzje te zostały wydane w trybie nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego, która to instytucja została uregulowana w art. 9h ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela. Zgodnie z tym przepisem, w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji, nadzór nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadaniu nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez: dyrektorów szkół, organy prowadzące szkoły oraz komisje, o których mowa w art. 9g ust. 1 i 2 ustawy, sprawuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy - Prawo oświatowe - kurator oświaty (art. 9h ust. 1). Czynności, o których mowa w ust. 1, podjęte z naruszeniem przepisów ustawy, przepisów o kwalifikacjach nauczycieli lub przepisów wydanych na podstawie art. 9g ust. 10, są nieważne. Nieważność czynności stwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, odpowiednio organ sprawujący nadzór pedagogiczny, kurator oświaty lub właściwy minister (art. 9h ust. 2).

Postępowanie nadzorcze określone w art. 9h ustawy Karta Nauczyciela jest postępowaniem szczególnym, odrębnym zarówno od dwuinstancyjnego postępowania w sprawie nadania stopnia awansu zawodowego, jak i trybu nadzwyczajnego wzruszania decyzji ostatecznych przewidzianego w art. 156 k.p.a. Postępowanie to, wszczynane z urzędu, ma na celu ustalenie, czy czynności w postępowaniu o nadanie nauczycielowi stopnia awansu zawodowego, podejmowane na różnych etapach tego

postępowania przez organy i komisje kwalifikacyjne lub egzaminacyjne, podjęte zostały z naruszeniem przepisów tej ustawy, przepisów o kwalifikacjach nauczycieli oraz przepisach wydanych na podstawie art. 9g ust. 10 ustawy Karta Nauczyciela. Ustalenie, że czynności podjęte w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego naruszają wymienione przepisy, stwarza podstawę do stwierdzenia, w drodze decyzji, nieważności tych czynności przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny lub właściwego ministra.

W niniejszej sprawie Kurator Oświaty zakwestionował legalność czynności Prezydenta Miasta określonych w § 11 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli i art. 9g ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela oraz czynności podejmowanych przez powołaną przez Prezydenta Miasta Komisję Egzaminacyjną wynikających z § 12 ust. 1, § 13, § 14 ww. rozporządzenia oraz art. 9g ust. 9 ww. ustawy. Stwierdzając nieważność czynności określonych w ww. przepisach organ wskazał, że skarżąca złożyła wniosek o wszczęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień nauczyciela mianowanego do niewłaściwego miejscowo organu prowadzącego szkołę, tj. Miasta […], podczas gdy w dacie złożenia wniosku, tj. […] października 2020 r., była zatrudniona w Zespole Szkół Plastycznych w […] i Przedszkolu w […], a więc w placówkach, dla których organem prowadzącym jest Miasto […]. Organ stwierdził, że podjęcie czynności - polegających na powołaniu komisji egzaminacyjnej, przeprowadzeniu postępowania egzaminacyjnego i wydaniu zaświadczenia o zdaniu egzaminu - przez Prezydenta Miasta […] oraz powołaną przez ten organ Komisję Egzaminacyjną miało miejsce z naruszeniem właściwości miejscowej, co skutkuje nieważnością ww. czynności stosownie do art. 9h ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

5.2 Żołnierze zawodowi.

Wyrokiem z 7 września 2023 r. sygn. akt II SA/Wa 1110/23 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę na decyzję Ministra Obrony Narodowej w przedmiocie utrzymania w mocy decyzji Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego o odmowie przyznania świadczenia pieniężnego wypłaconego co miesiąc przez okres

1 roku po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej za okres od lutego 2023 r. do stycznia 2024 r. – w wyniku wypowiedzenia stosunku służbowego przez żołnierza.

Sąd przyjął, że w przypadku zwolnienia ze służby wojskowej wskutek wypowiedzenia stosunku służbowego przez żołnierza zawodowego, ustawodawca wprowadził w art. 458 ust. 5 w zw. z art. 460 ust. 5 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r. poz. 2305) nie tylko kryterium posiadania nieprzerwanego 15-letniego okresu służby wojskowej oraz możliwość doliczenia pełnienia służby w innych formacjach mundurowych, ale również warunek, że w tym 15-letnim okresie służby żołnierz musi legitymować się nieprzerwanym 10-letnim okresem zawodowej służby wojskowej. Okres 10 lat pełnienia zawodowej służby wojskowej liczy się od dnia powołania do zawodowej służby do dnia złożenia wypowiedzenia stosunku służbowego.

Sąd zwrócił też uwagę, że ustawodawca w przepisie art. 458 ust. 5 ustawy o obronie Ojczyzny nie zawarł analogicznego do art. 460 ust. 1 odesłania do art. 137 ust. 1, zgodnie z którym do obliczania okresu 15 lat nieprzerwanej zawodowej służby wojskowej, dolicza się okresy służby w formacjach, o których mowa w tym przepisie.

Wyrokiem z 6 lipca 2023 r. sygn. akt II SA/Wa 1932/22 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił postanowienie Ministra Obrony Narodowej w przedmiocie stwierdzenia niedopuszczalność odwołania wniesionego od pisma Dyrektora Departamentu Kadr MON odmawiającego wyrażenia zgody na dalsze pełnienie zawodowej służby wojskowej po osiągnięciu 60 lat życia, do czasu osiągniecia wieku 65 lat. Sąd uznał bowiem, że w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, pismo od którego wniesione zostało odwołanie, jest decyzją w rozumieniu przepisów k.p.a., która co prawda nie zawiera wszystkich elementów wymienionych w art. 107 § 1 k.p.a. (uzasadnienia faktycznego i prawnego oraz pouczenia o przysługujących środkach zaskarżenia), jednak brak ten nie implikuje tezy o braku decyzji.

Analizując treść regulacji art. 227 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny Sąd stwierdził, że nie można zgodzić się ze stanowiskiem, że uprawnienie przyznane Ministrowi Obrony Narodowej w tym przepisie (wyrażenie zgody na dalsze pełnienie przez żołnierza służby wojskowej po ukończeniu przez niego 60 lat w przypadkach uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych) należy do zakresu

dyskrecjonalnej władzy tego organu. Nie jest to bowiem sprawa wynikająca z podległości służbowej między przełożonym i podwładnym, jak te wymienione w art. 122 ust. 2 ustawy o obronie Ojczyny, lecz sprawa ze stosunku służbowego, w której żołnierz, dochodząc swoich uprawnień przyznanych przez ustawodawcę, występuje jako wyodrębniony od organu administracji podmiot praw i obowiązków. Sąd podkreślił, że w ustawie o obronie Ojczyzny ustawodawca przyznał wszystkim żołnierzom zawodowym, niezależnie od posiadanego stopnia wojskowego oraz zajmowanego stanowiska, uprawnienie do występowania z wnioskiem do Ministra Obrony Narodowej o wyrażenie zgody na dalsze pełnienie przez nich zawodowej służby wojskowej po osiągnięciu wieku 60 lat. W ocenie Sądu wniosek taki wszczyna zatem postępowanie, które powinno być załatwione w trybie przepisów k.p.a., jest to bowiem sprawa indywidualna, której byt jest uzależniony od działania właściwego organu uprawnionego do wydania decyzji. Nadto, w doktrynie oraz orzecznictwie wskazuje się na konstrukcję domniemania załatwienia sprawy w drodze decyzji.

Jednocześnie Sąd wyjaśnił, że w sytuacji, gdy organem właściwym do wydania decyzji w pierwszej instancji był Minister Obrony Narodowej, to zgodnie z art. 127 § 3 k.p.a. od decyzji tej nie służy odwołanie lecz wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, do którego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań. Z przepisów ustawy o obronie Ojczyzny nie wynika, aby Prezydent RP jako zwierzchnik Sił Zbrojnych (art. 25 ww. ustawy), był organem odwoławczym od decyzji wydawanych przez Ministra Obrony Narodowej.

5.3 Funkcjonariusze Policji.

W wyroku z 9 sierpnia 2023 r. sygn. akt II SA/Wa 1360/21 Sąd podniósł, że art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1610) nie może stanowić przeszkody do zastosowania w sprawie art. 115 a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2020 r. Zdaniem Sądu oznacza to,

że w przypadku ustania stosunku służbowego po 6 listopada 2018 r. świadczeniem ekwiwalentnym za dzień urlopu, bez względu na okres, w którym urlop wypoczynkowy lub dodatkowy nie został wykorzystany w naturze, jest wynagrodzenie w wysokości 1/21 miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnim zajmowanym stanowisku służbowym.

5.4 Funkcjonariusze Służby Granicznej.

Postanowieniem wydanym w sprawie o syn. akt II SA/Wa 330/23 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odrzucił skargę w sprawie ze skargi na decyzję Komendanta Głównego Straży Granicznej w przedmiocie mianowania na stanowisko specjalisty do spraw ochrony informacji i ustalenia uposażenia wraz z dodatkami.

W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdził, że kwestie związane z reorganizacją etatów w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej należą do spraw wynikających z podległości służbowej, a tym samym na mocy art. 5 pkt 2 p.p.s.a., nie podlegają kontroli sądów administracyjnych.

5.5 Funkcjonariusze Straży Pożarnej.

W sprawach dotyczących funkcjonariuszy straży pożarnej na uwagę zasługuje wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 19 września 2023 r. sygn. akt II SA/Wa 2125/22, którym Sąd oddalił skargę na decyzję Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji. W zaskarżonej decyzji Komendant Główny PSP przyjął, że decyzja Komendanta Powiatowego PSP o uchyleniu zawieszenia skarżącego w czynnościach służbowych w okresie od marca 2010 r. do grudnia 2016 r. została wydana z rażącym naruszeniem art. 107 ust. 2 ustawy o PSP. Rażącym naruszeniem prawa było bowiem wydanie decyzji w stosunku do osoby będącej poza służbą, a ponadto „objęcie" tym uchyleniem całego okresu zawieszenia skarżącego w czynnościach służbowych (wstecz). Sąd podzielił stanowisko, że wydanie decyzji dotyczącej stosunku służbowego w trybie zwykłym (o uchyleniu zawieszenia w czynnościach służbowych) wobec osoby,

która nie była już strażakiem, stanowi rażące naruszenie prawa w rozumieniu wyżej przedstawionym. Jest oczywiste, że nie można wydawać decyzji dotyczącej stosunku służbowego wobec osoby, która dwa lata wcześniej została zwolniona z tej służby. Z istoty zawieszenia w czynnościach służbowych wynika, że ta instytucja powiązana jest istniejącym stosunkiem służbowym. Uchylenie zawieszenia w czynnościach służbowych jest możliwe tylko w trakcie trwania stosunku służbowego, a wydanie decyzji zwalniającej ze służby powoduje utratę bytu prawnego decyzji zawieszającej (por. np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 lutego 2007 r. sygn. akt I OSK 1757/06).

5.6 Funkcjonariusze Służby Celnej.

W wyroku z 12 stycznia 2023 r. o sygn. akt II SA/Wa 1549/22 w przedmiocie odmowy wydania zaświadczenia Sąd uchylił zaskarżone postanowienie oraz utrzymane nim w mocy postanowienie Rejonowej Komisji Lekarskiej podległej ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych o odmowie wydania zaświadczenia Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej. Sąd, jako wadliwe ocenił stanowisko komisji lekarskich, że na przeszkodzie wydaniu zaświadczenia o żądanej przez Dyrektora IAS treści stoją przepisy szczególne regulujące kwestie dostępu do dokumentacji medycznej.

Sąd w oparciu o analizę przepisów wykonawczych do ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, w tym m. in. przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2022 r. poz. 1304) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów oraz sposobu przetwarzania dokumentacji medycznej w podmiotach leczniczych utworzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1957) zgodził się ze stwierdzeniem, że orzeczenia wydawane przez komisje lekarskie należy zaliczyć do dokumentacji medycznej indywidualnej zewnętrznej. Zdaniem Sądu uszło jednak uwadze komisji lekarskich obu instancji, że przedmiotem wniosku Dyrektora IAS nie było udostępnienie dokumentacji medycznej w postaci orzeczenia WRKL, lecz wydanie

zaświadczenia potwierdzającego wydanie przez WRKL orzeczenia, w którym stwierdzona została trwała niezdolność do służby w Służbie Celno-Skarbowej (z określeniem daty wydania i sygnatury orzeczenia oraz daty, od której funkcjonariusz posiada niezdolność do pełnienia służby). Chodziło zatem o wydanie zaświadczenia potwierdzającego fakt wydania przez WRKL orzeczenia dotyczącego zdolności do służby w Służbie Celno-Skarbowej oraz treści tego orzeczenia, a zatem potwierdzenie faktów dotyczących działalności orzeczniczej WRKL, wynikających z prowadzonych przez ten organ dokumentacji.

Sąd wskazał, że odnośnie przywoływanych przez komisje obu instancji regulacji dotyczących ochrony danych osobowych, należy zwrócić uwagę, że przepis art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2), zwanego dalej RODO, zabrania wprawdzie przetwarzania tzw. danych osobowych wrażliwych dotyczących m. in. zdrowia, jednak zakaz ten nie ma charakteru bezwzględnego, gdyż w ust. 2 tego artykułu wymienione są przypadki, gdy przetwarzanie takich danych jest dopuszczalne. Zgodnie z art. 9 ust. 2 lit. b) RODO, przetwarzanie danych wrażliwych jest dopuszczalne, jeżeli jest niezbędne do wypełnienia obowiązków i wykonywania szczególnych praw przez administratora lub osobę, której dane dotyczą, w dziedzinie prawa pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej. Przesłanka wymieniona w tym przepisie upoważnia do przetwarzania danych wrażliwych w związku z szeroko pojętym zatrudnieniem. W oparciu o tę przesłankę mogą być przetwarzane dane wrażliwe nie tylko pracowników w rozumieniu Kodeksu pracy, lecz również osób zatrudnionych na innej podstawie prawnej.

Jak wyjaśnił natomiast Dyrektor IAS, uzyskanie zaświadczenia o żądanej treści jest niezbędne do wydania przez organy Służby Celno-Skarbowej rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnym dotyczącym stosunku służbowego i przywrócenia do służby.

5.7 Inspekcja Pracy.

W sprawie o sygn. akt II SA/Wa 162/23 przedmiotem kontroli Sądu było postanowienie opiniujące spełnienie przesłanek do prowadzenia postępowania w sprawie wyrażenia zgody na zastosowanie oświetlenia wyłącznie elektrycznego w pomieszczeniu spółdzielni zajmującej się obrotem towarami mleczarskimi. Sąd oddalając skargę na postanowienie negatywnie opiniujące zaistnienie powyższych przesłanek, stwierdził, że przepis § 58 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225) nie stanowi samodzielnej podstawy prawnej do wydania zgody, o jakiej w nim mowa. Granice jego zastosowania wyznacza dyspozycja § 25 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zm.) – zgoda właściwych organów Inspekcji Pracy jest wymagana, gdy pomieszczenie, w którym ma być zastosowane wyłącznie sztuczne oświetlenie, spełnia warunki określone w tym przepisie w związku z § 2 pkt 4 ww. rozporządzenia Ministra Infrastruktury.

6. Sprawy mieszkaniowe.

6.1 Dodatek mieszkaniowy.

W wyroku z 5 czerwca 2023 r. sygn. akt II SA/Wa 188/23, Sąd zwrócił uwagę, że art. 3 ust. 3 ustawy o dodatkach mieszkaniowych w brzmieniu obowiązującym do 1 lipca 2021 r., nakazywał przyjmować za dochód wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe. Ustawodawca nowelizując art. 3 ust. 3 ustawy o dodatkach mieszkaniowych zrezygnował z definiowania dochodu w tym przepisie odsyłając do art. 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zatem zrezygnował z konstrukcji normy prawnej opartej na wyłączeniach od zasady na rzecz wskazania katalogu świadczeń stanowiących dochód uwzględniany w podstawie

naliczania świadczenia. Stosując zasadę działania organu na podstawie prawa (art. 6 k.p.a.) należy przyjąć, iż świadczenie niewymienione w tym katalogu, nie stanowi dochodu w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

6.2 Świadczenie mieszkaniowe związane z lokalem mieszkalnym.

W wyroku z 20 czerwca 2023 r. sygn. akt II SA/Wa 2210/22 Sąd wskazał, że ustawodawca w przepisach art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 5 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych RP (Dz. U. z 2022 r. poz. 1623) umożliwił żołnierzowi wybór dnia z okresu służby, na jaki organ ma naliczyć ilość norm do odprawy mieszkaniowej. Zatem żołnierz ma swobodę wskazania dnia z okresu swojej służby, na który będzie liczona ilość należnych mu norm mieszkaniowych. Nie jest natomiast zadaniem ani organów, ani Sądu, dokonywanie oceny przyczyn i zasadności przyjętych przez ustawodawcę regulacji normatywnych. Okoliczność zatem, że w dacie wydawania decyzji przez organ I instancji o wypłacie odprawy mieszkaniowej skarżący był rozwiedziony, w świetle powyższych przepisów nie powinna mieć wpływu na wysokość należnej odprawy mieszkaniowej.

7. Samorząd terytorialny.

W wyroku z 21 lipca 2023 r. sygn. akt II SA/Wa 2204/22, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, stwierdzając niezgodność z prawem § 1 ust. 1 lit. b), § 1 ust. 2 lit. b) zaskarżonej uchwały, stwierdzając niezgodność z prawem § 2 ust. 9, ust. 10, § 3 ust. 1, ust. 3 pkt 1 i 4 załącznika Nr 1 do zaskarżonej uchwały oraz stwierdzając niezgodność z prawem załącznika Nr 2 do zaskarżonej uchwały „Regulamin konkursu […] Grant Edukacyjny" wraz z załącznikami Nr 1 i 2 stwierdził, że do istotnego naruszenia prawa należy zaliczyć naruszenie przez organ gminy, podejmujący uchwałę, przepisów o właściwości, podjęcie takiego aktu bez podstawy prawnej, czy też wadliwe zastosowanie normy prawnej będącej podstawą prawną podjęcia aktu.

W ocenie Sądu każda uchwała podjęta w trybie art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.) dalej „u.s.o."

powinna określać: krąg podmiotów uprawnionych do przyznania stypendium. Powinny to być zatem osoby lub grupy osób (nie projekty edukacyjne tworzone przez szkoły) wyłonione spośród uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, bez względu na miejsce ich zamieszkania. Ratio legis art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje zatem na wspieranie wybitnych, wyróżniających się, czy mających pewne osiągnięcia w nauce uczniów i młodzieży uczęszczających do szkoły na terenie danej gminy, a nie samych szkół (placówek oświatowych, instytucji). Z art. 90t ust. 4 u.s.o. wynika też, że organ gminy powinien określić przedmiot tej pomocy („formy i zakres"), przy czym przyznawanie stypendiów uzdolnionym uczniom czy młodzieży jest jedną z możliwych form pomocy. Pomoc mogą też stanowić nagrody czy wyróżnienia. Organ gminy może też ustalić tryb postępowania - porządek przyznawania pomocy, rozumianej jako system działań, uwzględniający określoną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń; Organ gminy może też ustalić cel, jakim jest wsparcie edukacji uzdolnionych uczniów i młodzieży, przy uwzględnieniu w szczególności przedsięwzięć sprzyjających eliminowaniu barier edukacyjnych oraz potrzeb edukacyjnych na danym obszarze.

Zdaniem Sądu literalne brzmienie art. 90t ust. 4 u.s.o. nie upoważniało Rady Miejskiej do ustanawiania ww. regulacji dotyczących grantu edukacyjnego, który jest przyznawany dla najlepszych inicjatyw edukacyjnych opracowanych w placówce oświatowej, nie zaś dla osób wskazanych w art. 90t ust. 4 u.s.o. Działanie Rady Miejskiej wyrażone w § 1 ust. 1 lit. b) i § 1 ust. 2 lit. b) zaskarżonej Uchwały, jak również w załączniku Nr 2 do zaskarżonej uchwały w postaci Regulamin konkursu OGE wraz z załącznikami Nr 1 i 2, nie miało więc oparcia w art. 90t ust. 4 u.s.o. W przepisie tym nie odwołano się do regulacji dotyczących przyznawania grantów dla najlepszych inicjatyw edukacyjnych przyznawanych placówce oświatowej, jak również do określania procedury konkursowej, o której mowa w § 4-7 Regulaminu konkursu OGE. Dodatkowo za finansowanie szkół, odpowiada organ prowadzący, zgodnie z budżetem gminy - Burmistrz. Także z tego względu regulacje wskazane w Regulaminie konkursu i w jego załącznikach są sprzeczne z prawem.

8. Ochrona danych osobowych.

Wyrokiem z 20 lipca 2023 r. sygn. akt II SA/Wa 1840/22 Sąd uwzględnił skargę na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w przedmiocie odmowy wszczęcia postepowania administracyjnego w sprawie niezgodnego z prawem przetwarzania danych osobowych skarżącego przez spółkę […] sp. z o. o. s.k.a., polegającego na udostepnieniu jego danych osobowych na stronie internetowej spółki, będącej administratorem serwisu internetowego o wskazanym w skardze adresie internetowym, poprzez utrzymywanie na ww. stronie internetowej artykułu odnoszącego się do osoby skarżącego, który przedstawia go w negatywnym świetle, co uniemożliwia mu normalne społecznie funkcjonowanie. Skarżący, powołując się na art. 17 RODO wezwał spółkę do usunięcia danych umożliwiających identyfikację jego osoby w jakichkolwiek publikacjach umieszczonych na administrowanej przez spółkę stronie internetowej oraz na innych stronach, których źródłem są publikacje z ww. strony administrowanej przez spółkę wskazując, iż wydawca powinien usunąć wszelkie dane umożliwiające jego identyfikację, albowiem ich utrzymywanie na portalu wywołuje wobec jego osoby skutki dyskryminacyjne, a nadto - aktualnie nie zachodzi interes społeczny związany z prawem do informacji o osobie skarżącego (prowadzeniu przeciwko skarżącemu sprawie karnej), gdyż publikacja dotyczy zdarzeń z […] r. Mimo upływu 30-dniowego terminu, spółka nie odpowiedziała na wezwanie skarżącego, wobec czego wniósł on do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych wniosek o usunięcie uchybień w procesie przetwarzania jego danych osobowych, gdyż ma ono miejsce bez podstawy prawnej.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, na podstawie art. 61a § 1 k.p.a. w zw. z art. 85 ust. 1 RODO, odmówił wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie wskazując, iż nie można dokonać oceny legalności przetwarzania danych osobowych w oparciu o przesłanki art. 6 ust. 1 RODO ze względu na wyłączenie stosowania tego przepisu do działalności dziennikarskiej na mocy art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) dalej „u.o.d.o." Organ wskazał, iż w przedmiotowej sprawie publikację znajdującą się na stronie internetowej administrowanej przez spółkę […] sp.

z o. o. s.k.a., dotyczącą skarżącego należy uznać za publikację prasową. Wobec powyższego, skarżący skierował skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na ww. postanowienie.

Wspomnianym na wstępie wyrokiem, Sąd uwzględnił skargę i uchylił postanowienie PUODO, wskazując, iż w niniejszej sprawie istotna jest odpowiedź na pytania: 1) czy w związku z publikacją na stronie internetowej danych osobowych skarżącego w artykule z 2011 r., przy założeniu, iż od pierwszej publikacji materiału prasowego upłynął znaczny okres czasu, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych miał podstawę prawną do orzekania w przedmiocie nieprawidłowości w przetwarzaniu danych osobowych skarżącego?; 2) czy udostępnianie publikacji z tak odległej przeszłości, przechowywanej na stronie internetowej, stanowi działalność polegającą na redagowaniu, przygotowywaniu, tworzeniu lub publikowaniu materiałów prasowych w rozumieniu Prawa prasowego, a zatem stanowi „działalność prasową", wobec której wyłączona jest - w myśl art. 2 ust. 1 u.o.d.o. - część regulacji RODO oraz czy w sprawach działalności prasowej znajduje faktycznie zastosowanie regulacja art. 17 RODO („prawo bycia zapomnianym"), czy też regulacja ta jest wyłączona jak twierdzi Organ?

Sąd wskazał, iż problematyka ta była przedmiotem wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 lutego 2023 roku w sprawie o sygn. akt: II OSK 6781/21, w którym stwierdzono, iż pierwszeństwo wolności prasy nad ochroną prawa do prywatności możliwe jest tylko do chwili, gdy są realizowane cele działalności prasowej, a zatem do momentu, gdy materiał prasowy zgodnie z art. 1 ustawy Prawo prasowe służy urzeczywistnianiu prawa obywateli do ich rzetelnego informowania, jawności życia publicznego oraz kontroli i krytyki społecznej, a zatem udostępnianie przez wydawcę publikacji z przed kilkunastu lat, publikacji archiwalnej przechowywanej na stronie internetowej nie stanowi działalność prasowej polegającą na redagowaniu, przygotowywaniu, tworzeniu lub publikowaniu materiałów prasowych w rozumieniu ustawy Prawo prasowe. W konsekwencji, do przetwarzania takich danych nie znajduje zastosowania wyłączenie z art. 2 ust. 1 ustawy z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, a w konsekwencji znajduje zastosowanie także przepis art. 17 RODO regulujący tzw. prawo zapomnienia, gdyż udostępnianie archiwalnych

materiałów prasowych dostępnych w Internecie nie jest niezbędne do korzystania z prawa do wolności wypowiedzi i informacji, o czym mowa w art. 17 ust. 3 lit. a RODO, bowiem prawo do wolności wypowiedzi i informacji zostało zrealizowane już uprzednio, tj. w chwili opublikowania materiału posiadającego przymiot aktualności, a zatem służącego realizacji zadań prasy, o których mowa w art. 1 ustawy Prawo prasowe.

Wydając rozstrzygnięcie w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 1840/22 Sąd nie przesądził o tym, czy materiał prasowy przechowywany na stronie internetowej portalu administrowanego przez […] sp. z o. o. s.k.a. posiada cechę aktualności, czy też jest to materiał archiwalny, jednakże uznał, iż obowiązkiem organu było rozważenie, czy z perspektywy wolności dostępu do informacji, dalsze przetwarzanie w materiale prasowym sprzed jedenastu lat danych osobowych skarżącego, jest w istocie niezbędne. Takie rozważania mogą mieć miejsce po wszczęciu postępowania.

Jak przyjmuje się w orzecznictwie sądowoadministracyjnym utrzymywanie publikacji zawierającej wypowiedzi krytyczne wobec określonej osoby - może nie służyć dostarczaniu obiektywnej informacji prasowej, lecz może służyć np. kreowaniu wizerunku konkretnych postaci, wedle przyjętych przez administratora kryteriów doboru pozostawianych w Internecie materiałów prasowych. Publikowanie danych osobowych wówczas nie jest niezbędne w kontekście korzystania z prawa do wolności wypowiedzi i informacji w granicach działalności prasowej, w rozumieniu art. 2 ust. 1 u.o.d.o. Zatem Organ, nie czyniąc zadość obowiązkowi rozważeniu sprawy we wskazanych wcześniej aspektach, wobec treści art. 17 RODO, uchybił przepisom prawa procesowego w zakresie obowiązku właściwego wyjaśnienia sprawy w jej istotnych aspektach.

Zwrócić należy uwagę, że nawet przyjęcie, iż działalność wydawcy spełnia kryteria „działalności prasowej" zgodnie z art. 2 ust. 1 u.o.d.o. i wyłączone zostały niektóre przepisy RODO, tj.: art. 5-9, art. 11, art. 13-16, art. 18-22, art. 27, art. 28 ust. 2-10 oraz art. 30, nie sposób przyjąć, iż wyłączono stosowanie przepisów RODO w całości. Wyłączeniu nie ulega stosowanie art. 10 RODO, art. 12 RODO, art. 17 RODO, art. 23-26 RODO. Przyjęta konstrukcja prawna art. 85 RODO, jak i motyw 153 preambuły RODO, oznacza brak możliwości całkowitego wyłączenia stosowania

rozporządzenia RODO, a jedynie możliwość wprowadzenia wyłączeń lub ograniczenia stosowania konkretnych przepisów. Art. 85 ust. 2 RODO przewiduje, że dla przetwarzania do celów m. in. dziennikarskich państwa członkowskie określają odstępstwa lub wyjątki od niektórych przepisów RODO, jeżeli są one niezbędne, by pogodzić prawo do ochrony danych osobowych z wolnością wypowiedzi i informacji.

Sąd przeanalizował w niniejszej sprawie przestrzeganie zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów praworządnego Państwa (art. 8 § 1 k.p.a.), jak i stosowanie prawa (art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 k.p.a.) oraz uzasadnienie swojego rozstrzygnięcia według wymagań określonych w przepisie art. 107 § 3 k.p.a. W związku z tym, iż organ odmówił wszczęcia postępowania, a zatem nie zrealizował ww. zasad, Sąd uchylił postanowienie PUODO.

Sąd podzielił stanowisko wyrażone w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7 września 2021 r. sygn. akt III OSK 2883/21, że istnieje podstawa prawna do działania PUODO w niniejszej sprawie (i innych o tożsamym przedmiocie) i jest nim art. 17 ust.1-3 RODO, gdyż jego stosowanie (podobnie jak np. art. 10 RODO) nie zostało wyłączone w ramach klauzuli prasowej – art. 2 ust.1 u.o.d.o. Organ powinien zatem odnieść się merytorycznie do skargi i rozstrzygnąć sprawę co do istoty.

9. Dostęp do informacji publicznej.

Wyrokiem z 16 maja 2023 r. sygn. akt II SA/Wa 1843/22, Sąd oddalił skargę na decyzję Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej ze względu na ochronę tajemnicy zawodowej. W uzasadnieniu Sąd wyjaśnił, że na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, osoby zatrudnione w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego, w tym Przewodniczący, jego zastępcy i członkowie Komisji, są obowiązani do zachowania tajemnicy zawodowej, którą - jak stwierdził Sąd - są objęte wszelkie informacje dotyczące czynności, które mieszczą się w ramach nadzoru nad rynkiem kapitałowym sprawowanego przez Komisję m. in. zgodnie z ustawą o obrocie instrumentami finansowymi i ustawą o funduszach inwestycyjnych. Czynności nadzorcze (np. decyzja stwierdzająca niewywiązywanie się przez emitenta

z obowiązków informacyjnych) podejmowane przez KNF w oparciu o przepisy ustawy o ofercie publicznej ustawodawca jednoznacznie uznał za czynności, które objęte są tajemnicą zawodową zdefiniowaną w art. 147 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Sąd opowiedział się za koniecznością szerokiego rozumienia tajemnicy zawodowej, której treść i zakres określają zarówno art. 147 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, jak i art. 280 ust. 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych, do których należy zaliczyć wszelkie działania nadzorcze, zatem zarówno te podejmowane w prawnych formach decyzji administracyjnych, czynności materialno-technicznych, czy aktów o charakterze zbliżonym do generalnych aktów administracyjnych, jak i te, które trudno przyporządkować do prawnie lub doktrynalnie wyodrębnianych form działania administracji publicznej.

Uwagi wymaga również wyrok z 5 czerwca 2023 r. sygn. II SA/Wa 4171/21, oddalający skargę na decyzję Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 19 listopada 2021 r. w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej w zakresie oświadczenia majątkowego sędziego Trybunału Konstytucyjnego za rok 2020 r. z uwagi na objęcie informacji zawartych w przedmiotowym oświadczeniu ochroną przewidzianą dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone". W uzasadnieniu Sąd wskazał, że zgodnie z art. 87 § 6 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia może zdecydować o objęciu informacji zawartych w oświadczeniu ochroną przewidzianą dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone", określoną w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych. Sad przyznał, iż Prezes TK miał prawo – na podstawie art. 87 § 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072) w zw. z art. 10 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 154, ze zm.) z art. 19 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1422) o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego uznać, że ujawnienie szczegółowych danych dotyczących składników majątku sędziego Trybunału może stworzyć dalsze zagrożenie dla jej bezpieczeństwa osobistego i majątkowego. W ocenie Sądu odmowa udzielenia informacji w tym zakresie przez organ miała swoje podstawy w tym, iż upublicznienie danych zawartych

w oświadczeniu majątkowym Sędziego TK mogło stanowić potencjalne zagrożenie i mogłoby zostać wykorzystane do pozaprawnych „ataków” na osobę Sędziego.

10. Zwrot nienależnego świadczenia.

Przedmiotem kontroli sądowoadministracyjnej w wyroku z 17 maja 2023r. sygn. akt: VIII SA/Wa 90/23 była kwestia prawidłowości wydania przez Starostę, utrzymanego w mocy przez Wojewodę, rozstrzygnięcia w przedmiocie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń tj. zasiłku dla bezrobotnych, stypendium stażowego oraz stypendium stażowego finansowanego w ramach projektu RPO.

Na wstępie należy wyjaśnić, iż w okresach pobierania przez skarżącą jako osobę bezrobotną prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz stypendium stażowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał stronie rentę socjalną. Z kolei przyznana i wypłacona renta socjalna, w związku z oświadczeniem skarżącej o podjęciu wypłaty oraz brakiem wiedzy na temat pobieranego przez nią świadczenia z powiatowego urzędu pracy, nie została pomniejszona przez organ rentowy na zasadach określonych w art. 78 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 ze zm.). Istota sprawy sprowadza się zatem do rozstrzygnięcia, czy w sprawie zaistniały przesłanki uznania pobranych świadczeń za nienależne na podstawie art. 76 ust. 2 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd oddalił wniesioną w tym przedmiocie skargę, uznając, że organy orzekające prawidłowo stwierdziły, że zachodzą przesłanki do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w oparciu o treść art. 76 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zdaniem Sądu, konsekwencją utraty statusu osoby bezrobotnej jest utrata uprawnień związanych z tym statusem. Sąd wskazał na regulacje art. 76 ust. 1, art. 76 ust. 2 pkt 3, jak i art. 78 ust. 1 i ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Podniósł, że przepisy te wykluczają dopuszczalność wypłaty za ten sam okres dwóch świadczeń, tj. zasiłku dla bezrobotnych i stypendium oraz renty socjalnej. Zauważył, iż o ile nie dojdzie do zaliczenia wypłaconego w przeszłości zasiłku dla bezrobotnych i stypendium na poczet

przyznanej następnie za ten sam okres renty socjalnej, to w art. 76 ust. 2 pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy sformułowano obowiązek zwrotu wypłaconego zasiłku dla bezrobotnych. Jednocześnie stwierdził, że przepis art. 76 ust. 2 pkt 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie uzależnia charakteru nienależnie wypłaconego zasiłku dla bezrobotnych z zamierzonym działaniem osoby, której ten zasiłek wypłacono, lecz jedynie z faktem jego wypłaty oraz brakiem zaliczenia przez organ rentowy wypłaconej kwoty na poczet przyznanego świadczenia.

11. Podatek od towarów i usług.

11.1 Zwrot VAT na zagraniczny rachunek bankowy.

W wyroku z 13 marca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2306/22, Sąd rozstrzygnął spór co do tego, czy organ podatkowy może dokonać zwrotu podatku, w trybie art. 87 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r., poz. 685 ze zm.), na zagraniczny rachunek bankowy podatnika. Zwracając uwagę na jednoznaczny sposób sformułowania art. 87 ust. 2 zd. 1 ustawy o podatku od towarów i usług Sąd stwierdził, że z regulacji tej jasno wynika, że ustawodawca dopuścił możliwość zwrotu VAT na rachunek bankowy w banku mającym siedzibę w kraju (Polsce) bądź na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej. Sąd nie dopatrzył się podstaw do odstąpienia od jednoznacznych wniosków płynących z wykładni językowej ww. przepisu. W efekcie Sąd uznał za prawidłowe stanowisko organów podatkowych, że wprowadzenie wymogu zwrotu VAT na rachunek bankowy w banku mającym siedzibę w kraju mieści się w granicach dopuszczalnej swobody państwa członkowskiego, przyznanej w art. 183 zd. 1 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U.UE.L.06.347.1). Sąd nie dostrzegł podstaw do stwierdzenia, by warunek ten zakłócał fundamentalne w sferze VAT zasady neutralności czy proporcjonalności.

11.2 Dyskonto akredytywy.

Rozpoznając skargę na indywidualną interpretację Sąd wypowiedział się w wyroku z 21 kwietnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2595/22, na temat tego, czy świadczone przez bank usługi dyskonta akredytywy stanowią usługi opodatkowane czy też usługi zwolnione. Sąd wskazał, że przedmiotem zapytania były usługi udzielania przez bank finansowania klientowi za wynagrodzeniem w postaci odsetek dyskontowych. Sąd nie podzielił zapatrywania organu interpretacyjnego, jakoby usługi te spełniały kryteria czynności ściągania długów, w tym faktoringu, o których mowa w art. 43 ust. 15 ustawy o podatku od towarów i usług. Umowa dyskonta akredytywy ma na celu sfinansowanie (skredytowanie) beneficjenta poprzez dostarczenie mu potrzebnych środków finansowych. Beneficjent, dzięki dyskontu, uzyskuje dostęp do należnych mu środków pieniężnych wcześniej, niż wynikałoby to z warunków akredytywy, a tym samym uzyskuje płynność finansową. Kluczowym elementem dyskonta jest zatem udzielenie beneficjentowi akredytywy finansowania przez bank. Wynagrodzeniem banku są odsetki dyskontowe. To, że elementem usługi dyskonta akredytywy jest również cesja na rzecz banku wierzytelności z tytułu akredytywy, dokonana przez beneficjenta, nie oznacza, że zmienia się istota umowy – z finansowania na usługę ściągania długów. Przeniesienie wierzytelności określonych akredytywą wykonywane jest wyłącznie w celu zabezpieczenia transakcji. W konsekwencji, zdaniem Sądu, dyskonto akredytywy, czyli udzielenie finansowania za wynagrodzeniem w postaci odsetek dyskontowych, wypełnia znamiona „udzielania kredytów lub pożyczek pieniężnych”, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 38 ustawy o podatku od towarów i usług.

11.3 Rekompensata za ograniczenie cen energii.

W wyroku z 17 listopada 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1633/23, spór w sprawie zainicjował wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej, w którym strona zapytała, czy rekompensata, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. z 2022 r. poz.

2243 ze zm.), stanowi dotację, subwencję lub inną dopłatę o podobnym charakterze, o których mowa w art. 29a ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, a które opodatkowane są tym podatkiem. Rozstrzygając ten spór Sąd stwierdził, że rekompensata otrzymywana przez stronę na podstawie art. 8 powołanej ustawy nie stanowi dopłaty mającej bezpośredni wpływ na cenę dostarczanej przez stronę energii elektrycznej, w rezultacie czego nie powinna ona zwiększać podstawy opodatkowania VAT realizowanych przez stronę dostaw energii. Strona nie będzie obniżać ceny energii elektrycznej dla odbiorców w związku z planowanym otrzymaniem rekompensaty. Obowiązana jest ona bowiem, w rozliczeniach z odbiorcami, stosować cenę maksymalną określoną w ustawie.

11.4 Opodatkowanie VAT odszkodowania za wcześniejsze rozwiązanie umowy.

Rozpoznając skargę na zmianę interpretacji indywidualnej Sąd w wyroku z 5 lipca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 962/23, podzielił stanowisko organu, że ziściły się warunki urzędowej zmiany interpretacji indywidualnej, w szczególności wobec uwzględnienia orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w odniesieniu do pytania strony, które dotyczyło tego, czy kwoty naliczane abonentom przez stronę z tytułu jednostronnego rozwiązania, przez abonenta lub przez stronę z winy abonenta, umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartej na czas określony na warunkach promocyjnych (polegających na przyznaniu abonentowi stosownej ulgi), podlegają opodatkowaniu VAT. Powołując się na wyroki TSUE w sprawach C-295/17 oraz C-43/19, które stanowiły kanwę dla zmiany interpretacji indywidualnej, Sąd stanął na stanowisku, że roszczenie strony funkcjonalnie stanowi element wynagrodzenia (integralną część ceny) za świadczoną usługę, którą abonent powinien zapłacić w ramach zobowiązań umownych. Zatem jest to kwota związana z usługą w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług oraz art. 24 ust. 1 dyrektywy VAT i jako taka podlega opodatkowaniu. Ekonomiczny sens kwot, których domaga się strona w razie jednostronnego rozwiązania umowy przez danego abonenta lub stronę z winy abonenta, przed upływem terminu, na jaki zawarto umowę, jest bowiem analogiczny do kwot pobieranych od abonentów przez podmiot

występujący w stanie faktycznym analizowanym przez TSUE w sprawie C-43/19. Wobec tego uznanie, że strona otrzymuje środki niepodlegające VAT, prowadziłoby do jej premiowania wobec podobnych usługodawców na obszarze Unii Europejskiej, a zatem do naruszenia zasady konkurencyjności.

11.5 Sposób oznaczenia spółki cywilnej.

W wyroku z 23 lutego 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2457/22, Sąd przesądził, że skoro brak jest w przepisach prawnych regulacji kształtujących nazwę spółki cywilnej, to nie można od niej wymagać, by na fakturach oraz innych dokumentach księgowych posługiwała się ona pełną nazwą spółki z uwzględnieniem imion i nazwisk wspólników ją tworzących. Sąd zwrócił uwagę, że na gruncie ustawy o podatku od towarów i usług, to spółce cywilnej jako organizacji wspólników (a nie wspólnikom) przyznano podmiotowość prawnopodatkową, o ile realizuje ona wskazaną w tej ustawie działalność gospodarczą. Tym samym wszelkie uprawnienia i obowiązki podatników podatku VAT wynikające z ustawy odnoszą się do spółek cywilnych, a nie bezpośrednio do wspólników tychże spółek. To sama spółka cywilna jest zobowiązana do prowadzenia rozliczeń w zakresie podatku VAT. Nazwa spółki cywilnej jako podatnika VAT nie musi więc uzewnętrzniać imion i nazwisk wspólników.

11.6 Zwolnienie z VAT usług edukacyjnych.

W wyroku z 7 czerwca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2622/22, Sąd analizował przepis art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy o podatku od towarów i usług stanowiący implementację do polskiego porządku prawnego art. 132 ust. 1 lit. i) dyrektywy VAT. Zaznaczył przy tym, że implementacja ta była wadliwa, co oznacza, że przepis krajowy należy pominąć i bezpośrednio zastosować przepis dyrektywy. Analizując problematykę zwolnienia z VAT usług edukacyjnych świadczonych przez podmiot niepubliczny w celach komercyjnych, Sąd odwołał się do orzecznictwa TSUE i stwierdził, że wynika z niego, że również komercyjny charakter danej działalności nie wyklucza, w kontekście art. 132 ust. 1 lit. i) dyrektywy VAT, aby miała ona charakter

działalności użyteczności publicznej. Zauważył, że pojęcie podmiotu użyte w art. 132 ust. 1 lit. i) dyrektywy VAT jest na tyle szerokie, że obejmuje ono także podmioty prywatne, działające w celach zarobkowych. Dla skorzystania ze zwolnienia nie jest więc niezbędne spełnienie warunku kształcenia odbywającego się „pod kontrolą państwa", ale wymaga się, aby kształcenie to odpowiadało standardom takiego kształcenia, jakie odbywa się „pod kontrolą państwa".

12. Podatek akcyzowy.

12.1 Zwrot podatku akcyzowego w sytuacji przemieszczenia wyrobów akcyzowych przez przewoźnika działającego w imieniu odbiorcy.

W sprawie o sygn. akt III SA/Wa 2392/22 przedmiotem sporu było ustalenie, czy spełnione są przesłanki zwrotu podatku akcyzowego, gdy to nie spółka, ale przewoźnik działający w imieniu słowackiego odbiorcy dokonał fizycznego przemieszczenia wyrobów akcyzowych z Polski na Słowację. Wyrokiem z 6 marca 2023 r. Sąd uchylił decyzje organów obu instancji wskazując, że przy wykładni przepisów organom umknęła treść art. 77 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542) oraz treść rozporządzeń unijnego i krajowego określających wzór uproszczonego dokumentu towarzyszącego („UDT"), a także not wyjaśniających do UDT. Sąd stwierdził, że przy wykładni art. 82 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku akcyzowym w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy o podatku akcyzowym należy mieć na względzie treść art. 77 ustawy o podatku akcyzowym oraz treść rozporządzeń unijnego i krajowego (…), a także treść not wyjaśniających do UDT. Rozporządzenia oraz określany przez nie wzór UDT, dla potrzeb dokumentowania zwrotu podatku, nie tylko dopuszczają sytuację, gdy przemieszczenia towaru dokonuje odbiorca lub przewoźnik działający w jego imieniu, ale uznają taką organizację przemieszczenia wyrobu akcyzowego za równoważną sytuacji, gdy to dostawca samodzielnie lub umówiony przez niego przewoźnik dokonuje fizycznego przemieszczenia wyrobu w ramach dostawy wewnątrzwspólnotowej. Wyczytując z not wyjaśniających do wzoru UDT, że przewoźnikiem może być dostawca albo odbiorca lub inny podmiot umówiony przez dostawcę lub odbiorcę, można tak układać relacje gospodarcze z

zagranicznym odbiorcą wyrobów, aby to odbiorca (umówiony przez niego przewoźnik) zajmował się przemieszczeniem wyrobów. Taka organizacja przemieszczenia wyrobów nie może szkodzić w procedurze ubiegania się o zwrot podatku akcyzowego.

12.2 Klasyfikacja pojazdu według nomenklatury CN.

W wyroku z 17 lutego 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2202/22, ocenie Sądu poddana została decyzja w przedmiocie wiążącej informacji akcyzowej dla pojazdu Peugeot/MC Crew-Cab, który został poddany przebudowie. Sąd w powyższym wyroku sformułował tezę, w myśl której przepis art. 100 ust. 4 ustawy o podatku akcyzowym to przepis ustawy podatkowej – kształtujący przedmiot opodatkowania. W świetle art. 217 Konstytucji RP nie można poddawać go wykładni rozszerzającej. Nie można też domniemywać podpadania pojazdów wielofunkcyjnych pod ten przepis – przeciwnie, należy wykazać w sposób niebudzący wątpliwości, że pojazdy takie spełniają kluczową przesłankę „zasadniczego przeznaczenia" do przewozu osób. W przypadku pojazdów wielofunkcyjnych, przeznaczonych do przewozu zarówno osób, jak i towarów, art. 100 ust. 4 ustawy o podatku akcyzowym ma zastosowanie tylko w przypadku, gdy w świetle wyglądu i cech konstrukcyjnych pojazdu nie ulega wątpliwości, że funkcja przewozu osób dominuje nad funkcją przewozu towarów – że pojazd ten ma służyć przede wszystkim do tego pierwszego celu. Przepis nie ma zastosowania zarówno w przypadku, gdy dominujące jest przeznaczenie samochodu do przewozu towarów, jak i w przypadku, gdy obie jego funkcje są równorzędne.

13. Podatek dochodowy od osób prawnych.

13.1 Faktoring pełny a warunek opodatkowania ryczałtem z art. 28j ust. 1 pkt 2 lit. a.

W wyroku z 6 lipca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 627/23, Sąd analizując zagadnienie korzystania z faktoringu pełnego dotyczącego większości dokonywanych przez spółkę sprzedaży (produktów mlecznych, a w szczególności kazeinianów, kazeiny, serwatki w proszku, mleka w proszku oraz mieszanin mlecznych) i tego,

czy spełni ona warunek opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek z art. 28j ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2587) i uzyska prawo do opodatkowania zryczałtowanym podatkiem od spółek na podstawie art. 28l ust. 1 pkt 3 ww. ustawy - uznał, że zakres art. 28 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie obejmuje przysporzeń podatnika uzyskiwanych w ramach umowy fakturowania własnych wierzytelności. Wykładnia celowościowa wsparta postulatami wykładni gospodarczej tej regulacji prowadzi do wniosku interpretacyjnego, zgodnie z którym art. 28 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych obejmuje swoim zakresem jedynie przysporzenia podatnika o charakterze pasywnym. Jeżeli zatem konkretne przysporzenie jest w istocie formą finansowania zewnętrznego bieżącej działalności gospodarczej podatnika, to udział tego przysporzenia w przychodach z perspektywy regulacji dotyczącej ograniczenia możliwości rozliczania się przez podatnika ryczałtem od dochodów spółek nie ma znaczenia prawnego. Pozyskiwanie finansowania zewnętrznego, mającego na celu zapewnienie przedsiębiorcy środków pieniężnych do prowadzenia aktywnej działalności gospodarczej, w żadnym stopniu nie może być zakwalifikowane do uzyskiwania przez niego przychodów pasywnych w myśl powyższego przepisu.

13.2 Kredyt, pożyczka hipoteczna a zaniechanie poboru.

Wyrokiem z 26 października 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1739/23, Sąd uznał, że pojęcie „kredyt", o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 592) nie obejmuje pożyczki hipotecznej. W szczególności nietrafny jest pogląd, że brak odesłania w treści § 3 do ustawowej definicji kredytu zawartej w Prawie bankowym jest równoznaczny z nakazem sięgnięcia do szerszego ujęcia kredytu rozumianego potocznie również jako pożyczka. Odmienny pogląd został wyrażony w wyroku z 23 listopada 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1474/23, w którym Sąd uznał, że kredyt hipoteczny, którego dotyczą wszystkie przepisy

analizowanego rozporządzenia, obejmuje zarówno kredyty jak i pożyczki hipoteczne. Tylko taka wykładnia, przy uwzględnieniu powstałych wątpliwości, pozwala na realizację zasady równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji). Przy założeniu, że pożyczki hipoteczne spełniają wszystkie wymogi określone w ww. rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r. (gdyż bank jak wskazuje we wniosku, jest w stanie to wykazać), w sprawie należało przyjąć, że także ich dotyczą przepisy tego rozporządzenia, a w konsekwencji, że także w odniesieniu do pożyczek hipotecznych na banku nie ciąży obowiązek informacyjny wynikający z ostatniego ze wskazanych przepisów.

13.3 Budynek na cudzym gruncie a podatek dochodowy.

W wyroku z 26 października 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 776/23, Sąd zajął się oceną, czy w odniesieniu do budynku wybudowanego na cudzym gruncie spółka podlega opodatkowaniu podatkiem od przychodów z budynków. Jego zdaniem, z treści art. 24b ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych jednoznacznie wynika, że opodatkowaniu przewidzianym tam podatkiem podlegają budynki stanowiące „własność albo współwłasność podatnika". Próba objęcia dyspozycją owego przepisu sytuacji odmiennych, w których danemu podmiotowi nie przysługuje prawo własności danego budynku, pozostaje sprzeczna z literalnym brzmieniem analizowanej regulacji.

13.4 Kwalifikacja przepływów w ramach grupy kapitałowej.

W wyroku z 11 października 2023 r. sygn. akt III SA/WA 1531/23 Sąd wskazał na brak opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych przepływów finansowych związanych z rozliczeniem zobowiązania podatkowego podatkowej grupy kapitałowej realizowanych pomiędzy spółkami tworzącymi grupę. Niezależnie bowiem od przyjętego mechanizmu dystrybucji nadwyżki środków finansowych, rozliczenia dokonywane pomiędzy spółkami tworzącymi podatkową grupę kapitałową w związku z jej rozdysponowaniem, pozostają bez wpływu na podlegający opodatkowaniu dochód

podatkowej grupy kapitałowej. Zwłaszcza, że nawet gdyby zwrócone spółce zależnej środki, stanowiące nadwyżki środków finansowych, rodziły konsekwencje w postaci przychodu do opodatkowania, to i tak po stronie spółki dominującej powstałby koszt podatkowy w tej samej wysokości (i na odwrót). Zaakcentował nadto, że podatkowa grupa kapitałowa jest korzystnym i zgodnym z prawem rozwiązaniem łączącym kilka działalności, z których część jest dochodowa, a część generuje straty w danych okresach rozliczeniowych.

13.5 Zwolnienie z art. 17 ust. 1 pkt 4 dochodów fundacji ze szkoleń branżowych.

W wyroku z 10 października 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1258/23, Sąd poddał analizie kwestię stosowania zwolnienia z art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych do dochodów uzyskiwanych przez fundację ze szkoleń branżowych. Jego zdaniem, zapisany cel statutowy wyraźnie wskazuje na edukowanie jedynie określonego środowiska tj. środowiska transportowego, przy tym jedynie w określonym w tym celu zakresie. Tym samym, mając na uwadze że oświata polega na upowszechnieniu wiedzy w społeczeństwie, to jednak edukacja branżowa nie mieści się w tym zakresie, jeżeli nadto jest skierowana do zamkniętej grupy. W powyższych definicjach pojęcie „oświata" odnosi się bowiem do wykształcenia ogólnego i zawodowego, a branżowe szkolenia czy konferencje danej grupy nie mają takiego charakteru. Mają one raczej charakter doszkalający. Bardzo szerokie rozumienie pojęcia „oświaty" w ramach spornej normy prawnej prowadziłoby do bardzo szerokiego zwolnienia przedmiotowego, tj. w każdym przypadku podnoszenia (upowszechnienia) wiedzy.

13.6 Rozliczenie straty oddziału zagranicznej spółki.

W wyroku z 19 września 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 688/23, Sąd poddał rozwadze sposób ustalenia straty poniesionej przez zagraniczny oddział spółki oraz liczenia okresu, w którym strata może zostać rozliczona. Jego zdaniem, nie ma podstaw prawnych do tego, aby podmiot podlegający polskiej ustawie o podatku dochodowym

od osób prawnych odliczał stratę zagranicznego oddziału na innych zasadach niż określone w art. 7 ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Fakt, iż strata została wygenerowana przez zakład działający na terenie innego kraju, który to na podstawie międzynarodowych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania podlegał opodatkowaniu na terenie tamtego kraju nie oznacza, że w sytuacji, gdy strata ta będzie rozliczana przez podmiot podlegający polskiej ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, ma on prawo odliczać stratę przez kolejnych pięć lat podatkowych licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiła likwidacja oddziału, skoro przepis ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych stanowi o odliczaniu straty począwszy od kolejnego roku, po którym strata wystąpiła.

13.7 Kwalifikacja okresowych opłat leasingowych od środka trwałego.

W wyroku z 6 kwietnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2348/22, Sąd uznał, że uiszczenie przez spółkę w trakcie trwania umowy leasingu finansowego okresowych opłat leasingowych od środka trwałego (tj. nieruchomości), z uwagi na przedmiot prowadzonej przez skarżącą działalności gospodarczej, tj. wynajem i zarządzanie nieruchomościami, od dnia zawarcia umowy leasingu było racjonalne oraz ekonomicznie uzasadnione, a nadto miało związek z przychodami w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Oceny tej nie zmieniają wynikające z innych przepisów ustawy zasady rozliczania tych opłat, tj. fakt, iż skarżąca zalicza do kosztów uzyskania przychodów jedynie część odsetkową każdej okresowej opłaty leasingowej, zaś pozostała część poszczególnych opłat leasingowych (tzw. część kapitałowa) stanowi koszt podatkowy jako odpisy amortyzacyjne. Również skrócenie umowy leasingu finansowego oraz wyzbycie się przedmiotu leasingu, jako następstwo przyjętej strategii biznesowej, nie przesądza o braku podstaw do uznania za koszty uzyskania przychodów tej części opłat kapitałowych zapłaconych przez skarżącą na podstawie umowy leasingu, która nie znajduje pokrycia w odpisach amortyzacyjnych dokonanych w trakcie obowiązywania umowy. Skoro do amortyzacji wartości początkowej środka trwałego (nieruchomości), który używany jest przez skarżącą na podstawie umowy leasingu finansowego ustawodawca nakazał stosować ogólne zasady

amortyzacji, z art. 16a – 16m, z uwzględnieniem art. 16, to również do wycofania środka trwałego z ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych i rozliczenia jego nieumorzonej wartości początkowej zastosowanie winny znaleźć zasady ogólne dotyczące zbycia środka trwałego, z uwzględnieniem specyfiki wynikającej z przepisów regulujących leasing finansowy.

13.8 Wpłaty na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców a koszty uzyskania przychodów.

Możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów dodatkowych wpłat uiszczanych przez bank na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców została oceniona m.in., w wyroku z 6 września 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 964/23, w którym Sąd stwierdził, że art. 16 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie zawiera przepisu, który wyłączałby z kosztów uzyskania przychodów dodatkową wpłatę do tego Funduszu. Jednoznacznie stwierdził, że z racji na jasną treść art. 16 ust. 1 pkt 67 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, jak i na charakter tego przepisu jako ustanawiającego wyjątek, nie jest dopuszczalne rozszerzające odczytywanie wynikającej z tego przepisu normy prawnej i argumentowanie, że również opłata dodatkowa (tj. wpłata/-y o której/-ych mowa w art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom; Dz. U. z 2022 r. poz. 1488 ze zm.) objęta jest dyspozycją tego przepisu. Także w wyroku z 18 lipca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 883/23, Sąd uznał, że art. 16 ust. 1 pkt 76 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie wyłącza możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodu wypłaty określanej jako dodatkowa, która choć również wpłacana jest na Fundusz, to jej podstawą jest art. 89 ust. 1 ww. ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.

13.9 Zakaz zmian stawek amortyzacji za lata minione.

W wyroku z 31 sierpnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 702/23, Sąd uznał, że art. 16i ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie wprowadza zakazu dokonywania zmian stawek amortyzacji za lata wcześniejsze. Powołując się na art. 16i ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych wyjaśnił, że podatnicy mogą obniżać podane w wykazie stawek amortyzacyjnych stawki dla poszczególnych środków trwałych. Zmiany stawki dokonuje się począwszy od miesiąca, w którym środki te zostały wprowadzone do ewidencji albo od pierwszego miesiąca każdego następnego roku podatkowego. Co więcej, wobec nieprecyzyjnej redakcji ww. przepisu należy uznać, że jego brzmienie pozwala podatnikom podatku dochodowego na zmianę stawek amortyzacyjnych w odniesieniu zarówno do przyszłych, jak i przeszłych rozliczeń podatkowych. Z językowego znaczenia ww. regulacji wynika, że podatnicy mogą obniżyć stosowane stawki zaczynając od miesiąca (rozliczenia za ten miesiąc) - rozumianego jako punkt w czasie - w którym środki trwałe zostały wprowadzone do ich ewidencji lub od pierwszego miesiąca któregokolwiek z następnych lat podatkowych.

13.10 Zawiadomienie o wyborze opodatkowania ryczałtem (ZAW-RD) przed rozpoczęciem nowego (niepełnego) roku podatkowego.

Sąd uznał w wyroku z 29 sierpnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1335/23, że spółka przechodząca na estoński podatek dochodowy od osób prawnych w trakcie roku musi najpierw zamknąć księgi i sporządzić sprawozdanie finansowe, zaś zawiadomienie o zmianie składa do końca pierwszego miesiąca pierwszego roku, w którym będzie objęta ryczałtem, przy czym zawiadomienie musi korelować czasowo z dokonaniem pozostałych czynności – zamknięciem ksiąg i sporządzeniem sprawozdania. Nie sposób twierdzić, że dokonanie tych czynności może zostać dokonane w czasie późniejszym, poprzez odwoływanie się do przepisów ustawy o rachunkowości, która to miałaby odwlekać w czasie obowiązek wynikający z art. 28j ust. 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, który to przepis ma jednoznaczną treść.

13.11 Moment opodatkowania estońskim podatkiem dochodowym od osób prawnych zaliczki na poczet dywidendy.

Sąd w wyroku z 26 stycznia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1618/22, wskazał, że z treści art. 28n ust. 1 pkt 1, art. 28n ust. 2 oraz art. 28t ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych wynika mechanizm, zgodnie z którym termin zapłaty ryczałtu od podzielonego zysku spółki przypada na 20-ty dzień siódmego miesiąca roku podatkowego następującego po roku podatkowym, za który sporządzono ostatnie sprawozdanie finansowe. Jest to uzasadnione tym, że podział zysku spółki kapitałowej dokonuje się co do zasady po zakończeniu roku podatkowego i sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego. Podział wyniku finansowego za dany rok jest zatem możliwy dopiero po zakończeniu tego roku, czyli już w roku następnym. Zaliczka na poczet dywidendy dokonywana w trakcie roku podatkowego nie może być rozpatrywana w oderwaniu od świadczenia zasadniczego jakim jest dywidenda wypłacana już po zakończeniu tego roku podatkowego. Stąd w danym roku podatkowym (do dnia 20-tego lipca) przypadać będzie termin zapłaty ryczałtu od podzielonego zysku spółki za rok poprzedni, niezależnie od tego czy podział tego zysku dokona się również w formie zaliczkowej jeszcze w trakcie poprzedniego roku podatkowego. Zaliczka na poczet dywidendy stanowi podział wyniku finansowego netto podatnika w rozumieniu przepisów rozdziału 6b ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, a zatem do zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy znajdzie również zastosowanie wspomniany art. 28n ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

13.12 Zaliczenie do koszów dokonywanych przez bank zwrotów w związku z ugodami dotyczącymi umów „frankowych".

W wyroku z 22 sierpnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1222/23, Sąd uznał za zasadne zarzuty naruszenia prawa materialnego, tj. art. 15 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, poprzez przyjęcie poglądu, że zwroty na rzecz klientów nie mogą zostać uznane za koszty uzyskania przychodów.

13.13 Ulga na robotyzację a robot przemysłowy.

W wyroku z 10 sierpnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 614/23, Sąd poddał analizie zakres przedmiotowy pojęcia „robot przemysłowy", o którym mowa w art. 38eb ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Sąd nie zaakceptował poglądu, że z ulgi na robotyzację zostały wyłączone roboty przemysłowe służące procesowi wewnętrznego (w ramach zakładu produkcyjnego skarżącej) transportowania wytworzonych towarów (jak twierdzi organ - jako niemające zastosowań przemysłowych) i równocześnie z ulgi tej mogły (wprost na podstawie art. 38eb ust. 4 pkt 11 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych) skorzystać efektory końcowe do takich robotów (służące np. paletyzacji i depaletyzacji, czy ładowania i rozładowania).

13.14 Karuzela podatkowa w kosztach uzyskania przychodu.

W wyroku z 13 lipca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 863/23, Sąd uznał, że nieodliczony podatek VAT w związku z udziałem w karuzeli podatkowej nie może być kosztem uzyskania przychodów, ponieważ poniesienie wydatku w postaci naliczonego podatku VAT, który nie podlegał odliczeniu jest skutkiem winy skarżącej, zaś uznając wydatek za koszt uzyskania przychodów, ekonomiczny ciężar poniesienia omawianego wydatku, zostałby przerzucony na Skarb Państwa. Skarżąca bowiem zaliczając go do kosztów uzyskania przychodów, nie poniosłaby realnego ciężaru odpowiedzialności za swoje działania w postaci uczestnictwa w łańcuchu obejmującym oszustwa podatkowe, ale poprzez pomniejszenie należnych podatków przerzuciłaby ten ciężar na Skarb Państwa.

13.15 Ulga na prototyp a produkcja próbna.

W wyroku z 12 lipca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 905/23, Sąd rozważał warunki zastosowania ulgi na prototyp z art. 18ea ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Jego zdaniem, w art. 18ea ust. 5 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie ma mowy o tym, że środek trwały ma być wykorzystywany

tylko/wyłącznie do produkcji próbnej. Ustawodawca nie zawarł żadnych wytycznych, w zakresie równoległego wykorzystywania środka trwałego niezbędnego do produkcji próbnej, do „równoległej" produkcji prowadzonej przez podatnika. Przy czym kosztem produkcji próbnej jest cena nabycia, bez wskazania z jakiego tytułu (na podstawie jakiej umowy) została uiszczona. Nie ma także znaczenia – jak zasadnie podniesiono w skardze – kiedy cena została uiszczona i kiedy doszło do nabycia środka trwałego. Ustawodawca nie wprowadza wymogu, aby miało to miejsce przed rozpoczęciem produkcji próbnej, bądź w jej trakcie. Wobec treści art. 18ea ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, poniesienie pierwszego kosztu (związanego z produkcją próbną) rozpoczyna etap produkcji próbnej. Natomiast nie jest tak – w zamyśle ustawodawcy – że rozpoczęcie produkcji próbnej wyznacza okres ponoszenia kosztów produkcji próbnej.

13.16 Ulga na ekspansję a koszty przygotowania dokumentu strategii.

Sąd, w wyroku z 6 lipca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 807/23, dotyczącym tzw. Nowego Ładu, rozstrzygnął kwestię zaliczenia do ulgi na ekspansję kosztów działań związanych z wprowadzeniem na rynek nowej linii produktowej makaronów i dań gotowych uznając, że kosztów przygotowania dokumentu strategii zwiększenia przychodów ze sprzedaży zawierającej wprowadzenie nowej marki i wejścia na nowe rynki zbytu, nie można przypisać do jakiejkolwiek kategorii kosztów, o których mowa w art. 18eb ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Tym samym, nie mogą one podlegać zwolnieniu w ramach ulgi, w myśl art. 18eb ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

13.17. Kwalifikacja wydatków na pomoc Ukrainie.

W wyroku z 30 maja 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2915/22, Sąd uznał, że prawidłowa wykładnia art. 38w ust. 1 i ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych prowadzi do wniosku, że na podstawie ww. przepisów środki finansowe przekazane w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. przez

podatników na rzecz organizacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub równoważnym organizacjom określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego obowiązujących na terytorium Ukrainy, jednostkom samorządu terytorialnego, wojewodom, Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, podmiotom wykonującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Ukrainy działalność leczniczą lub działalność z zakresu ratownictwa medycznego - których celem jest przeciwdziałanie skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy, mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

13.18 Działania z zakresu tzw. społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).

Zagadnienie podatkowoprawnej kwalifikacji działań na rzecz uchodźców z Ukrainy było przedmiotem rozważań w wyroku z 19 kwietnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2531/22. Zdaniem Sądu, wydatki poniesione w związku z nieodpłatnymi świadczeniami na rzecz uchodźców z Ukrainy w postaci zapewnienia nieodpłatnie lokalu mieszkalnego, opłacenia korepetycji z języka polskiego, opłacenia pomocy psychologicznej i in. mogą zostać zaliczone przez wnioskodawcę do kosztów uzyskania przychodów.

13.19 Farma wiatrowa a długoterminowy projekt z zakresu infrastruktury publicznej.

W wyroku z 23 stycznia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1577/22 Sąd poddał ocenie, czy farma wiatrowa, będąca przedmiotem inwestycji będzie stanowiła długoterminowy projekt z zakresu infrastruktury publicznej, o którym mowa w art. 15c ust. 10 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Jego zdaniem analiza art. 15c ust. 8 – 10 tej ustawy w związku z przepisami dyrektywy Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiającej przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego uprawnia do twierdzenia, że wyłączenie limitowania kosztów finansowania zewnętrznego, o którym mowa w ww. przepisach - może dotyczyć

projektu służącego zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego państwa, bez względu na rodzaj źródła energii a także formę prawną i strukturę właścicielską podmiotu realizującego przedmiotowy projekt, w sytuacji wykazania przez państwo członkowskie, że długoterminowy projekt o charakterze strategicznym będzie realizowany w ogólnym interesie publicznym.

14. Podatek dochodowy od osób fizycznych.

14.1 Skutki wykupu obligacji przez emitenta.

Sąd rozpoznając skargę na decyzję o odmowie stwierdzenia nadpłaty w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych za 2021 r., wyrokiem z 19 września 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1199/23 (oraz, za kolejne lata, sygn. akt III SA/Wa 1200/23 oraz sygn. akt III SA/Wa 1201/23) uznał, że skoro ustawodawca na podstawie art. 5a pkt 12 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647) pozwala rozpoznać w kosztach uzyskania przychodu wydatki poniesione przez spadkodawcę, to rozwiązanie takie należy *per analogiam legis* zastosować także przy nabyciu obligacji od spółki, w sytuacji gdy następnie dochodzi do wykupu tychże obligacji u wspólnika spółki przez emitenta. W przeciwnym razie, co błędnie zaakceptowały organy orzekające, u wspólnika przy wykupie obligacji przez emitenta opodatkowany zostanie przychód, a nie dochód, co jest niezgodne z definicją dyskonta, zawartą w art. 5a pkt 12 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz zasadą wyrażoną w art. 9 ust. 1 in principio ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

14.2 Kwalifikacja wynagrodzenia w związku ze sprzedażą udziałów.

W wyroku z 18 października 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1639/23, Sąd uznał, że odpowiednie zastosowanie art. 19 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych pozwala przyjąć, że do przychodów z kapitałów pieniężnych należy zaliczyć wszelkie świadczenia – przysporzenia (w tym takie jak sporne wynagrodzenie

dodatkowe), których podstawę stanowi operacja sprzedaży udziałów i które bezpośrednio i nierozerwalnie z umową sprzedaży są związane. Przy ustalaniu wartości przychodów z odpłatnego zbycia udziałów należy uwzględnić cenę określoną w umowie rozumianą jako świadczenie należne w zamian za przeniesienie własności udziałów, a nie w zamian za inne czynności „okołotransakcyjne", które są wynagradzane niezależnie od przejścia prawa własności udziałów na nabywcę.

14.3 Przychody z dzierżawy znaku towarowego.

Sąd w wyroku z 24 sierpnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 405/23 uznał, że czynsz otrzymywany z tytułu dzierżawy znaku towarowego będzie przychodem ze źródła określonego w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i może być opodatkowany ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

14.4 Obowiązki płatnika przy wypłatach dla pracowników w jednostkach uczestnictwa.

Sąd w wyroku z 29 maja 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 332/23, uznał, że nie sposób zakwalifikować wypłaty instrumentów finansowych jako przychodu z tytułu nieodpłatnego świadczenia oraz, że na gruncie przedstawionego we wniosku zdarzenia jedynym źródłem przychodów do którego można zaliczyć wypłatę wynagrodzenia pracownikom w formie jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych są przychody z kapitałów pieniężnych (zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), które powstają w momencie odkupu lub umorzenia jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych. Stąd, oceniając obowiązki płatnika związane z wypłatą wynagrodzenia pracownikom w postaci jednostek uczestnictwa funduszu inwestycyjnego, uznał, że na skarżącej nie będą ciążyć obowiązki płatnika związane z przyznaniem lub wypłatą instrumentów finansowych wchodzących w skład zmiennych składników wynagrodzenia.

14.5 Kwalifikacja nieodpłatnego transportu i zakwaterowania.

W wyroku z 7 marca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1872/22, Sąd stwierdził, że zapewnienie pracownikom (zleceniobiorcom) nieodpłatnie transportu i zakwaterowania przez agencję pracy tymczasowej stanowi dla nich przychód z tytułu nieodpłatnego świadczenia, na co wskazuje treść art. 12 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1, art. 21 ust. 1 pkt 14a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

14.6 Opodatkowanie ryczałtem przychodów z umów B2B.

Sąd w wyroku z 8 lutego 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1899/22, uznając brak możliwości opodatkowania ryczałtem przychodów skarżącego z umów B2B (kontraktu menadżerskiego), co najmniej podobnych do czynności w ramach umów związanych z zarządzaniem, wskazał, że nie może mieć zastosowania art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. m ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Przychody te są bowiem przychodami ze źródła jakim jest działalność wykonywana osobiście, w myśl regulacji art. 13 pkt 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

14.7 Kwalifikacja wydatków na zakup wina.

W wyroku z 17 stycznia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1455/22, Sąd powołując się na art. 23 ust. 1 pkt 23 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych uznał, że wydatki poniesione na zakup wina w celu organizacji wydarzenia kulturalno-rozrywkowego polegającego na malowaniu obrazów na płótnie farbami akrylowymi przy degustacji tegoż wina nie stanowią kosztów reprezentacji. Spożycie alkoholu jest jednak elementem świadczonej usługi i dlatego wydatek na jego zakup nie stanowi kosztów reprezentacji. Zakup wina przez podatnika, które jest serwowane podczas takich wydarzeń jest ściśle związany z uzyskiwaniem przez niego przychodu oraz nie ma na celu kreowania wizerunku podatnika oraz stworzenia dobrego obrazu firmy. W takiej sytuacji zakup wina, który jest udokumentowany fakturami VAT, może być podstawą zaliczenia poniesionych z tego tytułu wydatków do kosztów uzyskania

przychodów z działalności gospodarczej, co spowoduje pomniejszenie podstawy opodatkowania w podatku dochodowym od osób fizycznych.

14.8 Przychody członka zarządu.

Omawiając zasady opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych przychodów członka zarządu Sąd w wyroku z 10 stycznia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1342/22 wskazał, że przychody uzyskiwane przez skarżącego na podstawie umowy o zarządzanie będą stanowiły przychody z działalności wykonywanej osobiście. Skarżący nie może dochodów uzyskanych z tytułu świadczenia usług zawartych na podstawie umowy o zarządzanie, opodatkować na zasadach określonych w art. 14 w zw. z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, czyli w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej.

14.9 Zysk osoby fizycznej czy osoby prawnej.

Sąd w wyroku z 3 stycznia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1296/22, odnosząc się do skutków podatkowych w podatku dochodowym od osób fizycznych wypłaty części zysku wypracowanego przed przekształceniem jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę kapitałową, uznał, że niewypłacone zyski przedsiębiorcy nie tracą swojego charakteru i z chwilą przekształcenia w spółkę kapitałową (spółkę z o.o.) nie stają się zyskami osoby prawnej, mimo wywodzonej z art. 584(2) Kodeksu spółek handlowych w zw. z art. 93a Ordynacji podatkowej zasady kontynuacji. W oparciu o zapisy na odpowiednich kontach w ramach ksiąg rachunkowych spółki przekształconej możliwe będzie dokładne ustalenie, jaka część kapitału zapasowego tej spółki podlegającego wypłacie dla wspólnika stanowi zysk z działalności osoby fizycznej z okresu przed przekształceniem i podjęcie przez zgromadzenie wspólników uchwały.

14.10 Podatek od niezrealizowanych zysków a standardy unijne.

W wyroku z 19 października 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1500/23, Sąd uznał, że wprowadzone przez Polskę regulacje dotyczące podatku od niezrealizowanych zysków, w zakresie przewidzianym w odniesieniu do osób fizycznych, to jest art. 30da ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych dotyczący podatku od niezrealizowanych zysków (exit tax) nie są niezgodne z prawem unijnym, ponieważ polski ustawodawca - uwzględniając, że w dyrektywie Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. nie ma zakazu wprowadzenia przez państwo członkowskie regulacji na wyższym poziomie ochrony uznał, że podatek exit tax powinien obejmować także podatników podatku dochodowego od osób fizycznych. Zwłaszcza w kontekście m.in. motywu 4 preambuły do dyrektywy ATAD – należy podkreślić, iż nie można traktować tego działania jako wykroczenia poza dyrektywę ATAD.

14.11 Przychody z najmu a zwrot opłat za media.

Sąd w wyroku z 20 czerwca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 533/23 uznał, że podstawę opodatkowania stanowi jedynie kwota czynszu, a przychód z tytułu refaktury mediów nie stanowi dla podatnika przychodu z działalności gospodarczej. W zakresie uiszczania powyższych opłat podatnik pełni jedynie rolę pośrednika pomiędzy najemcami a usługodawcami, czyli dostawcami mediów.

15. Podatek od nieruchomości.

15.1 Pojęcie zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej.

W wyroku z 25 października 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1401/23, Sąd stwierdził, że przez zwrot legislacyjny „zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej” należy rozumieć okoliczność faktyczną polegającą na rzeczywistym/fizycznym wykorzystywaniu (zajęciu) całości albo określonej części budynku mieszkalnego na prowadzenie działalności gospodarczej, tj. prowadzeniu w tej części budynku

działalności gospodarczej w rozumieniu art. 1a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70). Za zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej nie będą mogły być uznane natomiast te części budynku mieszkalnego, które są wykorzystywane (zajęte) na cele mieszkalne, przez co należy rozumieć trwałe zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkaniowych posiadacza lokalu, nawet wówczas, gdy ich oddanie przez podatnika (np. dewelopera, spółdzielnię mieszkaniową, spółkę komunalną, podmiot działający w formule społecznej agencji najmu albo społecznej inicjatywy mieszkaniowej lub innego właściciela będącego przedsiębiorcą) do korzystania osobom trzecim dla realizacji tej funkcji (zajęcie na cele mieszkalne), nastąpiło w ramach gospodarczej działalności podatnika (np. komercyjnego najmu). Istotne jest to, by w budynku (lokalu) mieszkalnym realizowany był cel polegający na zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych w przedstawionym wyżej rozumieniu. Bez znaczenia pozostaje natomiast okoliczność, czy funkcja ta (tzn. mieszkaniowa) realizowana jest przez podatnika, czy jego najemcę. Przeciwny pogląd nie tylko kłóci się z istotą regulacji dotyczących opodatkowania podatkiem od nieruchomości budynków i lokali mieszkalnych, lecz jest również trudny do zaakceptowania ze względów społecznych.

15.2 Całość techniczno-użytkowa sieci gazowej.

W wyroku z 25 października 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1900/23 Sąd wskazał, że agregaty i sprężarki nie mogą zostać uznane za urządzenia budowlane, gdyż mimo technicznego połączenia z siecią gazową nie pełnią takiej roli jak urządzenia wymienione w art. 3 pkt 9 Prawa budowlanego. Są bowiem elementem instalacji przesyłu gazu, a nie urządzeniami pełniącymi inne funkcje, których zadania nie stanowią jednej z części lub etapów przesyłu. Urządzenia zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem w rozumieniu tego przepisu, to np. takie, które zapewniają dostawy mediów lub odbiór powstałych w toku eksploatacji odpadów, a także takie, które zapewniają dostęp do danego obiektu. Sąd wskazał, że choć sporne urządzenia techniczne nie stanowią same w sobie budowli, to mogą być uznane za część innego obiektu budowlanego, tj. budynku lub budowli i w konsekwencji

dzielić los tych obiektów na potrzeby opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Tym samym agregat sprężający jak i sprężarka powietrza stanowi całość techniczno-użytkową sieci gazowej. Sieć gazowa jest zaś budowlą w rozumieniu przepisów tak prawa budowlanego, jak również stanowi odrębny przedmiot opodatkowania podatkiem od nieruchomości (podobnie w wyroku WSA w Warszawie z 25 października 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1899/23).

15.3. Nieruchomość związana z działalnością gospodarczą podatnika.

W tej grupie spraw należy wymienić wyrok Sądu z 20 lipca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 611/23, w którym Sąd stwierdził, że okoliczność, że w pewnych okresach wskutek ograniczonej możliwości prowadzenia działalności gospodarczej ze względu na stan pandemii nie były uzyskiwane przychody z wynajmu pokoi czy działalności restauracyjnej nie oznacza, że te obiekty nie miały związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Taki stan należy zrównać z sytuacją, w której bez istniejących ograniczeń prawnych w prowadzeniu działalności gospodarczej, hotel nie ma obłożenia bądź jest ono niepełne, organizuje nieliczne imprezy. Zdaniem Sądu, wskazaną sytuację należało wpisać w tzw. ryzyko związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zatem przejściowe niewykorzystywanie przez podmiot gospodarczy części nieruchomości służącej do wykonywania działalności gospodarczej, nie daje podstaw do tego, by do wymiaru podatku od nieruchomości nie miały zastosowania do tej nieruchomości stawki przewidziane dla nieruchomości związanych z działalnością gospodarczą.

16. Podatek od czynności cywilnoprawnych.

16.1 Miejsce wykonywania prawa majątkowego w postaci wymiany waluty wirtualnej Bitcoin.

W wyroku z 26 kwietnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 84/23 Sąd ustalając, gdzie ma miejsce wykonywanie prawa majątkowego w postaci wymiany waluty wirtualnej Bitcoin odrzucił założenie, że miejsce to może, czy winno być ustalane przy

uwzględnieniu umiejscowienia serwisów zakupu BTC. W ocenie Sądu to miejsce gdzie dochodzi do wygenerowania klucza prywatnego, a następnie ewentualnego wykorzystywania go celem zadysponowania Bitcoinami jest miejscem gdzie wykonywane jest prawo majątkowe. Błędne jest stanowisko, że nabywanie waluty wirtualnej BTC, z tego tylko względu, że będzie odbywało się za pośrednictwem serwisów mających siedzibę w Polsce, winno być opodatkowane podatkiem od czynności cywilnoprawnych na podstawie art. 1 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 170). Przeciwnie, trzeba przyjąć, że prawo majątkowe jakim jest BTC, będący w istocie pewną wartością numeryczną zapisaną w systemie informatycznym, wykonywane jest w miejscu zamieszkania jego aktualnego właściciela posiadającego klucz prywatny umożliwiający zadysponowanie tą wartością.

16.2 Opodatkowanie umowy spółki polegającej na podwyższeniu jej kapitału zakładowego w świetle dyrektywy 69/335/EWG.

W wyroku z 24 października 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1715/23 Sąd wskazał, że chociaż przepisy dyrektywy 69/335/EWG nie zawierały wprost postanowień stanowiących o tym, że nie jest dozwolone ponowne wprowadzanie opodatkowania podatkiem kapitałowym, w sytuacji gdy w jakimkolwiek momencie państwo członkowskie odstąpiło od jego naliczania, to jednak zasadę tę należy wywieść z celu regulacji, tj. z dążenia do zapewnienia swobody przepływu kapitału poprzez usuwanie barier podatkowych. Potwierdzeniem tego jest również brzmienie przepisów dyrektywy 2008/7/EWG, uchylającej dyrektywę 69/335/EWG. Z unormowań dyrektywy kapitałowej w sposób jasny wynika, że niezależnie od zwolnienia jakie przewidziane zostało w art. 7 ust. 1 dyrektywy 69/335/EWG, podatkowi kapitałowemu podlegały określone w art. 4 ust. 1 operacje kapitałowe, w tym zmiana umowy spółki polegająca na podwyższeniu jej kapitału zakładowego. Jednocześnie prawo do utrzymania opodatkowania tym podatkiem zostało uwarunkowane tym, że w dniu 1 lipca 1984 r. wg prawa krajowego państwa członkowskiego, operacja kapitałowa nie była zwolniona z podatku kapitałowego lub była opodatkowana stawką podatku wyższą niż 0,5%. Zwolnienie jakie przewidziane zostało w art. 7 ust. 1 dyrektywy 69/335/EWG nie

wyklucza zatem możliwości dalszego stosowania opodatkowania operacji kapitałowych pomimo tego, że nadrzędnym celem dyrektywy 69/335/EWG jest odstąpienie od stosowania przez państwa członkowskie podatków pośrednich.

16.3 Podstawa opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych a umowa subrogacji.

W wyroku z 25 kwietnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2963/22 Sąd stwierdził, że podstawę opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych stanowi wartość rynkowa, tj. kwota jaką sprzedający otrzymał za sprzedaż udziałów. Wartość umów subrogacji nie może być odliczona od podstawy opodatkowania podatkiem, albowiem przy umowie sprzedaży podstawę opodatkowania stanowi wartość rynkowa, a przy jej określaniu nie następuje odliczanie długów i ciężarów. Oznacza to, że spłata kwot zadłużenia (wartość umów subrogacji) nie może być uwzględniona w podstawie opodatkowania, nie może prowadzić do jej obniżenia.

17. Podatek od spadków i darowizn.

17.1 Postępowanie podatkowe w Polsce a postępowanie spadkowe w Kanadzie.

W wyroku z 21 września 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1254/23 Sąd wskazał, że wszczęcie postępowania podatkowego w Polsce nie stanowi ingerencji w prawo oraz uprawnienia podmiotów zaangażowanych w tym zakresie w Kanadzie. Wszczęcie postępowania podatkowego stanowi wyraz realizacji uprawnień do określania kwoty zobowiązania podatkowego na gruncie polskiej ustawy podatkowej. Innymi słowy, to że polski organ podatkowy przyjął do opodatkowania określoną kwotę nie oznacza, że spadkobierca nie może wystąpić z roszczeniem do powiernika spadku, jeżeli takie podstawy by się ujawniły. Z drugiej strony Sąd podkreślił, że stosownie do konstytucyjnej zasady powszechności opodatkowania nie powinno się akceptować sytuacji, gdzie podatnik podnosząc pewne okoliczności (tu: brak ostatecznego

rozliczenia spadku wystawionego przez powiernika spadku) doprowadziłby do przedawnienia zobowiązania podatkowego.

17.2 Odwołanie darowizny w świetle ustawy o podatku od spadków i darowizn.

W wyroku z 6 kwietnia 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1989/22, Sąd wskazał, że skoro na skutek odwołania darowizny środków pieniężnych i jej zwrotu darczyńcy, majątek obdarowanej powrócił do stanu sprzed zawarcia umowy darowizny, to nie doszło do trwałego i wymiernego przysporzenia majątku obdarowanej kosztem majątku darczyńcy. Wykładnia art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2023 r. poz. 1774) prowadząca do usankcjonowania obowiązku zapłaty przez podatnika podatku od spadków i darowizn nie od majątku nabytego, a od środków których nie posiadał, w związku z ich zwrotem darczyńcy, pozostaje w oczywistej sprzeczności z ratio legis ustawy o podatku od spadków i darowizn. Budzi to także uzasadnione zastrzeżenia natury konstytucyjnej, bowiem w sposób oczywisty narusza wyrażoną w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadę demokratycznego państwa prawnego, a także zasadę proporcjonalności, której podstawą prawną jest art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Obciążenie daniną publiczną w ww. sytuacji, gdy nie wystąpił wymierny i trwały przyrost majątku, powoduje, że świadczenie to nie ma charakteru podatku od spadków i darowizn ustanowionego przepisami ustawy o podatku od spadków i darowizn i ma charakter nadmierny, konsekwencją czego jest uzyskanie przez to świadczenie charakteru podobnego do środka służącego do uzyskania efektu wywłaszczenia lub ograniczenia prawa własności. Mając na uwadze specyfikę niniejszej sprawy, przy dekodowaniu normy prawnej, stanowiącej materialną podstawę rozstrzygnięcia, w ocenie Sądu nie można poprzestać na wykładni językowej. Wynika stąd konieczność uwzględnienia pozajęzykowych kontekstów leżących u podstaw interpretowanej regulacji, które służą ujawnieniu rzeczywistej i pożądanej przez ustawodawcę treści interpretowanego przepisu, co oznacza zastosowanie wykładni kompleksowej, obejmującej wszystkie dostępne typy argumentów i reguły interpretacyjne, a zwłaszcza funkcjonalnych i systemowych, w tym, w ramach wykładni systemowej zewnętrznej odwołanie się do

Konstytucji RP. Mając zatem na względzie przedstawione wyżej zastrzeżenia natury konstytucyjnej oraz systemowej i celowościowej dla wyników dokonanej przez organy wykładni literalnej przepisu art. 6 ust.4 pkt 1 u.p.s.d., Sąd doszedł do przekonania, że obciążenie skarżącej podatkiem od spadków i darowizn nie było prawidłowe, a zapłacony przez nią podatek jest podatkiem nienależnym.

17.3 Zachowanie terminu do wniesienia odwołania od decyzji w przypadku złożenia go do sądu powszechnego.

W wyroku z 14 marca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2049/22, Sąd wskazał, że przyjmując prawidłową wykładnię art. 170 § 2 Ordynacji podatkowej należało stwierdzić, że odwołanie wniesione w ostatnim dniu terminu na wniesienie odwołania od decyzji do organu niewłaściwego, w tym przypadku sądu rejonowego, uważa się, na mocy art. 170 § 2 Ordynacji podatkowej za wniesione z zachowaniem terminu. Sąd zwrócił uwagę na to, że analizowany przepis art. 170 § 2 Ordynacji podatkowej w przeciwieństwie do art. 170 § 1 Ordynacji podatkowej nie zawiera żadnego dookreślenia (zawężenia) dotyczącego kategorii niewłaściwych organów, do których skierowanie podania w terminie skutkuje zachowaniem terminu. Skoro hipotezą normy prawnej wynikającej z art. 170 § 2 Ordynacji podatkowej jest organ niewłaściwy, to jest nim każdy organ państwa, nie tylko organ podatkowy, czy też organ administracji publicznej, w konsekwencji również sąd powszechny – tj. organ, któremu powierzono sprawowanie wymiaru sprawiedliwości. Sąd rozpoznający sprawę nie dostrzegł z punktu widzenia zasady równości (art. 32 Konstytucji RP) powodów dla różnicowania sytuacji odwołujących się od decyzji w zależności od tego czy skierowano odwołanie do niewłaściwego organu podatkowego, (niewłaściwego) organu administracji publicznej niebędącego organem podatkowym, czy też do innego organu państwowego (w szczególności do sądu).

18. Opłata skarbowa - zwrot opłaty skarbowej na rzecz podmiotu, który uiścił ją za podatnika.

W wyroku z 6 czerwca 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 207/23, Sąd wskazał, że osoba dokonująca wpłaty podatku z własnych środków mimo braku obowiązku podatkowego, który ciąży na podatniku, nie jest uprawniona do złożenia wniosku o zwrot podatku. Nie jest bowiem czynnie legitymowany do żądania zwrotu opłaty podmiot, który uiścił opłatę (podatek) zamiast podatnika. Powyższego nie zmienia okoliczność zapłaty z własnego rachunku bankowego opłaty skarbowej za podatnika, będącego w tym przypadku mocodawcą. Nie jest też rolą organów badanie czy kwota uiszczonej opłaty skarbowej została faktycznie przekazana przez mocodawcę, ani jaki był umówiony sposób jej rozliczenia. Kwestie te wykraczają poza zakres zainteresowania organów. Ww. poglądy podzielił również Sąd w wyrokach wydanych w sprawach o sygnaturach akt: III SA/Wa 208/23, III SA/Wa 209/23, III SA/Wa 210/23.

19 Gospodarowanie odpadami komunalnymi – nadpłata z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W wyroku z 15 listopada 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1984/23, Sąd rozstrzygał spór dotyczący tego, czy stwierdzenie nieważności uchwały w przedmiocie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w sytuacji, gdy usługa odbierania odpadów z nieruchomości była wykonywana stanowi przesłankę do stwierdzenia nadpłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W będącej przedmiotem sprawy skardze skarżąca spółdzielnia podniosła, że w wyniku stwierdzenia nieważności ww. uchwały nie obowiązywały żadne stawki opłat, a więc świadczenia były nienależne i jako niemające podstawy prawnej podlegają zwrotowi. Sąd doszedł do przekonania, że stwierdzenie nieważności aktu prawa miejscowego nie pociąga za sobą (w sposób automatyczny) jakichkolwiek skutków prawnych wobec aktów lub czynności podjętych w oparciu o zakwestionowane regulacje. Sąd wskazał, że choć konkretna wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest ustalana przez gminę w uchwale, to obowiązek jej poniesienia wynika wprost z art. 6h, a także art. 6i ust. 1 pkt 1-3 ustawy

z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469). Sąd zauważył nadto, że w sytuacji, gdy usługa odbierania odpadów nie została zakwestionowana, jak to miało miejsce w sprawie, zastosowanie ma art. 6m ust. 4 ww. ustawy, który wprowadza zakaz składania deklaracji (bez względu na jej nazwę) zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za okres wsteczny, co uczyniła skarżąca, składając „korektę deklaracji".

20. Postępowanie egzekucyjne w administracji.

20.1 Brak dopuszczalności wydania postanowienia w zakresie zwrotu odsetek od zwróconej kwoty kosztów egzekucyjnych.

W kategorii spraw rozpatrywanych przez Sąd w 2023 r. obejmujących postępowanie egzekucyjne w administracji na szczególną uwagę zasługuje wyrok jaki zapadł 18 stycznia 2023 r. w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 1093/22. Sąd rozstrzygając spór, dotyczący możliwości wszczęcia i prowadzenia postępowania, którego przedmiotem będzie zwrot odsetek od zwróconej podatnikowi kwoty kosztów egzekucyjnych, podzielił pogląd organu administracji, iż wszczęcie takiego postępowania jest niedopuszczalne z uwagi na brak normy prawnej dającej organom podstawę do wydania orzeczenia w formie postanowienia. Sąd uznał, iż nie istniał przepis prawa powszechnie obowiązującego dający podstawę do orzeczenia w formie postanowienia o zwrocie odsetek od kosztów postępowania egzekucyjnego. Systematyka przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505) wskazuje, że w przedmiocie tym mogły być wydawane jedynie konkretne orzeczenia w sprawie kosztów. Strona mogła – na podstawie art. 64c § 6a ww. ustawy – w terminie 6 miesięcy od dnia wyegzekwowania wykonania obowiązku, złożyć wniosek o wydanie zawiadomienia o wysokości kosztów egzekucyjnych. Następnie w terminie 14 dni od dnia doręczenia przedmiotowego zawiadomienia podatnik mógł wystąpić z żądaniem wydania postanowienia w sprawie kosztów egzekucyjnych na podstawie art. 64c § 7 ustawy o

postępowaniu egzekucyjnym w administracji i w tym trybie kwestionować wysokość ich naliczenia. Po tym ewentualnie podatnik mógł też ubiegać się o ich umorzenie na warunkach określonych w art. 64e ww. ustawy.

20.2 Niedopuszczalność wznowienia postępowania w zakresie kosztów egzekucyjnych z uwagi na brak wydania postanowienia w tym zakresie.

W zapadłym 24 stycznia 2023 r. wyroku w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 1590/22 Sąd podjął się oceny czy możliwe jest wznowienie postępowania, w przypadku, gdy nie zostały wydane decyzja/postanowienie, które mogłyby zostać uchylone w związku ze wznowieniem postępowania – w tym przypadku, na skutek braku wniosku podatnika, nie zostało wydane postanowienie w sprawie kosztów egzekucyjnych. Sąd podzielił stanowisko organu administracji, zgodnie z którym skoro strona postępowania nie skorzystała z uprawnienia do żądania wydania postanowienia w sprawie kosztów egzekucyjnych, to postępowanie w tym względnie nie zostało przeprowadzone, a więc nie może być też wznowione.

20.3 Zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego zobowiązanego w sytuacji rozdzielności majątkowej z małżonką.

W wyrokach z 14 lutego 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 2360/22 i III SA/Wa 2361/22 Sąd podzielił stanowisko organu co do zasadności przeprowadzenia czynności egzekucyjnej polegającej na zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego w sytuacji, gdy rachunek należy do zobowiązanego i jego małżonki, z którą zobowiązany ma rozdzielność majątkową. Zwrócił tym samym uwagę, że przedmiotem zajęcia egzekucyjnego jest uprawnienie zobowiązanego, wynikające z zawartej z bankiem umowy o prowadzenie rachunku bankowego, do żądania wypłaty pieniędzy z rachunku bankowego. Z tego względu dla oceny prawidłowości czynności zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego nie ma znaczenia to, że inna osoba fizyczna, w szczególności małżonek zobowiązanego (przy ustroju rozdzielności majątkowej), jest współposiadaczem zajętego rachunku. Z prawnego punktu widzenia

zajęte przez organ egzekucyjny uprawnienie zobowiązanego do żądania wypłaty pieniędzy z rachunku bankowego jest realizowane niezależnie od uprawnień innych współposiadaczy rachunku bankowego.

21. Ordynacja podatkowa.

21.1 Wypłata oprocentowania od nadpłaty.

W wyrokach z 24 sierpnia 2023 r. o sygn. akt III SA/Wa 2980/21 i III SA/Wa 2981/21 poruszony został problem wypłaty oprocentowania od nadpłaty przysługującej w myśl wyroku TSUE z 10 kwietnia 2014 r. (C-190/12). Sąd, mając na uwadze wyrok TSUE z 8 czerwca 2023 r. (C-322/22) stwierdził, że prawo unijne przewiduje – jako zasadę – uprawnienie do żądania odsetek za cały okres od dnia powstania nadpłaty do dnia jej zwrotu. W konsekwencji wywiedzione z normy prawnej wynikającej z prawa unijnego ograniczenie (stanowiące część tej normy prawnej) może znaleźć zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy działanie podatnika nacechowane kumulowaniem odsetek będzie miało ewidentnie taki charakter i nie może służyć organom jako pretekst do ograniczania odsetek w każdym przypadku. Jednocześnie wszelkie wątpliwości w tym zakresie należy rozpatrywać na korzyść uznania, że podatnikowi za dany okres(-y) należą się odsetki (skoro zasadą jest przyznanie podatnikowi odsetek za okres od dnia powstania nadpłaty do dnia jej zwrotu). W tym kontekście Sąd ocenił, że sytuacja, gdy podatnik występuje z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty - w związku z wiadomą mu (w roku poboru podatku) niezgodnością prawa krajowego z prawem unijnym - w roku następującym po roku, w którym pobierano podatek (chociażby pod koniec tego roku), co stanowi niejako naturalną konsekwencję ujmowania rozliczeń (dokonywania rozliczeń) w okresach rocznych, prima facie nie świadczy o tym, że podatnik działał w celu kumulowania odsetek.

21.2 Zastosowanie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania do agresywnej optymalizacji podatkowej z wykorzystaniem Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego oraz transparentnej spółki luksemburskiej.

W wyroku z 28 września 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1084/23 oraz w wyroku z 30 listopada 2023 r. sygn. akt III SA/Wa 1480/23 Sąd rozstrzygał kwestię zastosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania, o której mowa w art. 119a ustawy Ordynacja podatkowa podatnika stosującego optymalizację podatkową z wykorzystaniem Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego oraz spółki luksemburskiej będącej podmiotem transparentnym podatkowo. Sąd ocenił, że zespół czynności, na które składało się: 1. sprzedaż przez Fundusz udziałów w spółce luksemburskiej spółkom celowym będących spółkami kapitałowymi; 2. nabycie obligacji imiennych wyemitowanych przez powyższe spółki celowe; 3. potrącenie wzajemnych wierzytelności pomiędzy Funduszem a spółkami celowymi, był dokonany przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, a sposób działania podatnika był sztuczny. W wyniku dokonanego zespołu czynności doszło do reklasyfikacji źródeł przychodu, tj. z przychodów z udziału w spółce niemającej osobowości prawnej, które od 1 stycznia 2017 r. podlegały opodatkowaniu zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych na przychody zwolnione, czyli pochodzące z odsetek od obligacji wyemitowanych przez spółki kapitałowe. W powyższych wyrokach decyzje Szefa KAS zostały uchylone, bowiem Sąd nie podzielił stanowiska organu co do możliwości rozpoznania przychodu pochodzącego z transparentnej spółki luksemburskiej metodą kasową. W ocenie Sądu, przychód z takiego podmiotu powinien być rozpoznany z wykorzystaniem metody memoriałowej.

21.3 Prawo do otrzymania oprocentowania (odsetek) od wpłat dokonanych na podstawie przepisu, który był niezgodny z prawem Unii.

Sąd w kilkudziesięciu wyrokach, m.in. sygn. akt III SA/Wa 263/23, III SA/Wa 265/23, III SA/Wa 270/23, III SA/Wa 271/23, III SA/Wa 272/23, III SA/Wa 273/23, III SA/Wa 274/23, III SA/Wa 278/23, III SA/Wa 279/23, III SA/Wa 280/23, III SA/Wa 281/23, III SA/Wa 282/23, III SA/Wa 283/23 III SA/Wa 284/23, III SA/Wa 285/23, III SA/Wa 286/23, III SA/Wa 307/23, III SA/Wa 308/23, III SA/Wa 309/23, III SA/Wa 708/23, III SA/Wa 709/23, a także III SA/Wa 951/23, III SA/Wa 1002/23 oraz III SA/Wa 949/23, oceniał zaistniały między stronami spór dotyczący ustalenia, czy strona jest

uprawniona do otrzymania oprocentowania (odsetek) od wpłat podatku VAT dokonanych na podstawie art. 103 ust. 5a ustawy o podatku od towarów i usług, tj. przepisu, który w świetle wyroku TSUE w sprawie C-855/19 był niezgodny z prawem Unii. Sąd uznał, że kwoty pobrane od strony na podstawie art. 103 ust. 5a ustawy o podatku od towarów i usług niezgodnie z prawem Unii podlegają oprocentowaniu – stronie należą się od nich odsetki. Oprocentowanie jest należne za okres od momentu wpłaty do momentu, gdy wpłata ta stała się neutralna, tj. do dnia upływu terminu płatności podatku z tytułu zobowiązania podatkowego za okres (miesiąc) rozliczenia danej transakcji wewnątrzwspólnotowego nabycia towaru zgodnie z momentem powstania obowiązku podatkowego lub dnia otrzymania przez spółkę zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym. W tym okresie strona doznawała uszczerbku w postaci braku możliwości rozporządzania środkami finansowymi, które znajdowały się, niezgodnie z prawem Unii, w posiadaniu państwa.

21.4 Blokada rachunku podmiotu kwalifikowanego.

Sąd w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 1266/23, kierując się racjami przedstawionymi w uzasadnieniu uchwały NSA w sprawie I FPS 1/23, wyrokiem z 15 czerwca 2023 r. uchylił zaskarżone postanowienie oraz postanowienie organu I instancji uznając, że naruszają art. 119zw § 1 Ordynacji podatkowej przez bezpodstawne orzeczenie blokady do kwoty obejmującej dodatkowe zobowiązanie podatkowe. Sąd wskazał, że dodatkowe zobowiązanie podatkowe, oparte na art. 112b ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług (obliczone według stawki 30%), nie może podlegać zabezpieczeniu w drodze „długiej blokady" rachunku bankowego. Jednocześnie Sąd wskazał, że Szef KAS nie może wydać postanowienia reformatoryjnego: uchylić postanowienia wydanego w I instancji i wydać postanowienie odmiennej treści (na mniejszą kwotę). Wydanie postanowienia reformatoryjnego byłoby równoważne orzeczeniu o zastosowaniu „blokady długiej" niezgodnie z art. 119zw § 1 i 4 Ordynacji podatkowej. Zdaniem Sądu, powyższy pogląd pozostaje w zgodzie z treścią art. 119zw § 5 pkt 1 Ordynacji podatkowej.

21.5 Zmiana zakresu blokady rachunków bankowych.

W wyroku z 7 września 2023 r. w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 838/23 Sąd za prawidłowe uznał postanowienie Szefa KAS odmawiające zmiany zakresu blokady rachunku bankowego. Sąd wskazał, że zmiana zakresu blokady jest instytucją procesową o węższym zakresie stosowania, niż uchylenie blokady. Instytucja zmiany zakresu blokady rachunku zasadniczo służy wykazaniu przez podmiot kwalifikowany, że pomimo uprzedniego podnoszenia przez organ istnienia przesłanek ustanowienia i przedłużenia blokady okoliczności faktyczne sprawy tak się zmieniły, że dalsze utrzymywanie blokady, w jej dotychczasowym pełnym zakresie, staje się niezasadne. Postępowanie w przedmiocie wniosku o zmianę zakresu blokady rachunków nie służy do podważania, czy weryfikowania jej zasadności. Instytucja zmiany zakresu blokady rachunku bankowego na podstawie art. 119zw § 5 pkt 1 Ordynacji podatkowej nie jest też środkiem pomocy podmiotowi kwalifikowanemu w prowadzeniu przez niego bieżącej działalności. Tej bowiem kwestii dotyczą szczególne regulacje art. 119zy, art. 119zz i art. 119zza Ordynacji podatkowej i ustanowione w tych przepisach przesłanki zwolnienia zablokowanych środków.

21.6 Podatek wyegzekwowany przymusowo w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji, jako nadpłata.

W sprawie o sygn. III SA/Wa 1898/23 Sąd analizował problem, czy podatek wyegzekwowany przymusowo w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji stanowić może nadpłatę, o której mowa w art. 72 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Sąd nie zgodził się z poglądem organów, iż kwota ewentualnie niesłusznie wyegzekwowana nie może być nadpłatą. Wskazał, że wyegzekwowaną niesłusznie kwotę podatku należy uznać za nadpłatę, o której mowa w art. 72 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Skoro ściągnięcie zaległości podatkowej w drodze egzekucji mieści się w pojęciu zapłaty podatku w rozumieniu art. 59 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej, to kwota ściągnięta w wyniku bezprawnej egzekucji musi być uznane za nienależnie zapłacony podatek, o którym mowa w art. 72 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej.

22. Gospodarka wodna.

22.1 Czy wody popłuczne to ścieki przemysłowe?

Sprawa o sygn. akt IV SA/Wa 1389/23 dotyczyła ustalenia kolejnego okresu obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego. Zagadnieniem, na które należało zwrócić szczególną uwagę w tej sprawie było to, czy wody popłuczne są ściekami przemysłowymi w świetle art. 16 pkt 64 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.) dalej „p.w." i art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537) dalej „u.z.z.w.". Po rozpoznaniu sprawy Sąd zajął następujące stanowisko: „Oczyszczone wody popłuczne (*z płukania filtrów do uzdatniania wody w stacji uzdatniania* – wyjaśnia autor opracowania) odprowadzane przez MWiK zgodnie z pkt 1.3 pozwolenia wodnoprawnego udzielonego decyzją z 2011 r. są wodami zużytymi do celów gospodarczych (ściekami) (art. 4 pkt 8 lit. a u.z.z.w., art. art. 16 pkt 61 lit. a - p.w.), które nie są ściekami bytowymi, ani wodami opadowymi lub roztopowymi. Powstają natomiast w związku z prowadzoną przez MWiK działalnością usługową i są odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu (art. 4 pkt 11 u.z.z.w., art. 16 pkt 64 P.w.), tj. siecią kanalizacji deszczowej i wylotem W-55 typu brzegowego do rzeki (art. 4 pkt 14 u.z.z.w.). Są zatem ściekami przemysłowymi. (…) Dla oceny prawidłowości tego ustalenia nie ma znaczenia eksponowana przez skarżącą okoliczność, że wody popłuczne z płukania filtrów do uzdatniania wody służą utrzymaniu urządzeń wodociągowych w stanie zapewniającym ciągłe i nieprzerwane dostarczenie wody o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ani wynikający z art. 5 ust. 1 u.z.z.w. obowiązek przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego zapewnienia zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody o należytej jakości, w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem, w sposób ciągły i niezawodny, ani objęcie pojęciem „zbiorowego zaopatrzenia w wodę" działalności polegającej na ujmowaniu, uzdatnianiu i dostarczaniu wody, nie uzasadniają wniosku, że wody popłuczne nie mieszczą się w definicji legalnej „ścieków przemysłowych". Obowiązek realizacji zadań

polegających na ujmowaniu, uzdatnianiu i dostarczaniu wody odpowiedniej jakości nie oznacza, że wody zużyte w procesie technologicznym mającym na celu realizację tych zadań nie mogą zostać zakwalifikowane jako „ścieki przemysłowe”. Z tych samych względów wpływu na prawną kwalifikację wód popłucznych, jako ścieków przemysłowych, nie może mieć podnoszona w odwołaniu od decyzji organu pierwszej instancji, jakość wód popłucznych (zarówno pod względem bakteriologicznym, jak i fizykochemicznym).”

22.2 Sprzeciw do zgłoszenia wodnoprawnego.

Kierownik Nadzoru Wodnego na podstawie art. 397 ust. 3 pkt 3, art. 394 ust. 1 pkt 10, art. 423 ust. 4, ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne wniósł sprzeciw od zgłoszenia wodnoprawnego dotyczącego przebudowy rowu polegająca na wykonaniu przepustu lub innego przekroju zamkniętego na długości nie większej niż 10 m (art. 394 ust. 1 pkt 10 P.w.) w związku z planowaną inwestycją polegającą na wykonaniu zabudowy rowu. Dyrektor Zarządu Zlewni decyzją z […] marca 2023 r., na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję. W wyroku z dnia 13 października 2023 r. sygn. akt IV SA/Wa 1440/23 WSA w Warszawie stwierdził m. in., że: „Mając jednak na względzie opisane wyżej rozbieżności między treścią zgłoszenia z 8 listopada 2022 r. i dołączonych do niego opisu technicznego oraz mapy sytuacyjno-wysokościowej, a mapą do celów projektowych dołączoną do pisma z 12 grudnia 2022 r., trzeba podkreślić, że w zgłoszeniu wodnoprawnym należy określić w szczególności podstawowe parametry charakteryzujące planowane roboty oraz warunki ich wykonania; lokalizację czynności, robót lub urządzeń wodnych, z podaniem nazwy lub numeru obrębu ewidencyjnego z numerem lub numerami działek ewidencyjnych oraz współrzędnymi (art. 421 pkt 2 lit. c i lit. d - p.w.). Ponadto, na dołączanej do wniosku mapie należy nanieść schemat planowanych czynności, robót lub urządzeń wodnych i zasięgiem ich oddziaływania (art. 422 pkt 1 p.w.). Do zgłoszenia dołącza się także odpowiednie szkice lub rysunki (art. 422 pkt 2 p.w.). (…) Zgłoszenie, o którym mowa w art. 421 p.w., jest jednostronną czynnością prawną dokonywaną przez zgłaszającego, polegającą na zawiadomieniu właściwego organu

o zamiarze wykonywania określonych czynności, robót lub urządzeń wodnych. Zgłaszający, określając opisowo w zgłoszeniu wykonywane roboty, charakteryzujące je podstawowe parametry i warunki ich wykonania, a także lokalizację czynności, robót lub urządzeń wodnych, z podaniem m.in. współrzędnymi i naniesieniem ich na dołączaną do wniosku mapę sytuacyjno-wysokościową, wyznacza więc przedmiot postępowania podlegający sprawdzeniu przez właściwy organ na podstawie przepisów P.w. Zgłoszenie wodnoprawne nie jest jednak wnioskiem wszczynającym postępowanie administracyjne w rozumieniu art. 1 pkt 1 k.p.a., a stanowi w istocie oświadczenie woli zgłaszającego o zamiarze przystąpienia do realizacji określonych przez niego w tym zgłoszeniu czynności, robót lub urządzeń wodnych. Jest sui generis wnioskiem o milczącą akceptację określonego w nim zamierzenia realizacji tych czynności, robót lub urządzeń.

22.3 Nakaz uregulowania gospodarki wodnej.

Sąd w wyroku z dnia 5 października 2023 sygn. akt IV SA/Wa 1426/23 podkreślił, że w postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 234 Prawa wodnego organ bada skutki zmiany stosunków wodnych na gruncie powstałe w wyniku np. budowy obiektu budowlanego i nakazuje wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom lub przywrócenie do stanu poprzedniego. Natomiast inny jest zakres oceny organów właściwych w sprawach budowlanych i dotyczy on zgodności z prawem wydanej decyzji zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę lub zgodności wykonanych robót budowlanych z tą decyzją. W ocenie Sądu, brak jest podstaw do uznania, że postępowania przed tym organami nie mogą się toczyć równolegle. Kwestia realizacji inwestycji zgodnie z warunkami pozwolenia budowlanego i kwestia ewentualnego naruszenia stosunków wodnych na gruncie nie wykluczają się wzajemnie i są badane w odrębnych trybach postępowania administracyjnego.

23. Środowisko.

23.1 Opłata za korzystanie ze środowiska - milczące załatwienie sprawy.

W sprawie dotyczącej wydania interpretacji indywidualnej w przedmiocie zakresu zwolnienia z obowiązku uiszczenia opłat za wprowadzanie gazów i pyłów – ustawa z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.) Sąd w wyroku wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 502/23 rozstrzygnął kwestię milczącego załatwienia sprawy. Sąd podkreślił, że, niezrealizowanie obowiązku wydania interpretacji indywidualnej w terminie ma pozytywne konsekwencje dla przedsiębiorcy, gdyż z przepisu art. 36 ust. 12 ustawy Prawo przedsiębiorców wynika, że w dniu następującym po dniu, w którym upłynął trzydziestodniowy termin na wydanie przez organ interpretacji, została wydana interpretacja indywidualna (milcząca) stwierdzająca prawidłowość stanowiska przedsiębiorcy przedstawionego we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej. W przedmiocie interpretacji indywidualnych zastosowanie znajdują przepisy działu II rozdziału 8a k.p.a. określającego ogólne regulacje milczącego załatwiania spraw przez organy administracji publicznej. Na gruncie Kodeksu postępowania administracyjnego jednoznacznie wskazuje się, że upływ terminu przewidzianego na wydanie decyzji (w omawianym przypadku interpretacji indywidualnej) wywołuje konsekwencje prawne nie tylko poprzez ukształtowanie się uprawnienia jednostki, ale oddziałuje również na organ. Traci on bowiem kompetencję do wydania rozstrzygnięcia w danej sprawie.

23.2 Domniemanie posiadacza odpadu.

W sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2605/22 Sąd wskazał, że domniemanie, iż władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów zostało wprowadzone przez ustawodawcę w celu uniknięcia sytuacji, gdy brak jest podmiotu odpowiedzialnego za umieszczenie odpadów na nieruchomości (wytwórcy odpadów). Domniemanie te może być jednak obalone w przypadku, kiedy możliwe jest ustalenie podmiotu odpowiedzialnego za składowanie odpadów. Sąd doszedł do wniosku,

że w sytuacji braku możliwości ustalenia rzeczywistego sprawcy - wytwórcy odpadów, odpowiedzialność ta spada na władającego gruntem. Organ aby móc w oparciu o powyższe domniemanie wydać decyzję zobowiązującą do usunięcia odpadów, w pierwszej kolejności winien podjąć wszelkie czynności zmierzające do ustalenia podmiotu odpowiedzialnego za zdeponowanie odpadów. Dopiero bezskuteczne poszukiwanie podmiotu odpowiedzialnego umożliwi zastosowanie powyższej regulacji prawnej.

23.3 Status odpadu, a uznanie pojazdu, jako odpad.

W wyroku wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2575/22 istota sporu dotyczyła tego, czy samochód sprowadzony przez skarżącego na terytorium Polski z USA mógł być aktualnie uznany za odpad, a w konsekwencji, czy zasadne było wezwanie go do jego zagospodarowania. Kluczowa w sprawie była kwestia aktualnego statusu tego pojazdu. Sąd wskazał, że prowadząc postępowanie w trybie art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów, organ administracji musi uwzględnić przy wydawaniu orzeczenia stan faktyczny na dzień orzekania i w przypadku, gdy odpad nie istnieje, bo został skutecznie poddany odzyskowi w drodze recyklingu (naprawy), to zasadne jest umorzenie postępowania.

Sąd podkreślił, że definicja odpadu zawarta w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o odpadach jest na tyle szeroka, że powinna ulegać doprecyzowaniu na gruncie poszczególnych stanów faktycznych. W odniesieniu do pojazdów sprowadzanych z zagranicy w przypadku uznania, że pojazd przemieszczony do Polski stanowi odpad, wskazane jest ustalenie, co najmniej tego, jaki jest status prawny pojazdu, jego stan techniczny i jaka była wola zbywcy pojazdu. Organ uznając pojazd za odpad winien najpierw ustalić, jaki jest aktualny stan techniczny pojazdu i czy pojazd nie został poddany naprawie.

24. Wywłaszczenia i zwrot nieruchomości.

W sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2544/22 Sąd stanął na stanowisku, że przepisy dotyczące zwrotu nieruchomości z zakresu ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.) dalej: „u. g. n.", znajdują zastosowanie do nieruchomości przejętej na rzecz Skarbu Państwa w trybie ustawy z 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 687 ze zm.) dalej: „specustawa drogowa", nawet gdy nabycie na cel publiczny nastąpiło na podstawie umowy. W przedmiotowej sprawie skarżący wniósł o zwrot wywłaszczonej nieruchomości, niewykorzystanej na cel wywłaszczenia. Organy orzekające w sprawie stwierdziły, że działka będąca przedmiotem żądania skarżącego została nabyta przez Skarb Państwa na podstawie umowy cywilnoprawnej przewidzianej w art. 13 ust. 1 specustawy drogowej, zatem w tym przypadku nie mają zastosowania przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami o zwrocie nieruchomości, gdyż nie została ona wywłaszczona, ani też nie została nabyta na podstawie aktów wymienionych w art. 216 u. g. n. Nie została również nabyta na podstawie umowy wymienionej w art. 114 u. g. n., do której miałyby zastosowanie przepisy o zwrocie nieruchomości zgodnie z art. 142a u. g. n. Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem organu i wskazał, że wprowadzenie możliwości nabycia przez Skarb Państwa nieruchomości na podstawie umowy sprzedaży (art. 13 ust. 1 specustawy drogowej) miało za zadanie wyłącznie uprościć procedurę pozyskiwania terenów na potrzeby realizacji inwestycji drogowych, a nie prowadzić do pogarszania sytuacji prawnej podmiotów współpracujących z podmiotami działającymi w imieniu Skarbu Państwa w związku z realizacją inwestycji drogowych. Przyjęta zaś przez organy orzekające w sprawie interpretacja przywołanych przepisów sprawiłaby, że mimo współpracy z GDDKiA, skarżący byłby w gorszej sytuacji od podmiotów, które ówcześnie odmówiły sprzedaży nieruchomości w trybie art. 13 ust. 1 specustawy drogowej, co nie tylko nie byłoby zgodne z domniemaniem zasady racjonalności Ustawodawcy, ale również godziłoby w zasadę ochrony zaufania obywateli do Państwa wynikającą z zasady demokratycznego państwa prawnego w rozumieniu art. 2 Konstytucji RP. Sąd wskazał, że w rozpatrywanej sprawie umowę sprzedaży należy

uznać za ściśle związaną z procedurą wywłaszczeniową, dla której alternatywą było wywłaszczenie w postępowaniu administracyjnym. Zdaniem Sądu systemowa i prokonstytucyjna interpretacja przepisu art. 23 specustawy drogowej zawierającego odesłanie w sprawach nieuregulowanych w rozdziale III specustawy drogowej do ustawy o gospodarce nieruchomościami, umożliwia stosowanie przepisów rozdziału 6 działu III u. g. n. do nieruchomości przejętych na podstawie specustawy drogowej (czy to na podstawie umowy, czy decyzji wywłaszczeniowej).

25. Cudzoziemcy.

Wyrokiem z 15 czerwca 2023 r. sygn. akt IV SA/Wa 553/23 Sąd oddalił skargę, na decyzję w przedmiocie odmowy udzielenia ochrony międzynarodowej. Sąd podkreślił, że fotografia ze znanym politykiem, będącym w opozycji do aktualnego rządu kraju pochodzenia skarżącego nie świadczy o niczym innym, jak tylko o tym, że zdjęcie takie zostało wykonane. Także niegdysiejsze prowadzenie interesów z osobą, która następnie padła ofiarą zabójstwa, nie stanowi potwierdzenia jakichkolwiek realnych obaw w kontekście przesłanek udzielenia ochrony międzynarodowej.

Z kolei w wyroku z 13 czerwca 2023 r. sygn. akt IV SA/Wa 361/23 Sąd wyjaśnił, że zwrócenie się przez Szefa Urzędu do skarżącej o nadesłanie aktu urodzenia, zalegalizowanego przez polskiego konsula w kraju pochodzenia, po uprzednim poświadczeniu przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych bądź opatrzonego klauzula apostille, było zasadne. Legalizacja dokumentu urzędowego to poświadczenie, że dokument pochodzi z właściwego urzędu (tak też wskazano na stronie internetowej Polska w ChRP/portal gov.pl.). Legalizując dokument, konsul potwierdza autentyczność podpisu i pieczęci urzędnika zagranicznego. Dzięki temu można posłużyć się zagranicznym dokumentem urzędowym w Polsce. Legalizacja dotyczy państw, które nie są stronami Konwencji Haskiej znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych z dnia 5 października 1961 roku (Dz. U z 2005 r. poz. 938). To konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Chińskiej Republice Ludowej legalizuje dokumenty pochodzące z Chin. Legalizuje on wyłącznie oryginały i urzędowe odpisy dokumentów. Istotnym jest, że kserokopie oraz wydruki z systemów

teleinformatycznych określonych dokumentów nie podlegają legalizacji. Dokumenty przed złożeniem ich konsulowi muszą zostać uwierzytelnione przez właściwy urząd miejscowy. W Chińskiej Republice Ludowej takiego uwierzytelnienia dokonuje Ministerstwo Spraw Zagranicznych lub prowincjonalne Biuro Współpracy Międzynarodowej (ang. Foreign Affairs Ofiice, FAO). W celu uzyskania legalizacji, należy dostarczyć do urzędu dokument w oryginale wraz z superlegalizacją dokonaną wcześniej przez chińskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Legalizacji należy dokonać w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Chińskiej Republiki Ludowej lub poprzez wybrane Biuro Spraw Zagranicznych (tzw. FAO). Konsul odmawia legalizacji dokumentów nie zawierających superlegalizacji.

Wyrokiem z 24 kwietnia 2023 r. sygn. akt IV SA/Wa 417/23 Sąd uchylił zaskarżoną decyzję w przedmiocie odmowy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy uznając, że wpuszczenie w pierwszych tygodniach po agresji rosyjskiej na Ukrainę, skarżącego na terytorium RP przez Straż Graniczną (właściwego terytorialnie komendanta palcówki SG), udokumentowane wstawieniem do paszportu skarżącego pieczątki wjazdowej, jest równoznaczne z udzieleniem skarżącemu przez komendanta placówki SG zezwolenia, o którym mowa w art.32 ust.1 u. c., na okres pobytu nie dłuższy niż 15 dni. Do stwierdzenia zajścia tego skutku nie jest przy tym konieczne szczegółowe badanie, czy w dacie zamieszczania pieczątki wjazdowej w paszporcie skarżącego właściwy komendant placówki SG posiadał zgodę Komendanta Głównego SG na udzielanie cudzoziemcom zezwoleń z art. 32 u. c., albowiem z momentem udzielenia skarżącemu zezwolenia (poprzez wstawienie pieczątki do paszportu) zaczęło ono korzystać z domniemania legalności, które nie zostało zakwestionowane w jakimkolwiek trybie (który miałby prowadzić do wyeliminowania zezwolenia z obrotu prawnego) przed upływem okresu obowiązywania zezwolenia. Cel zezwolenia tego rodzaju został bezspornie spełniony, albowiem przed upływem terminu jego obowiązywania Skarżący wniósł o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy.

Istotnym problemem orzeczniczym stała się kwestia postępowań dotyczących udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla obywateli Ukrainy w kontekście przepisów ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

(Dz. U. z 2022 r. poz. 583 ze. zm.). Sąd w wyrokach m. in. w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2410/22 z 2 lutego 2023 r., IV SA/Wa 2402/22 z 7 marca 2023 r., IV SA/Wa 57/23 z 13 kwietnia 2023 r. wyraził pogląd, że niewłaściwe jest domyślne przyjmowanie, iż wszyscy obywatele Ukrainy przybywający na terytorium Polski po dacie 24 lutego 2022 r. w istocie uciekają przed skutkami działań wojennych i są objęci ochroną czasową wynikającą z przepisów ww. ustawy. Szczególnie w sytuacji, gdy już wcześniej istniały inne tytuły pobytowe wobec konkretnych osób, odmowa wszczęcia lub umarzanie już wszczętych postępowań z wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest nieprawidłowe, albowiem każdorazowo konieczne jest zbadanie indywidualnej sytuacji konkretnego wnioskującego.

26. Ceny.

W wyroku z 7 lipca 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 2508/22 Sąd stwierdził, że odbiorca końcowy usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków ma interes faktyczny do uczestnictwa w postępowaniu administracyjnym, dotyczącym stwierdzenia nieważności decyzji Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w sprawie zatwierdzenia taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy. Zgodnie z art. 24b ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 ze zm.) wniosek o zatwierdzenie taryfy opracowuje i przedkłada organowi regulacyjnemu (Dyrektorowi RZGW) przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Stosownie do definicji legalnej zawartej w art. 2 pkt 4 ww. ustawy, przedsiębiorstwem wodociągowo - kanalizacyjnym jest przedsiębiorca w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność. Natomiast zgodnie z art. 24c ust. 6 ww. ustawy, stronami postępowań w sprawach wydania decyzji

zatwierdzających taryfę albo odmawiających jej zatwierdzenia, czy też taryf tymczasowych, są przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta). Jeżeli przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest gminną jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, stroną postępowania jest wyłącznie to przedsiębiorstwo. Postępowanie nadzwyczajne w sprawie stwierdzenia nieważności taryfowej stanowi jedynie odrębną sprawę procesową w stosunku do postępowania o zatwierdzenie taryfy i brak jest zatem racjonalnych przesłanek do rozszerzania kręgu stron postępowania nadzwyczajnego w stosunku do postępowania zwykłego.

27. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych, ustalenie liczby punktów sprzedaży, zasad usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych

Sąd w wyroku z dnia 9 marca 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 689/22 podkreślił, że oznaczeniem przedsiębiorcy w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa odnoszących się do prowadzenia działalności gospodarczej jest - w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą - tylko i wyłącznie imię i nazwisko. Dokonane przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej zmiany nazwy dodatkowo określającej prowadzoną przez przedsiębiorcę działalność - przy założeniu, że pozostałe jego oznaczenia, w postaci siedziby i adresu pozostały niezmienione - nie stanowi zmiany oznaczenia przedsiębiorcy, wskazanej w art. 18 ust. 7 pkt 7 w zw. z ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.), obwarowanej sankcją określoną art. 18 ust. 10 pkt 2 tej ustawy.

28. Zdrowie - prawo wykonywania zawodu lekarza, aptekarza, pielęgniarki, położnej.

W wyroku z dnia 25 października 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 103/23 Sąd podkreślił, że art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 551 ze zm.) nadaje ministrowi właściwemu do spraw zdrowia uprawnienia do uznawania kwalifikacji podyplomowych uzyskanych przez pielęgniarkę wyłącznie w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Zatem organ zasadnie wskazał, iż brak jest jakichkolwiek innych podstaw prawnych do wszczęcia postępowania w przedmiocie uznania szkolenia specjalizacyjnego w zakresie Pielęgniarstwa Gerontologicznego i Opieki nad Osobami Dorosłymi uzyskanego w ramach kształcenia i doświadczenia zawodowego w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574), nostryfikacja dyplomu ukończenia studiów, w tym na kierunku pielęgniarstwo, uzyskanych za granicą należy do kompetencji uczelni. W przypadku strony proces ten został przeprowadzony przez Uniwersytet Medyczny w […], na jego podstawie Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych wydała skarżącej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki. Przebieg procesu nostryfikacyjnego prowadzonego przez uczelnie, jak słusznie zostało wskazane w zaskarżonym postanowieniu, nie stanowi dla organu podstawy prawnej do uznania specjalizacji zdobytych w ramach kształcenia zawodowego (objętego procesem nostryfikacyjnym) w państwie trzecim.

Wyrokiem z 25 maja 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 1735/22 Sąd uchylił uchwałę Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej w przedmiocie odmowy przyznania warunkowego prawa wykonywania zawodu lekarza (…). Sąd stwierdził, że w określonych sytuacjach lekarze są zwolnieni z obowiązku przedłożenia oświadczenia o znajomości języka i izby lekarskie nie mają uprawnienia do jego wymagania. Z przepisów ustawy nie wynika zakaz takiej organizacji pracy podmiotu leczniczego, aby obowiązki informacyjne były realizowane przez wskazanych członków personelu medycznego, a nie przez wszystkich lekarzy w równym stopniu.

29. Nadzór sanitarny.

W wyroku z 5 lipca 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 1157/22 Sąd za zasadne uznał zarzuty skargi Rzecznika Praw Obywatelskich w zakresie naruszenia art. 15zzzn ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COV1D-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374), poprzez przyjęcie, że przepis ten dopuszcza wielokrotne karanie obywatela w zależności od liczby zachowań składających się na naruszenie obowiązku kwarantanny. Oznacza to, że trafny okazał się także zarzut naruszenia art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a., ponieważ ukaranie strony ponownie oznaczało złamanie zasady res iudicata.

Sąd zauważył, że to nie sama w sobie liczba prowadzonych postępowań stanowi o liczbie popełnionych deliktów, a co za tym idzie - o liczbie możliwych do nałożenia kar, a tym samym liczbie wydanych w tym przedmiocie decyzji. Zaistnienie deliktu, a w związku z tym spełnienie przesłanek do ukarania obywatela to kwestia ustaleń faktycznych i prawnych, a nie wdrożonych przez organ procedur administracyjnych. Jeżeli zatem mamy do czynienia z deliktem rozumianym w kategoriach prawnych, czyli jako naruszenie danego obowiązku administracyjnego – tu o charakterze czasowym – to niezależnie od tego, jak ten delikt „rozpiszemy" (na dni, godziny czy nawet minuty), pozostaje on wciąż jednym deliktem.

Z kolei w wyroku z 10 maja 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 2158/22 Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195) za badania laboratoryjne i inne czynności wykonywane w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie pobiera się opłat od osób oraz jednostek organizacyjnych obowiązanych do przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych, jeżeli w wyniku badań nie stwierdzono naruszenia tych wymagań.

Zdaniem Sądu, wykładnia literalna przywołanego powyżej przepisu wprost prowadzi do wniosku, że przedmiotowy wyjątek dotyczący konieczności odstąpienia od pobrania opłaty jeżeli w wyniku badań nie stwierdzono naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych znajduje zastosowanie wyłącznie do czynności

wchodzących w zakres bieżącego nadzoru sanitarnego, a nie czynności nadzoru zapobiegawczego, którym — w okolicznościach niniejszej sprawy — objęta była działalność spółki.

30. Ubezpieczenia majątkowe - zezwolenie na działalność ubezpieczeniową.

W wyroku z 13 marca 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 1627/22 Sąd orzekł, że podstawą funkcjonowania zasady wzajemności, która jest istotą towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, jest zasada solidaryzmu społecznego członków Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych. Konsekwencją zasady wzajemności jest fakt, iż w odróżnieniu od ubezpieczeniowych spółek akcyjnych, ubezpieczenie wzajemne jest działalnością prowadzoną w interesie członków, a nie w interesie czynnika stojącego na zewnątrz zakładu ubezpieczeń. Natomiast z poczynionych przez organ ustaleń, które znajdują oparcie w aktach sprawy, wynika, że TUW odstąpiło od idei wzajemności i podejmowało działania w sposób właściwy dla spółki akcyjnej, na co wskazuje zawieranie umów głównie z klientami spoza kręgu udziałowców, poszukiwanie nowych inwestorów, zdolnych do dokapitalizowania Towarzystwa na zewnątrz. Jednocześnie TUW nie podjęło działań zmierzających do prawnego usankcjonowania zmienionej formuły wykonywania działalności ubezpieczeniowej.

31. Cła - weryfikacja zgłoszeń celnych co do wartości celnej towaru, pochodzenia, klasyfikacji taryfowej; wymiar należności celnych.

W wyroku z 21 września 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 2761/22 Sąd orzekł, że art. 335 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L z 29 grudnia 2015 r. nr 343 s. 558 ze zm.) jednoznacznie wskazuje, iż dokumentami potwierdzającymi wywóz towaru poza obszar

Unii Europejskiej mogą być także dokumenty prywatne, które nie muszą posiadać adnotacji urzędowych aby uznać te dowody za wystarczające do potwierdzenia wywozu towaru. Gdyby wolą prawodawcy unijnego był taki dodatkowy warunek, to zostałby zawarty w tym przepisie. Jedynie w art. 335 ust. 4 pkt f) rozporządzenia wskazano na określone działanie urzędowe określonego państwa, które ma mieć odzwierciedlenie w danym dokumencie. Inne dowody nie muszą mieć jakichkolwiek adnotacji urzędowych. To, że poszczególne dokumenty same w sobie mogły być uznane za niewystarczające do jednoznacznego wykazania wywozu towaru poza obszar Unii Europejskiej, nie może stanowić przeszkody do uznania, że w swoim całokształcie mogły one wystarczająco potwierdzać prawdziwość twierdzeń strony skarżącej związanych z wywozem.

32. Finanse publiczne.

32.1 Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

W wyroku z 15 listopada 2023 r., sygn. akt V SA/Wa 2129/22 Sąd wskazał, że termin określony w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289 ze zm.) jest terminem prawa administracyjnego pomimo tego, że odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (m. in. poprzez możliwość orzeczenia kary nagany) ma charakter quasi karny. Za przyjętym zapatrywaniem przemawia również zawieszenie biegu terminu przedawnienia karalności w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia, o czym ustawodawca postanowił w art. 15zzr ust. 1 pkt 6 ustawy COVID-19. Uwzględnienie okresu zawieszenia i jego doliczenie do okresu biegnącego po dniu 24 kwietnia 2022 r. sprawia, że w dacie wydania zaskarżonego orzeczenia nie doszło do ustania karalności żadnego ze stwierdzonych naruszeń na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy. Tym samym zarzut dotyczący przedawnienia nie mógł zostać uwzględniony.

Na uwzględnienie nie zasługuje również argumentacja skarżącego jakoby nie można byłoby mu przypisać odpowiedzialności, ponieważ nie pełni on już funkcji ambasadora. Istotne dla rozstrzygnięcia sprawy jest bowiem to, że skarżący w dacie popełnienia naruszeń dyscypliny finansów publicznych był kierownikiem jednostki sektora finansów publicznych, a więc podlega odpowiedzialności za te naruszenia zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt ustawy. Sąd wskazał też, że kwota wynikająca z zakupu biletów dla małżonki ambasadora tylko nieznacznie przekroczyła kwotę minimalną w rozumieniu art. 26 ust. 1 ustawy, co w ocenie Sądu nie uzasadniało nałożenia kary nagany. Zdaniem sądu organ nie przedstawił przekonującego uzasadnienia w tej kwestii. Zgodnie z art. 34a ustawy, kwotę pieniężna albo karę nagany można wymierzyć w szczególności w przypadku naruszenia dyscypliny finansów publicznych, którego stopień szkodliwości dla finansów publicznych jest znaczny. Organ nie wykazał natomiast, że taka sytuacja miała miejsce w rozpoznawanej sprawie, tj. nie wykazał, że uchybienia jakich dopuścił się skarżący cechowały się znacznym stopniem szkodliwości dla finansów publicznych.

Z kolei w wyroku z 11 stycznia 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 5260/21 Sąd orzekł, że uchwały dotyczące m. in. diet radnych są prawem miejscowym podlegającym ogłoszeniu w dzienniku urzędowym danego województwa zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Brak ogłoszenia takiego aktu w publikatorze skutkuje tym, że nie wszedł on w życie i nie ma obowiązku jego stosowania. W konsekwencji nieprawidłowe stosowanie uchwały dotyczącej diet radnych nie może być uznane za czyn podlegający odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289 ze zm.). Skarżący nie mogli naruszyć przepisów uchwały, gdyż te przepisy nie zostały w wymagany sposób opublikowane. Sąd także na potrzeby tej sprawy nie mógł potraktować tych przepisów jako przepisów wewnętrznych, gdyż uchwała taka nie ma takiego przymiotu – jest aktem prawa miejscowego.

32.2 Zwrot dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych.

Przedmiotem kontroli sądowoadministracyjnej w wyroku z 31 sierpnia 2023 r. sygn. akt: VIII SA/Wa 344/23 była skarga na decyzję Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w przedmiocie zwrotu dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. Istota sporu sprowadzała się do ustalenia czy strona skarżąca poniosła wskazane należności związane z zapłatą zaliczek na podatek dochodowy za pracowników niepełnosprawnych w okresie objętym zaskarżoną decyzją. W przedmiotowej sprawie zastosowanie znalazły przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 poz. 426 ze zm.), ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266), jak również przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 poz. 2000).

Sąd uchylając zaskarżoną decyzję wskazał, że Prezesowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych podlega kontroli jedynie to, czy pracodawca ponosi koszty płacy za dany okres rozliczeniowy w terminie wynikającym z art. 26a ust. 1a1 pkt 3 ustawy o rehabilitacji. Zdaniem Sądu, nie można więc traktować przepisu art. 26a ust. 1a1 pkt 3 ustawy o rehabilitacji jako elementu systemu ubezpieczeń społecznych sensu stricto, będącego niejako dodatkowym instrumentem wykorzystywanym dla zapewnienia prawidłowości rozliczenia kont płatnika/ubezpieczonego przez ZUS. W tym zakresie kompetencje Prezesa PFRON, ZUS czy urzędu skarbowego nie pokrywają się, a postępowania prowadzone przez te organy nie są tożsame. Zatem omawiany przepis dotyczy wyłącznie składek czy zaliczek należnych za okres objęty wnioskiem o dofinansowanie wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. A contrario nieterminowe ponoszenie kosztów płacy za okresy nieobjęte wnioskiem o dofinansowanie, jak również nieterminowe ponoszenie kosztów płacy za innych pracowników aniżeli pracownicy niepełnosprawni wymyka się z dyspozycji przepisu art. 26a ust. 1a1 pkt 3 ustawy o rehabilitacji. Tym samym, rozliczenia dokonywane przez urzędy skarbowe, czy przez ZUS, w tym zaliczanie z urzędu wpłat dokonywanych przez pracodawcę na zaległości składkowe,

przy zastosowaniu przepisów adekwatnych dla tych rozliczeń, nie powinny mieć wpływu na ustalenia Prezesa PFRON dotyczące terminu pokrycia zaliczek czy składek za dany okres rozliczeniowy, w którym pracodawca otrzymał dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. Zdaniem Sądu skoro dofinansowanie jest przyznawane wyłącznie do wynagrodzeń wypłacanych pracownikom niepełnosprawnym, to przez koszty płac, o których mowa w art. 26a ust. 1a1 pkt 3 ustawy o rehabilitacji – należy rozumieć wyłącznie wynagrodzenie (i jego pochodne) wypłacane dla pracowników niepełnosprawnych. Konsekwencją tego jest przyjęcie, że organ badając spełnienie przez pracodawcę wymogu określonego w art. 26a ust. 1 pkt 3 ustawy o rehabilitacji powinien był dokonać ustaleń na okoliczność terminowości poniesienia kosztów płacy w odniesieniu do pracowników niepełnosprawnych, a nie – do wykazania nieterminowości w ogólności. Nie ma przy tym znaczenia gdzie zaliczka jest odprowadzana – czy do urzędu skarbowego czy też zostaje w zakładzie pracy chronionej. Wpłata na PFRON musi mieć takie samo znaczenie jak wpłata na konto urzędu skarbowego.

33. Egzekucja należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej.

W wyroku z 6 października 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 3069/22 Sąd podkreślił, że w dotychczasowym orzecznictwie, wypracowanym na gruncie poprzedniego brzmienia art. 33 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479 ze zm.), przyjmowano jednolicie, że uznanie zarzutów za niezasadne czyni niezasadnym wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego, jednak wydaje się, że pogląd ten staje się w nowym stanie prawnym częściowo nieaktualny i organ egzekucyjny – w razie wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego z przyczyn nieobjętych podstawami wymienionymi w art. 33 § 2 ww. ustawy – obowiązany jest dokonać oceny przesłanek umorzenia, wskazanych w art. 59 § 1 tejże ustawy, w ramach których, wymieniono niespełnienie w tytule wykonawczym wymogów określonych w art. 27 (art. 59 § 1 pkt 3 ustawy).

Okoliczność ta wymagała zatem od organu egzekucyjnego odrębnego rozważenia podstaw do umorzenia postępowania w sytuacji, gdyby skarżącej doręczono odpisy tytułów wykonawczych niespełniający wymogów określonych w art. 27 ustawy. Mimo zatem tego, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych występuje w sprawach egzekucji własnych należności w podwójnej roli (wierzyciela i jednocześnie organu egzekucyjnego), to jednak niniejsze postępowanie dotyczy wyłącznie oceny zarzutów z perspektywy wierzyciela, co czyni zarzut nieumorzenia postępowania nieskutecznym, ale jednocześnie nie zamyka spółce możliwości wystąpienia od Zakładu – jako organu egzekucyjnego – z ponownym wnioskiem o umorzenie postępowania egzekucyjnego.

34. Subwencje unijne, fundusze strukturalne regulacje rynków branżowych.

W wyrokach z 28 marca 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 2578/22 i V SA/Wa 2679/22 Sąd orzekł, że postępowanie o przyznanie płatności w danym roku może być kontynuowane z udziałem następcy prawnego spełniającego warunki określone w przepisach, o ile następca prawny w ustalonym terminie złoży stosowny wniosek wraz z określoną w przepisach dokumentacją, co wynika z art. 28 ust. 1-6 ustawy z 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2114 ze zm.). Następca prawny spółki przejmowanej (producenta rolnego) nie inicjuje nowego postępowania, ale składa wniosek w celu wstąpienia do postępowania już zainicjowanego przez spółkę przejmowaną.

W wyroku z 31 stycznia 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 702/22 Sąd orzekł, że w celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się wirusa ASF konieczne jest podejście holistyczne. Samo zabezpieczenie budynków, w których utrzymywane są świnie jest niewystarczające, ponieważ wirus może zostać przeniesiony do chlewni poprzez paszę czy ściółkę. Mając na uwadze to, że ustawodawca w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. 2015 r. poz. 711) wyraźnie wskazał, że w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się ASF zakazane jest wykorzystywanie w pomieszczeniach, w których utrzymywane są świnie słomy na

ściółkę dla zwierząt, pochodzącej z obszaru objętego ograniczeniami lub obszaru zagrożenia, chyba że słoma ta była składowana w miejscu niedostępnym dla dzików oraz nakazał karmienie świń jedynie paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących, to uznać trzeba, że zawarte w § 5 ust. 1 pkt 1 lit. a) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej" w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1478, ze zm.) sformułowanie „otoczy chlewnię wraz z terenem koniecznym do obsługi świń" należy interpretować szeroko. WSA stwierdził zatem, że hipoteza normy prawnej zawartej w § 5 ust. 1 pkt 1 lit. a) rozporządzenia z 2017 r. obejmuje działki niezbędne do obsługi chlewni, nawet w sytuacji, gdy nie jest na nich zarejestrowana siedziba stada oraz nie są one położone bezpośrednio przy działce, na której znajduje się chlewnia.

W wyroku z dnia 16 marca 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 99/23 Sąd stwierdził, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa trafnie uznała, że sformułowanie w § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielenia wsparcia dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na wykonywanie działalności w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, rybołówstwa lub akwakultury w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. poz. 1819) „przetwarzanie lub wprowadzanie do obrotu produktów rolnych, rybołówstwa lub akwakultury objętych załącznikiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (...)" to katalog zamknięty produktów. Pozostałe przepisy nie przewidują natomiast wsparcia przedsięwzięcia, które zakłada przetwarzanie produktów rolnych i nierolnych.

Postanowieniem z 31 marca 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 397/23 Sąd odrzucając skargę wskazał, że przyjmując rozumienie art. 3 § 2 pkt 4 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, należało dojść do wniosku, że sprawa ogłoszenia

uchwały Komitetu Monitorującego działającego przy Ministrze Funduszy i Polityki Regionalnej, określającej kryteria wyboru projektów dla działania 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów – komponent IIa – Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej startupu, czego dotyczy skarga wniesiona przez skarżącego, nie należy do spraw, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ww. ustawy. Ponadto żaden przepis ustawy szczególnej nie przewiduje właściwości sądu administracyjnego w takiej sprawie. Z przytoczonych wyżej względów należało dojść do wniosku, że działania organu administracji publicznej (akty, czynności) podejmowane w związku z uchwaleniem kryteriów wyboru projektów dla działania 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów – komponent IIa – Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej startupu nie jest aktem lub czynnością podejmowaną w sprawach indywidualnych, a wobec tego w tych sprawach skarga do sądu administracyjnego na podstawie art. 3 § 2 pkt 4 ww. ustawy jest niedopuszczalna.

W postanowieniu z 17 października 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 1804/23 Sąd orzekł, że informacja o odmowie podpisania umowy o dofinansowanie nie stanowi negatywnej ponownej oceny projektu, jeżeli podstawą odmowy są nieprawidłowości w wyborze projektu, stwierdzone i zawarte w ostatecznej informacji pokontrolnej przez Instytucję Zarządzającą w wyniku kontroli Instytucji Pośredniczącej przeprowadzonej na podstawie przepisów Rozdziału 7 Kontrola i audyt ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818 ze zm.). W konsekwencji na powyższą informację o odmowie podpisania umowy o dofinansowanie wnioskodawcy nie przysługuje skarga do sądu administracyjnego na podstawie art. 61 ust. 1 powołanej ustawy.

W wyroku z 8 listopada 2023 r. sygn. akt V SA/Wa 1447/23 Sąd orzekł, że w wypadku złożenia uzupełnień wniosku o przyznanie pomocy po zakreślonym terminie organ nie ma żadnej innej możliwości jak odmówić przyznania pomocy na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2422 ze zm.) w zw. z § 14 ust. 2a rozporządzenia

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług związanych z rolnictwem i leśnictwem" w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014- 2020 (Dz.U. z 2015 r., poz. 1843, ze zm.), gdyż termin określony w § 14 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego jest terminem zawitym. Jednakże Sąd uznał, iż w ramach kontroli samego rozstrzygnięcia ma obowiązek dokonać również kontroli odmowy przywrócenia terminu do uzupełnienia wniosku, która to odmowa miała miejsce po wydaniu rozstrzygnięcia. Zdaniem Sądu, nie ma zasadniczego znaczenia czy odmowa przywrócenia terminu była wydana przed czy już po wydaniu rozstrzygnięcia o odmowie przyznania pomocy. Zróżnicowanie takie prowadziłoby do sytuacji, że część podmiotów miałaby skontrolowany akt dotyczący przywrócenia terminu w ramach ostatecznego rozstrzygnięcia merytorycznego (odmowa przywrócenia terminu mająca miejsce przed wydaniem rozstrzygnięcia), a część takiej możliwości byłaby pozbawiona (odmowa przywrócenia terminu mająca miejsce po wydaniu rozstrzygnięcia).

35. Sprawy dotyczące dróg, transportu drogowego, kolei, lotnictwa i żeglugi.

W tej kategorii spraw na uwagę zasługuje wyrok z 9 października 2023 r. sygn. akt VI SA/Wa 298/23, w którym Sąd, uchylił decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w przedmiocie wymiany prawa jazdy. W ocenie Sądu organy naruszyły przepis art. 14 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami oraz art. 41 ust. 1 Konwencji o ruchu drogowym sporządzonej w Wiedniu w dniu 8 listopada 1968 r., który przewiduje wzajemne uznawanie „każdego krajowego prawa jazdy". Sąd wyjaśnił, że regulacje dotyczące zasad posługiwania się prawem jazdy uzyskanym w innym państwie, zawarte w art. 14 polskiej ustawy oraz w art. 41 Konwencji o ruchu drogowym opierają się na zasadzie wzajemnego uznawania dokumentów uprawniających do kierowania pojazdami przez państwa – sygnatariuszy Konwencji. Na tle wskazanych powyżej przepisów nie przewidziano możliwości

wydania decyzji odmownej w sytuacji wątpliwości w zakresie postanowień dotyczących ograniczeń przypisanych do określonych kategorii pojazdów. Zdaniem Sądu ustawa o kierujących pojazdami nie daje podstaw do tworzenia dodatkowych ograniczeń przy możliwości wydania polskiego odpowiednika prawa jazdy. Okoliczność, że przepisy Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami nie przewidują kodu ograniczającego prowadzenie pojazdów pewnej podkategorii, nie może być przeszkodą do wydania skarżącemu polskiego odpowiednika prawa jazdy danej kategorii. Skoro bowiem regulacja podustawowa ma umożliwić realizację ustawy i nie może regulować spraw o istotnym znaczeniu dla realizacji założeń ustawy, to rozwiązania przyjęte w rozporządzeniu nie mogą ograniczać uprawnień organów wynikających z ustawy, a dotyczących przesłanek uzyskania polskiego odpowiednika prawa jazdy z uwagi na brak tożsamości z kategorią obowiązującą w innym państwie.

Z kolei wyrokiem z 13 lipca 2023 r. w sprawie o sygn. VI SA/Wa 2696/23 Sąd uchylił decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego oraz utrzymaną nią w mocy decyzję Starosty w przedmiocie odmowy zwrotu prawa jazdy na mocy przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 o kierujących pojazdami. Organ odmówił zwrotu zatrzymanego prawa jazdy – pozostałych nie objętych zakazem kategorii. Sąd stwierdził, że stan prawny sprawy uległ zasadniczej zmianie po wydaniu przez Kolegium skarżonej decyzji. Sąd z urzędu uwzględnił wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 4 lipca 2023 r. o sygn. akt SK 23/21, w którym uznano, że art. 12 ust. 2 pkt 2 i 3 w związku z art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami w zakresie, w jakim pozbawia osoby posiadające uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi określonych kategorii prawa jazdy prawa do odzyskania dokumentu potwierdzającego posiadanie tego rodzaju uprawnień odnośnie do pojazdów mechanicznych, co do których nie orzeczono wobec nich środka karnego w postaci zakazu ich prowadzenia, jest niezgodny z art. 2 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Sąd podkreślił, że przedmiotowy wyrok Trybunału ma charakter zakresowy. Trybunał Konstytucyjny, wydając zaś wyrok zakresowy, nie orzeka o niezgodności z Konstytucją RP całej jednostki redakcyjnej tekstu prawnego, lecz jego fragmentu. Oceniając zatem

skutek powołanego wyroku Trybunału po wydaniu zaskarżonej decyzji, ale przed dokonaniem kontroli sądowoadministracyjnej, Sąd przyjął, że zgodnie z art. 190 ust. 1 w związku z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP w toku postępowania sądy (w tym sądy administracyjne) związane są powszechną mocą obowiązującą orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, które są elementem kształtującym stan prawny oceniany przez Sąd. Konstatując, Sąd przyjął, że zasada według której sądy administracyjne dokonują kontroli zaskarżonego aktu na podstawie przepisów obowiązujących w dniu jego wydania, nie ma zastosowania w przypadku zakwestionowania przepisu w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego. Jeżeli więc w toku postępowania sądowoadministracyjnego zapadnie wyrok stwierdzający niekonstytutywność normy, na której oparto decyzję administracyjną, istnieje konieczność uchylenia takiej decyzji.

Warto także zwrócić uwagę na wyrok w sprawie o sygn. VI SA/Wa 3990/23, w którym Sąd uchylił decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w przedmiocie ustalenia opłaty za usunięcie i przechowywanie pojazdu. Sąd stwierdził, że nie było podstaw do naliczenia opłaty za przechowywanie przedmiotowego pojazdu za 3 doby. Skarżąca podjęła próbę uzyskania zezwolenia na odebranie pojazdu z parkingu, na który został odholowany, jednak pracownik Straży Miejskiej odmówił wydania takiego zezwolenia z uwagi na brak okazania dowodu rejestracyjnego pojazdu w formie papierowej. W ocenie Sądu przyjęta przez organ ocena w tym zakresie była wynikiem dokonania błędnej wykładni przepisów Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 czerwca 2011 r. w sprawie usuwania pojazdów, których używanie może zagrażać bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu drogowego albo utrudniających prowadzenie akcji ratowniczej. Zdaniem Sądu wykładnia przywołanych przepisów (uwzględniająca m. in. zagwarantowanie ochrony prawa własności, czyli dyrektywę z przepisu ustawy upoważniającego do wydania rozporządzenia) wskazuje, że służą one zapewnieniu, aby pojazd został wydany właścicielowi lub podmiotowi, który ma inny tytuł prawny do władania danym pojazdem. Sąd podniósł, że analizowane Rozporządzenie zostało wydane w 2011 r., kiedy to własność pojazdu w sytuacji zatrzymania pojazdu na drodze mogła być wykazana przede wszystkim na podstawie dowodu rejestracyjnego. Od tego czasu – w związku m.in. z postępem technologicznym – ustawodawca wprowadził nowe

rozwiązania prawne, dzięki którym potwierdzenie własności pojazdu może nastąpić również w inny sposób niż przez okazanie fizycznego dowodu rejestracyjnego. Jednym z takich instrumentów prawnych jest przewidziana w art. 80c ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym możliwość udostępniania w postaci elektronicznej określonym podmiotom (w tym Policji, ale i strażom gminnym/miejskim) danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów. Ewidencja ta zawiera z kolei m.in. dane dotyczące właściciela pojazdu. Oznacza to, że obecnie potwierdzenie, że określona osoba jest właścicielem pojazdu, może nastąpić przez uzyskanie przez uprawniony podmiot (np. Policję) w formie elektronicznej danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów, a wówczas nie jest konieczne okazywanie przez właściciela dowodu rejestracyjnego na potwierdzenie jego tytułu prawnego do pojazdu.

Na uwagę zasługuje kwestia zastosowania przepisów intertemporalnych, która została poruszona w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 120/23**.** W przedmiotowej sprawie pomiędzy wydaniem decyzji w I instancji, w której nie zezwolono skarżącym na lokalizację zjazdu indywidualnego, o którą wnioskowali, a wydaniem zaskarżonej decyzji doszło do zmiany przepisów, które określają warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne. Do wymogów wynikających z tych warunków odsyła art. 29 ust. 4 ustawy z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, który stanowił podstawę materialnoprawną skarżonej decyzji. Od 21 września 2022 r. zaczęło natomiast obowiązywać Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych. Przepisy przejściowe zawarte w tym rozporządzeniu nie określają, czy ma ono zastosowanie do spraw w toku, które zostały zainicjowane przed 21 września 2022 r., ani też nie wskazują, że do takich spraw należy stosować poprzednio regulujące tę materię Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. W okolicznościach przedmiotowej sprawy, wniosek o wydanie zezwolenia na lokalizację zjazdu indywidualnego został złożony w czasie, gdy kwestia warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne, była uregulowana w ww. Rozporządzeniu z 2 marca 1999 r., czyli w „starym" prawie. Jednak samo złożenie wniosku jedynie zainicjowało postępowanie, natomiast nie stanowiło zdarzenia

prawnego, które zostało zamknięte pod rządami starego prawa. Złożenie wniosku o zezwolenie na zjazd z drogi publicznej nie wiązało się z przyznaniem skarżącym jakiegokolwiek uprawnienia lub nałożeniem jakiegokolwiek obowiązku, lecz jedynie rozpoczęło procedurę, w wyniku której właściwy organ ma kompetencję do władczego ukształtowania stosunku administracyjnoprawnego przez wydanie decyzji. Rozstrzygnięcie podejmowane w takiej decyzji nie jest determinowane wyłącznie treścią wniosku o wydanie zezwolenia, lecz również okolicznościami, które nie są zależne od wnioskodawcy, w tym przede wszystkim kwestią oceny wpływu wnioskowanego zjazdu na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Stosunek administracyjnoprawny w tym zakresie jest z tego względu kształtowany decyzją o charakterze uznaniowym. Z kolei taki stosunek administracyjnoprawny będzie mógł zostać uznany za „zamknięty", gdy decyzja administracyjna, która go ukształtowała, stanie się ostateczna. W okolicznościach tej sprawy do takiego zamknięcia nie doszło w czasie obowiązywania ww. Rozporządzenia z 2 marca 1999 r. Z uwagi na to Sąd za prawidłowe uznał stanowisko organu, że wydając decyzję w II instancji, organ ten miał obowiązek zastosowania – zgodnie ze wskazaną wyżej zasadą retrospektywności – nowego rozporządzenia, tj. Rozporządzenia z 24 czerwca 2022 r., które z dniem 21 września 2022 r. zastąpiło rozporządzenie poprzednio regulujące analogiczną kwestię.

W wyroku z 14 września 2023 r. o sygn. akt VI SA/Wa 3937/23 Sąd uchylił decyzję Komendanta Głównego Straży Granicznej w przedmiocie kary pieniężnej przewoźnika lotniczego za nieprzekazanie danych, wskazując, że w sprawach skarg na decyzje administracyjne, w których zastosowanie mają wiążące regulacje prawa unijnego, zobligowany jest do rozstrzygania o skutkach obowiązywania abstrakcyjnej i generalnej normy prawnej wobec określonego działania lub zaniechania indywidualnie oznaczonego adresata z uwzględnieniem zarówno „tradycyjnych" norm prawa krajowego, jak też źródeł pierwotnego i pochodnego prawa unijnego, w tym honorowania zasady bezpośredniej skuteczności, zasady efektywności oraz zasady pierwszeństwa. W związku z powyższym Sąd uznał, że podstawowe znaczenie dla oceny prawidłowości kontrolowanego postępowania miał wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 21 czerwca 2022 r. w sprawie C-817/19.

W orzeczeniu tym TSUE stwierdził, że art. 6 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/681 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie wykorzystywania danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR) w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania w świetle art. 7, 8 i art. 52 ust. 1 Karty Praw Podstawowych należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie ustawodawstwu krajowemu, które dopuszcza przetwarzanie zgromadzonych zgodnie z tą dyrektywą danych dotyczących przelotu pasażera (PNR) do celów innych niż wyraźnie określone w jej art. 1 ust. 2. Komendant Główny Straży Granicznej wskazał, że podstawą wydania skarżonej decyzji było niewykonanie przez skarżącą obowiązków wynikających z ustawy PNR, tj. za niedopełnienie obowiązku określonego w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy.

Sąd uznał, że z uzasadnienia tej decyzji wynika, że organ przyjął w sposób zautomatyzowany, że nieprzekazanie danych PNR przez przewoźnika lotniczego do JIP, tj. danych osobowych wszystkich pasażerów korzystających z ww. usług transportu lotniczego, bez rozróżnienia lotów wewnątrzunijnych/pozaunijnych, stanowi podstawę do wymierzenia skarżącej sankcji administracyjnej. W ocenie Sądu narusza to wykładnię dokonaną przez TSUE w ww. wyroku wydanym w sprawie C-817/19. TSUE wyjaśnił bowiem, że stosowanie systemu ustanowionego dyrektywą PNR powinno być ograniczone do przestępstw terrorystycznych i do wyłącznie poważnych form przestępczości mających obiektywny związek, co najmniej pośredni, z przewozem lotniczym pasażerów albo dopuszczają możliwość, że dane te mogłyby, w konkretnym przypadku, skutecznie przyczynić się do zwalczania tak powiązanych przestępstw terrorystycznych. Ewentualne rozszerzenie stosowania dyrektywy PNR na całość lub część lotów wewnątrzunijnych, o którym może zdecydować państwo członkowskie, korzystając z możliwości przewidzianej w tej dyrektywie, musi być natomiast ograniczone do tego, co jest ściśle niezbędne. Lektura uzasadnienia skarżonej decyzji Komendanta Głównego Straży Granicznej, w ocenie Sądu, wskazała, że nie powołał się on na konkretne okoliczności, które przedstawiałyby ww. przewozy lotnicze w kontekście rzeczywistego i aktualnego lub przewidywalnego zagrożenia terrorystycznego. TSUE wskazał natomiast, że w przypadku braku rzeczywistego

i aktualnego lub możliwego do przewidzenia zagrożenia terrorystycznego, z którym zmaga się dane państwo członkowskie, niezróżnicowanie zastosowania systemu wprowadzonego dyrektywą 2016/679 nie tylko do lotów pozaunijnych, ale także do wszystkich lotów wewnątrzunijnych nie może być uznane za ograniczone do tego, co ściśle konieczne.

36. Sprawy z zakresu geologii i górnictwa.

W tym przedmiocie na uwagę zasługuje sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 3442/23, w której Sąd stwierdził, że decyzja zatwierdzająca projekt robót geologicznych, jak i decyzja zatwierdzająca dodatek do projektu robót geologicznych, nie są w pełni od siebie niezależne. Upływ czasu, na jaki została wydana decyzja zatwierdzająca projekt robót geologicznych, powoduje brak możliwości rozpatrzenia wniosku o zatwierdzenie dodatku do projektu robót geologicznych. Tym samym – w takim przypadku - postępowanie z wniosku o zatwierdzenie dodatku do projektu robót geologicznych stanie się bezprzedmiotowe, albowiem przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze zdecydowanie uzależniają zatwierdzenie dodatku do projektu robót geologicznych przygotowanego dla podjęcia kolejnego etapu prac od czasu obowiązywania (ważności) projektu robót geologicznych. Sąd w tej sprawie stwierdził także, że z punktu widzenia obowiązku posiadania koncesji nie ma znaczenia, jaką rolę kopaliny będą odgrywać w procesie wydobywczym, czy będą to kopaliny główne, czy też kopaliny towarzyszące.

Kolejną sprawą wartą odnotowania jest sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 2868/23. Sąd wskazał, że organizacja społeczna domagająca się wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji zmieniającej decyzję koncesyjną, a więc wszczęcia postępowania nadzwyczajnego odnoszącego się do funkcjonującego już zakładu górniczego, ma obowiązek nie tylko wykazania interesu społecznego, o którym mowa w art. 31 § 1 k.p.a., ale ważnym jest przy tym sposób wykazania tego interesu społecznego. O ile w przypadku planowanych inwestycji oddziałujących na środowisko niebezpieczeństwo ekologiczne ich prowadzenia jest oparte na przypuszczeniach i wiąże się z szacowaniem ryzyka, o tyle wobec zakładów

górniczych prowadzących działalność zidentyfikowanie określonych okoliczności faktycznych, przemawiających za istnieniem interesu społecznego uzasadniającego działanie organizacji społecznej, powinno opierać się na konkretnych twierdzeniach powiązanych z funkcjonowaniem zakładu górniczego i skutków tej działalności.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2701/23 Sąd, odwołując się do art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, wskazał, że w przypadku działalności wydobywczej prowadzonej metodą odkrywkową, ze względu na zakres ingerencji w strukturę nieruchomości gruntowej, działalność taka wyklucza inne sposoby wykorzystywania objętych nią nieruchomości, zwłaszcza na cele rolne. Zatem jeżeli nieruchomości, w granicach których ma być prowadzona działalność wydobywcza metodą odkrywkową, nie zostaną przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub (przy jego braku) w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na wydobywanie kopaliny, wówczas planowana działalność wydobywcza naruszać będzie przeznaczenie nieruchomości określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub sposób wykorzystywania nieruchomości ustalony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, co nie tylko, że byłoby sprzeczne z art. 7 Prawa geologiczne i górnicze, ale i skutkować powinno, na podstawie art. 29 ust. 1 Prawa geologiczne i górnicze, wydaniem decyzji odmawiającej udzielenia koncesji przez organ koncesyjny. W tym przypadku ochronie poddano bowiem jedną z istotnych dla państwa prawa wartości, mianowicie w postaci samodzielności gminy w sprawowaniu władztwa planistycznego.

37. Sprawy dotyczące uprawnień do wykonywania określonych czynności i zajęć.

Wśród spraw z tej kategorii na uwagę zasługuje sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 2484/22, w której Sąd dokonał oceny prawidłowości decyzji wydanej w oparciu o art. 65 pkt 4 w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 5 lit. b w zw. z art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, a zatem spełnienia przesłanek wpisu na listę adwokatów przez osobę legitymującą się stopniem naukowym doktora nauk prawnych oraz

wykonującą przez okres 3 lat w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego. W zaistniałym stanie faktycznym *clou* problemu stanowiło ustalenie formy i miejsca zdobywania przez skarżącego praktycznego doświadczenia uprawniającego do dokonania wpisu na listę adwokatów. Skarżący poza posiadanym stopniem naukowym doktora nauk prawnych, ukończył również aplikację adwokacką, świadczył pomoc prawną jako kurator oraz adwokat „kościelny", powoływał się również na umowę ramową z patronem, z czego wywodził spełnienie przesłanek do uzyskania wpisu na listę adwokatów.

Sąd stanął na stanowisku, że art. 66 ust. 1 pkt 5 lit. b Prawa o adwokaturze wskazuje w sposób niebudzący wątpliwości formę prawną współpracy (umowa o pracę lub umowa cywilnoprawna) oraz miejsce współpracy (w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych), umożliwiające ubieganie się o wpis na listę adwokatów dla osób posiadających stopień naukowy doktora nauk prawnych bez złożenia egzaminu zawodowego, podczas gdy skarżący, jakkolwiek wykonywał czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz adwokata, to jednak relacja tworząca tę współpracę nie opierała się na żadnej z ww. umów, gdyż skarżący jedynie powołał się na umowę ramową z patronem, natomiast jej nie przedstawił, a wręcz odmówił jej przedłożenia, wskazując że jest to obowiązek organu, nie wypełniając tym samym ciążącego na nim obowiązku określonego w art. 68 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy, istotnego wobec wnioskowego charakteru wpisu na listę adwokatów i prowadzenia postępowania w tej sprawie na podstawie dowodów przedstawionych przez stronę.

Wyrokiem z 31 stycznia 2023 r. o sygn. VI SA/Wa 2554/22 Sąd uchylił uchwałę Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej oraz poprzedzająca ją uchwałę Okręgowej Rady Adwokackiej w przedmiocie stwierdzenia nieprzydatności do wykonywania zawodu adwokata i skreślenia z listy aplikantów adwokackich. ORA stwierdziła bowiem nieprzydatność aplikanta do wykonywania zawodu adwokata i skreśliła go

z listy aplikantów adwokackich. Sąd wskazał, że konstrukcja, jaką zastosował ustawodawca w przepisie art. 79 ust. 2 prawa o adwokaturze, daje podstawę do rozważenia, na co wskazuje użyte przy redagowaniu tego przepisu słowo „może", możliwości skreślenia aplikanta z listy aplikantów adwokackich, w sytuacji gdy ziści się stan faktyczny odpowiadający nieprzydatności aplikanta do wykonywania zawodu adwokata. Sąd zaznaczył, że w istocie ustawodawca nie pokusił się o wskazanie kryterium świadczącego o „nieprzydatności" aplikanta do wykonywania zawodu adwokata. Nie wskazał jakie konkretnie elementy składają się na stan faktyczny, który może stanowić przyczynę skreślenia aplikanta z listy aplikantów adwokackich, przez co stosowna ocena w tym zakresie dokonywana jest w ramach powierzonego organom samorządu adwokackiego władztwa. Jeżeli organ dochodzi do przekonania, że w odniesieniu do konkretnego aplikanta zachodzi kilka z ww. przesłanek, uwzględnienie tych wszystkich przesłanek musi znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu uchwały. Organ powinien wyraźnie odnieść się zatem do każdej przesłanki, na którą powołuje się, konkretyzując ją w okolicznościach danej sprawy oraz wskazując, w jaki konkretnie sposób wpłynęła ona na stwierdzenie nieprzydatności aplikanta do wykonywania zawodu adwokata. Każda z tych przesłanek zawiera bowiem ocenne skutki różnych okoliczności i zdarzeń wpływających na status „przydatności" aplikanta.

Sąd stanął również na stanowisku, że uchybienie obowiązkowi uczestnictwa w zajęciach czy nieterminowego przystąpienia do egzaminów, w szczególności, gdy organom nie udało się podważyć zasadności przedkładanych przez aplikanta zwolnień lekarskich, nie może samo przez się przesądzać oceny o nieprzydatności aplikanta do wykonywania zawodu adwokata w sytuacji, gdy organy nie wyjaśniły wszystkich aspektów sprawy. Organy nie mogą gołosłownie kwestionować zwolnień lekarskich skarżącego czy też jego pozostawania na kwarantannie, muszą mieć konkretne kontrdowody na te okoliczności. Niezrozumiałym, zdaniem Sądu, jest również czynienie przez organy zarzutu w stosunku do skarżącego, że kontynuował prowadzenie działalności gospodarczej, w sytuacji gdy mimo ciążącego na nich obowiązku nie rozpoznały ostatecznie, tj. w trybie administracyjnym, złożonego przez

niego w toku aplikacji adwokackiej wniosku o wyrażenie zgody na kontynuowanie takiej działalności jako doradca prawny.

Wyrokiem w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2355/22 Sąd uchylił z kolei postanowienie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w przedmiocie stwierdzenia niedopuszczalności odwołania od decyzji w przedmiocie niewyrażenia zgody na prowadzenie działalności gospodarczej. Sąd wskazał, że wspomniane pismo niewyrażające zgody zawierało oznaczenie organu (Dziekan ORA w […]), wskazanie jego adresata (skarżący), rozstrzygnięcie o istocie sprawy (niewyrażenie zgody na faktyczne prowadzenie przez skarżącego działalności gospodarczej) oraz podpis osoby reprezentującej organ. Pismo to – wbrew stanowisku Prezydium NRA – uznać zatem bezsprzecznie należy za decyzję administracyjną, gdyż organ w nim w władczy sposób rozstrzygnął sprawę indywidualną skarżącego. Odrębną kwestią jest natomiast ewentualny brak podstawy prawnej do działania organu. Brak tej podstawy nie stanowi jednak o niemożności uznania skarżonego pisma jako decyzji administracyjnej.

Sąd zaznaczył również, że rzeczone pismo nie zostało wydane w sprawie wynikającej z tzw. władztwa zakładowego ani w sprawie porządkowej. Pismo to należy bowiem uznać za władcze ukształtowanie sytuacji prawnej skarżącego, ingerujące w sferę jego konstytucyjnych wolności i praw, wkraczające w materię ustawową regulowaną przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. Zgoda na podjęcie przez aplikanta adwokackiego innego zajęcia tym samym nie mieści się w grupie aktów wydawanych przez organy samorządów zawodowych, skierowanych do członków danej korporacji zawodowej w sprawach wewnątrzorganizacyjnych, wiążących się ściśle z przynależnością do takiej korporacji i ustawowymi zadaniami korporacji. Zdaniem Sądu, odmowa zgody przez Dziekana na podjęcie dodatkowego zajęcia przez aplikanta także dotyczy relacji zewnętrznych, wykraczających poza więź organizacyjną wiążącą aplikanta adwokackiego z organami korporacji adwokackiej. Skutkiem tej uchwały może być bowiem rozwiązanie czy modyfikacja treści stosunku prawnego łączącego aplikantów z pracodawcą czy zleceniodawcą, ale także z samorządem adwokackim, co wprost wynika z § 13 ust. 3 Regulaminu odbywania aplikacji adwokackiej.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 8274/22 Sąd wskazał, że posiadanie nieposzlakowanej opinii, o jakiej mowa w art. 57 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, przez firmę audytorską, będącą spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, należy oceniać przez pryzmat posiadania nieposzlakowanej opinii przez osobę mającą wpływ na funkcjonowanie firmy. Zachowanie wspólnika posiadającego większość udziałów, będącego Prezesem Zarządu, uprawnionym do samodzielnej reprezentacji a zarazem jedynego biegłego rewidenta w spółce, rzutuje na posiadanie nieposzlakowanej opinii przez osobę prawną.

W sprawach z zakresu tego symbolu istotne zagadnienie zostało poruszone w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 151/23, w której przedmiotem oceny Sądu była odpowiedzialność zawodowa w budownictwie z tytułu pełnienia funkcji kierownika budowy. Kierownik budowy nie może bowiem dopuścić do wykonywania prac niezgodnie z projektem niezależnie od żądań inwestora w tym zakresie, gdyż to kierownik, pełniąc samodzielną funkcję techniczną, ponosi z tego tytułu odpowiedzialność, a nie inwestor. Bez znaczenia pozostaje również fakt, że kierownik budowy posiada odpowiednie uprawnienia budowlane (projektowe), ponieważ gdy nie pełni funkcji projektanta ani też projektanta sprawującego nadzór autorski, to jako kierownik budowy nie powinien dopuszczać do następczego poprawiania dokumentacji projektowej. Dla stwierdzenia odpowiedzialności zawodowej w budownictwie z tytułu pełnienia funkcji kierownika budowy, całkowicie irrelewantna pozostaje kwestia, że zmiana technologii wykonania konstrukcji nośnej budynku nastąpiła na żądanie inwestora. Bez wpływu na rozstrzygnięcie pozostaje też kwestia, czy odstępstwa są istotne czy też nieistotne. Przesłanką odpowiedzialności jest bowiem niezgodność wykonanych prac budowlanych z projektem. Oceny tej nie zmienia późniejsze dostarczenie przez Inwestora zgody projektanta na zmiany w stosunku do projektu. Kolejność działań powinna być bowiem odwrotna, tj. najpierw zgoda projektanta, a następnie prowadzenie robót budowlanych zgodnie ze zmienionym projektem.

W wyroku z 1 czerwca 2023 r. sygn. akt VI SA/Wa 1418/23 Sąd uwzględnił skargę na decyzję w przedmiocie wykreślenia podmiotu z rejestru agencji zatrudnienia. Zwrócił uwagę, że nie każde niewypełnienie punktów wskazanych w informacji

sporządzonej zgodnie z drukiem informacji o działalności agencji zatrudnienia zgodnym ze wzorem z załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie wzorów dokumentów dotyczących działalności agencji zatrudnienia może skutkować wykreśleniem agencji z rejestru, w szczególności w sytuacji, kiedy wszystkie informacje wymagane na podstawie art. 19f ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, takie jak np. obywatelstwa osób podejmujących zatrudnienie bądź inną pracę zarobkową, wynikają z wypełnionego innego punktu druku.

38. Sprawy z zakresu telemediów.

Spośród spraw z tego zakresu problematyki należy wymienić wyrok z 25 kwietnia 2023 r. sygn. akt VI SA/Wa 283/23, którego przedmiotem jest decyzja Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej odmawiająca obniżenia opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością z zakresu 470-694 MHz oraz umarzającą postępowanie administracyjne w części dotyczącej pokrycia przez Prezesa UKE wszystkich kosztów powstałych w związku z wydaniem i wykonaniem decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości. Sąd wskazał, że ustawodawca dopuścił możliwość zwrócenia się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie obniżenia opłaty, o której mowa w art. 185 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne, również w sytuacji wydania przez organ decyzji o cofnięciu lub zmianie wcześniejszej decyzji rezerwacyjnej – wydanej w celu wykonania decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/899 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wykorzystywania zakresu częstotliwości 470-790 MHz w Unii w sposób przyznający w decyzji cofającej lub zmieniającej prawo do dysponowania częstotliwością, ale nie wyłącznie z zakresu 470-694 MHz. Zdaniem Sądu wskazane stanowisko znajduje uzasadnienie w brzmieniu art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu i rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw. Zastosowane przez ustawodawcę zastrzeżenie „wyłącznie" w treści powołanego przepisu zostało jedynie dokonane w odniesieniu do określenia dnia od którego może być ponoszona opłata w obniżonej wysokości na podstawie

analizowanego przepisu. W konsekwencji Sąd uznał, że ustawodawca nie uzależnił prawa zwrócenia się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie obniżenia opłaty, o której mowa w art. 185 ust. 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne, od wydania decyzji o cofnięciu lub zmianie wcześniejszej decyzji rezerwacyjnej (wydanej w celu wykonania decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/899) w sposób przyznający w decyzji cofającej lub zmieniającej prawo do dysponowania częstotliwością „wyłącznie" z zakresu 470-694 MHz.

Wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 289/23 Sąd uchylił orzeczenie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w przedmiocie odmowy dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu. Sąd rozstrzygnął kwestię, czy organ zasadnie uznał brak podstaw do dopuszczenia skarżącego do udziału w postępowaniu administracyjnym, toczącym się z wniosku Poczty Polskiej, w szczególności zaś, czy prawidłowo zdekodował pojęcie „interesu społecznego", które zastosował w sprawie. Skarżący podkreślił, że jego udział w postępowaniu ma szerszy wymiar, aniżeli ochrona interesów podmiotów zrzeszonych. Dzięki swoim członkom działającym na rynku usług pocztowych, posiada wiedzę w zakresie mechanizmów funkcjonowania tego rynku.

Zdaniem Sądu twierdzenia skarżącego nie miały charakteru ogólnikowego, ale w sposób szczegółowy wyjaśniały, na czym polega zasadność udziału w postępowaniu. Udział organizacji społecznej reprezentującej środowisko biznesowe konkurencyjne dla Poczty Polskiej w ramach postępowań dotyczących przyznania jej dopłaty do kosztu netto będzie wzmacniał realizację wymogów związanych z obiektywnością oraz transparentnością postępowania, a także powinien przyczynić się do realizacji wymogów związanych z zapewnieniem proporcjonalności oraz niedyskryminacji. Umożliwienie prezentacji stanowiska organizacji skupiającej innych niż Poczta Polska uczestników rynku pocztowego w tej sprawie leży w interesie społecznym. Stanowisko Poczty Polskiej odzwierciedlać będzie interes tego podmiotu (jest ona 100% spółką Skarbu Państwa, co dodatkowo wzmacnia potrzebę zwiększenia przejrzystości i transparentności postępowania, którego wynikiem będzie wsparcie tego podmiotu m.in. ze środków publicznych). Działanie skarżącego na prawach strony może przysłużyć się zaprezentowaniu stanowisk pozostałej części rynku, przede

wszystkim podmiotów w pełni prywatnych, konkurujących na rynku usług pocztowych z państwowym monopolistą.

39. Sprawy dotyczące broni i materiałów wybuchowych.

W wyroku z 14 kwietnia 2023 r. sygn. VI SA/Wa 8238/22 w sprawie ze skargi na decyzję Komendanta Głównego Policji w przedmiocie odmowy wydania pozwolenia na broń palną sportową do celu szkoleniowego Sąd przyjął, że odesłanie zawarte w art. 10 ust. 3 pkt 7 ustawy o broni i amunicji jest skierowane do art. 41 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie. Jest to jednakże wyłącznie odesłanie do określonych w tym przepisie rodzajów uprawnień, a więc tytułów albo kwalifikacji trenera i instruktora sportu. Zdaniem Sądu, na gruncie tych przepisów osoba mająca zamiar prowadzić szkolenia strzeleckie może wykazać się uprawnieniami trenera lub instruktora sportu, nabytymi po ukończeniu szkoleń lub kursów prowadzonych przez podmioty specjalizujące się w tego typu kształceniu (np. uczelnie wyższe, związki sportowe, ale także podmioty komercyjne wykonujące tego typu szkolenia). Sąd podkreślił, że art. 41 ustawy o sporcie nie legitymizuje monopolu określonego związku sportowego oraz ewentualnie uczelni wyższych w tym zakresie. Ponadto Sąd zwrócił uwagę, że w art. 41 ustawy o sporcie nie sprecyzowano jakie mają być umiejętności, doświadczenie i wiedza niezbędne do wykonywania zadań trenera lub instruktora sportu.

W wyroku z 24 sierpnia 2023 r. sygn. VI SA/Wa 3634/23 Sąd stwierdził, że opinia Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w sprawie koncesji, wydana w formie postanowienia na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym nie wiąże organu w zakresie rozstrzygnięcia sprawy głównej wszczętej wnioskiem o zmianę koncesji. Organ współdziałający nie może zastępować organu właściwego do wydania decyzji w rozpatrywaniu oraz w rozstrzyganiu sprawy, a winien jedynie przyczynić się do poszerzenia jego wiedzy odnoszącej się do stanu faktycznego lub prawnego konkretnej sprawy o dodatkowe

informacje znane organowi współdziałającemu. Opinia tego organu jest jednym z elementów materiału dowodowego gromadzonego w postępowaniu prowadzonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w przedmiocie koncesji. Jej wartość i moc dowodowa z założenia podlegać ma ocenie organu koncesyjnego, a ustalenia co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia postępowania głównego powinny być dokonywane w ramach całościowej analizy materiału dowodowego, do czego obligują organ koncesyjny przepisy art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 Kodeku postępowania administracyjnego.

40. Sprawy z zakresu kultury fizycznej.

W orzeczeniu o sygn. akt VI SA/Wa 1748/22 Sąd uznał, że wnioskowanie o powołanie i odwołanie sędziów wyścigowych nie następuje w postępowaniu, którego przedmiotem jest rozstrzyganie sprawy indywidualnej w drodze decyzji administracyjnej lub załatwianej milcząco. Zaskarżona uchwała, którą Rada Polskiego Klubu Wyścigów Konnych zawnioskowała o odwołanie skarżącej z funkcji członka komisji technicznej dla toru wyścigów konnych, z uwagi na brak charakteru władczego nie jest aktem lub czynnością, o której stanowi art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W związku z powyższym, Sąd stwierdził, że wniesiona w tej sprawie skarga jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu, gdyż zaskarżony akt nie mieści się w katalogu aktów i czynności poddanych kognicji sądu administracyjnego.

W postanowieniu o sygn. VI SAB/Wa 4/23 Sąd wskazał natomiast, że sprawy związane z przyznawaniem i pozbawianiem licencji klubowej oraz przedłużaniem ich ważności są uregulowane w przepisach o charakterze wewnątrzorganizacyjnym właściwych polskich związków sportowych lub z ich upoważnienia związków sportowych działających w danej dziedzinie sportu. Zatem brak jest podstaw do przyjęcia, że kwestie przyznawania (przedłużania) licencji przez organy polskich związków sportowych mają charakter decyzji administracyjnych w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego bądź aktów lub czynności dotyczących praw (obowiązków) wynikających z przepisów prawa w rozumieniu art. 3

§ 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Z tych też względów Sąd uznał, że skarga na przewlekłe prowadzenie postępowania administracyjnego przez polski związek sportowy w sprawie przedłużenia licencji klubowej podlega odrzuceniu, bowiem wniesiona w tej sprawie skarga nie podlega kognicji sądów administracyjnych.

41. Sprawy kapitałowe i bankowość.

W sprawach z zakresu spraw kapitałowych i bankowości na szczególną uwagę zasługuje sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 2964/22, w której co prawda Sąd nie wydał merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie, jednakże postanowieniem z 26 stycznia 2023 r. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie, na podstawie art. 124 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, do czasu rozstrzygnięcia następujących pytań prejudycjalnych, skierowanych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej:

1. Czy art. 85 ust. 2 i 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U.UE.L.2014.173.190 ze zm.) w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U.UE.C.2007.303.1) i art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90 poz. 864/30 ze zm.) należy interpretować w ten sposób, że w przypadku wniesienia przez radę nadzorczą podmiotu w restrukturyzacji skargi do krajowego sądu administracyjnego na decyzję w przedmiocie przymusowej restrukturyzacji, skuteczny środek ochrony prawnej uznaje się za zapewniony także osobom, które w zaskarżeniu tej decyzji upatrują ochrony

swojego interesu prawnego, w sytuacji gdy sąd dokonując kontroli zaskarżonej decyzji nie jest związany zarzutami i wnioskami skargi oraz powołaną podstawą prawną, a prawomocny wyrok, wydany w wyniku rozpoznania tej skargi jest skuteczny *erga omnes* i gdy możliwość uzyskania przez te osoby ochrony ich interesu prawnego nie jest uzależniona od odrębnego wniesienia przez nie skargi do sądu administracyjnego na powyższą decyzję?

2. Czy art. 85 ust. 3 dyrektywy 2014/59/UE wprowadzający wymóg sprawnej kontroli sądowej oraz art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej, stanowiące o skutecznej ochronie prawnej, należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie zastosowaniu przepisu proceduralnego państwa członkowskiego, który zobowiązuje krajowy sąd administracyjny do łącznego rozpoznania wszystkich skarg, jakie zostały wniesione do tego sądu na decyzję organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w sytuacji gdy zastosowanie tego przepisu wraz z innymi wymogami krajowej procedury sądowoadministracyjnej powoduje, że z uwagi na znaczną ilość takich skarg wydanie wyroku w sprawie może okazać się nadmiernie utrudnione o ile w ogóle możliwe w rozsądnym terminie?
3. Czy art. 3 ust. 3 dyrektywy 2014/59/UE należy interpretować w ten sposób, że pozwala on państwu członkowskiemu na niedokonywanie strukturalnego oddzielenia - dla zagwarantowania operacyjnej niezależności i uniknięcia konfliktu interesów - funkcji organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji od innych funkcji tego organu jako ustawowego gwaranta depozytów bankowych lub kuratora banku (tymczasowego administratora) ustanowionego na podstawie decyzji krajowego organu właściwego dla nadzoru do celów rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i dyrektywy 2013/36/UE?
4. Czy art. 3 ust. 3 dyrektywy 2014/59/UE należy interpretować w ten sposób, że w przypadku uchybienia przez państwo członkowskie obowiązkowi ustanowienia odpowiednich uzgodnień strukturalnych dla zagwarantowania operacyjnej niezależności i uniknięcia konfliktu interesów pomiędzy funkcjami nadzoru na mocy rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i dyrektywy 2013/36/UE lub

innymi funkcjami odpowiedniego organu a funkcjami organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, warunek operacyjnej niezależności i uniknięcia konfliktu interesów może być uznany za spełniony, jeśli krajowy sąd administracyjny kontrolujący decyzję w przedmiocie przymusowej restrukturyzacji uzna, że zastosowane inne rozwiązania organizacyjne i działania faktyczne organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, były wystarczające dla osiągnięcia tego skutku?

42. Sprawy z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych.

Wyrokiem z 2 sierpnia 2023 r. sygn. akt VI SA/Wa 3354/23 Sąd rozstrzygał kwestię stanowiska Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, który przyjął, że przyznane skarżącemu świadczenie jest odpowiednikiem polskiej renty rodzinnej w oparciu o ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonane w sprawie. Zdaniem organu wypłacane skarżącemu z zagranicy świadczenie wdowie/wdowcze odpowiada rencie lub emeryturze o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 16 i art. 5 pkt 20 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W ocenie organu za uznaniem przyznanego skarżącemu świadczenia jako renty zagranicznej przemawia treść paragrafu 202 (f) sekcja 2 (A), który określa uprawnienie do uzyskania wsparcia po zmarłym małżonku w sposób bardzo zbliżony do polskich przepisów o rencie rodzinnej. Organ przyjął jako kluczowe przy ocenie charakteru prawnego otrzymywanego świadczenia podobieństwo porównywanych świadczeń.

Sąd uznał, że powyższe ustalenie organu oparto zasadnie na porównaniu prawa polskiego i amerykańskiego, gdzie należało szukać rozwiązania co do charakteru prawnego omawianego świadczenia, jednakże przyjęta ocena prawa amerykańskiego z uwagi na brak wykazania, że przyjęte uregulowania były obowiązujące w sprawie i należycie przetłumaczone, nie została przeprowadzona w stopniu wystarczającym do przyjęcia podjętych przez organ wniosków. Sąd za przedwczesne i arbitralne uznał więc przyjęcie przez organ, że ww. świadczenie wypłacane przez Zarząd Ubezpieczeń Społecznych USA stanowi „świadczenie rentowe" i jest odpowiednikiem polskiej renty rodzinnej, które podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Z przepisów art. 66

ust. 1 pkt 16 w związku z art. 5 pkt 20 ustawy o świadczeniach wynika, że obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego dotyczy tylko rent i emerytur z zagranicy, nie zaś wszelkich wypłat dokonywanych w ramach zagranicznego zaopatrzenia emerytalnego i rentowego. Przepis art. 66 ust. 1 pkt 16 ustawy o świadczeniach, jako nakładający określony obowiązek względem obywatela, nie podlega wykładni rozszerzającej.

Sąd nakazał organowi wyjaśnić w szczególności, jaki charakter prawny ma ww. świadczenie otrzymywane przez skarżącego w świetle przepisów obowiązujących w danym stanie prawnym w USA i czy jest ono tożsame z uposażeniem jakim jest emerytura lub renta, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 16 i art. 5 pkt 20 ustawy o świadczeniach, w szczególności czy stanowi rentę zagraniczną w rozumieniu art. 5 pkt 20 ustawy o świadczeniach. Bez wyczerpującego wyjaśnienia/analizy podstawy prawnej - przyjęcie, że otrzymywane przez skarżącego świadczenie stanowi tytuł do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego o którym mowa w ustawie o świadczeniach, Sąd uznał jako przedwczesne.

W orzeczeniu o sygn. akt VI SA/Wa 2692/23 Sąd nie podzielił z kolei oceny Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, że wykonywane przez uczestniczkę postępowania role, konkretnie określone w każdej z umów, „nie odróżniają się od innych rezultatów takiego samego działania" oraz „że, nie prowadzą w żaden sposób do powstania nowego i niepowtarzalnego dzieła". W ocenie Sądu rezultatem pracy uczestniczki było nowe dzieło w postaci roli filmowej, innej w przypadku każdej z umów, nawet jeżeli role te miały charakter epizodyczny czy drugoplanowy. W przypadku tego rodzaju umów, z pewnością niewystarczające byłoby jedynie staranne działanie uczestniczki, które jednak nie doprowadziłoby do określonego rezultatu – stworzenia określonej roli. Dzieła te poddawały się zatem testowi na istnienie wad. Podnoszone przez organ elementy umowy wskazujące na konieczność wykonania prac towarzyszących przygotowaniu do wykonania tych ról, w tym – udział w próbach, szkoleniach, castingach oraz nagraniach radiowych, nie zmienia charakteru spornych umów, jako umów rezultatu. Wbrew twierdzeniu organu, zawieranie umów na krótkie okresy i w krótkich odstępach czasowych również nie przesądza o tym, że sporne umowy miały cechy umowy zlecenia. Te same uwagi można odnieść do odegrania (nawet niewielkiej) roli filmowej.

Zdaniem Sądu, strony spornych umów określiły w sposób jednoznaczny ich przedmiot, którym miało być wykonywanie ról, w tym ról epizodycznych (artystyczne wykonanie) różnych postaci w ramach przedsięwzięć audiowizualnych – odcinków różnych seriali, a tego typu przedmiot umowy w pełni spełniał wymogi umowy o dzieło. Doprowadziło to w konsekwencji do naruszenia art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach, polegającego na uznaniu, że uczestniczka podlegała obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, w związku ze świadczeniem pracy na podstawie spornych umów. W tym stanie rzeczy Sąd, na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. a ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, uchylił zaskarżoną decyzję oraz uznał, że prowadzenie dalszego postępowania administracyjnego byłoby w przedmiotowej sprawie zbędne i na podstawie art. 145 § 3 ww. ustawy umorzył postępowanie administracyjne w sprawie.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 361/23 skarga podlegała natomiast uwzględnieniu z uwagi na wystąpienie podstawy do wznowienia postępowania administracyjnego, o której mowa w art. 145 § 1 pkt 5 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Wada ta zaistniała w postaci nowych okoliczności faktycznych, które istniały w dniu wydania decyzji ostatecznej przez skarżony organ odwoławczy i nie były znane temu organowi z tego względu, że dowód ich powstania został ujawniony dopiero w toku postępowania sądowego. Na etapie postępowania sądowego skarżący w skardze podniósł, że padł ofiarą przestępstwa kradzieży tożsamości. Wbrew jego wiedzy i woli nieznane osoby podszywając się pod niego wykorzystały jego dane osobowe do założenia spółki, w której rzekomo skarżący miał pełnić zarówno funkcje w zarządzie, jak i być jej udziałowcem. Skarżący przyznał, że nie dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego, niemniej fakt ten wynika tylko z tego, że skarżący nie był faktycznym wspólnikiem spółki. Sąd uznał za kluczowe, że dochodzenie w sprawie przestępstwa popełnionego wobec skarżącego zostało umorzone postanowieniem, wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa. Postanowienie to skarżący nie zdążył przesłać do organu przed wydaniem decyzji. Postanowienie wprost podważa prawdziwość dokumentów, na podstawie których skarżący został wpisany w KRS jako udziałowiec spółki.

W ocenie Sądu analiza dokumentów potwierdza stanowisko skarżącego, że padł ofiarą przestępstwa, o czym powiadomił organy ścigania oraz Sąd. Przedstawione przez skarżącego okoliczności i dowody mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, w szczególności na brak obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego.

43. Problematyka dotycząca nadania stopnia naukowego w sytuacji dwóch negatywnych recenzji na tle art. 221 ust. 10 i ust. 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Problematyka powyższa stanowiła przedmiot rozważań Sądu w sprawie o sygn. VII SA/Wa 1558/23. Przedmiotem kontroli Sądu była decyzja Rady Doskonałości Naukowej w przedmiocie odmowy nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego, wydana na podstawie art. 221 ust. 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zgodnie z art. 221 ust. 10 ustawy uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego podejmuje komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym. Na wniosek osoby ubiegającej się o stopień komisja podejmuje uchwałę w głosowaniu tajnym. Opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne. Z kolei stosownie do treści art. 221 ust. 12 ustawy na podstawie uchwały, o której mowa w ust. 10, podmiot habilitujący, w terminie miesiąca od dnia jej otrzymania, nadaje stopień doktora habilitowanego albo odmawia jego nadania. Podmiot habilitujący odmawia nadania stopnia, w przypadku gdy opinia, o której mowa w ust. 10, jest negatywna. Z treści ww. przepisów skarżący wywiódł wniosek o ich oczywistej niekonstytucyjności, który oparł na argumentacji wskazującej na całkowity brak swobody w zakresie merytorycznej oceny dorobku naukowego przez komisję habilitacyjną (której zwieńczeniem jest podjęcie uchwały zawierającej opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego), a następnie swobody w podjęciu stanowiska podmiotu habilitującego, jako organu I instancji, a w konsekwencji również decyzji Rady Doskonałości Narodowej, jako organu odwoławczego. Skarżący wskazał nie tylko na niecelowość prowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w przypadku uzyskania dwóch

negatywnych recenzji, ale także stwierdził, że tak ukształtowane postępowanie godzi w art. 2, 45 i 78, a także art. 176 Konstytucji.

W uzasadnieniu wyroku oddalającego skargę wskazano, że podstawowy spór w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia czy Sąd, uznając art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce za oczywiście niezgodny z Konstytucją może odmówić zastosowania tego przepisu, a w konsekwencji uznać zaskarżoną decyzję za niezgodną z prawem i wyeliminować ją z obrotu prawnego.

Sąd rozstrzygający niniejszą sprawę wyraził stanowisko, że dopuszczalna jest samodzielna ocena konstytucyjności ustawy i odmowa jej zastosowania, ale wyłącznie w sytuacji, gdy niezgodność przepisu z Konstytucją ma charakter oczywisty. Oczywistość musi zaś opierać się m. in. na istniejącym już i wypracowanym wzorcu kontroli konstytucyjnej, chociażby w orzecznictwie TK ukształtowanym na tle analogicznych rozwiązań ustawowych, które zostały uznane za niezgodne z ustawą zasadniczą. Chodzi zatem o takie treści ustawowe, które w analogicznych stanach prawnych zostały już oceniane jako niekonstytucyjne, bądź naruszające w sposób oczywisty dobra chronione w Konstytucji.

Sąd uznał, że brak jest przesłanek dostatecznie uprawdopodabniających, że kwestionowane przez skarżącego przepisy art. 221 ust. 10 i ust. 12 ustawy są niezgodne z Konstytucją, a niekonstytucyjność wskazanych przepisów ma charakter oczywisty. Sąd podkreślił, że w polskim systemie prawnym można znaleźć szereg przykładów postępowań, w których występuje przypadek tzw. „związania administracyjnego" tj. sytuacji, w której swoboda orzekania organu jest ograniczona do minimum. Nie należą do rzadkości sytuacje, w której postępowanie administracyjne zostało tak ukształtowane przez ustawodawcę, że swobodna ocena dowodów organu doznaje znacznych ograniczeń chociażby na skutek nieuzyskania odpowiedniego stanowiska innego organu, którego prawidłowość, nie może być oceniana w tzw. „postępowaniu głównym". Wówczas organ nie może wydać innej decyzji, jak tylko negatywnej.

Sąd wskazał, że w odniesieniu do postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego ustawodawca uznał, że dla zapewnienia wysokiego poziomu tego procesu konieczne jest stawianie bardzo wysokich wymogów kandydatom,

stąd rozwiązanie przyjęte w obecnie obowiązującej ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. wykluczające możliwość uzyskania stopnia doktora habilitowanego w przypadku uzyskania dwóch negatywnych recenzji. Zastosowana przez ustawodawcę konstrukcja ma za zadanie przyjęcie wysokiego progu wymagań jakościowych dla oceny dorobku kandydata na stopień doktora habilitowanego, a w szczególności pracy prezentowanej jako szczególne osiągnięcie naukowe. Nie jest to wszakże jedyny przypadek, gdy w postępowaniach, które mają charakter ocenny lub konkursowy, przy jednoczesnym zastosowaniu wysokich kryteriów jakości tej oceny, uzyskanie połowy pozytywnych rozwiązań/ocen/punktacji jest daleko niewystarczające nie tylko do uzyskania najwyższej noty, lecz do uzyskania pozytywnej oceny w ogóle.

Sąd ponadto nie zgodził się ze skarżącym, że w rozpoznawanej sprawie brak jest gwarancji weryfikacji decyzji początkowej, co w konsekwencji prowadzi do pozbawienia strony możliwości rzeczywistego odwołania do organu II instancji, a dodatkowo prawa do sądu.

Jak podkreślono w uzasadnieniu wyroku, również w przypadku sporządzenia dwóch negatywnych recenzji konieczna jest weryfikacja poprawności prowadzonego postępowania pod względem formalnym – począwszy od prawidłowości powołania składu komisji habilitacyjnej, w tym recenzentów, spełniających stawiane im ustawowe wymogi, poprzez formalną prawidłowość sporządzonych recenzji i samego przebiegu postępowania habilitacyjnego, a skończywszy na prawidłowości formalnoprawnej podjętych głosowań, także w świetle unormowań statutowych i regulaminowych uczelni, będącej podmiotem habilitacyjnym. Nie można zatem wykluczyć, że negatywny rezultat weryfikacji któregokolwiek z wymienionych elementów procedury spowodowałby konieczność jej powtórzenia. Sąd administracyjny bada zatem, czy w toku postępowania habilitacyjnego nie doszło do naruszenia trybu postępowania określonego przepisami ustawy w sposób mogący mieć wpływ na wynik sprawy. Dodatkowo zwrócono uwagę, że postępowanie to wykazuje się odrębnością i pewną specyfiką, co wynika z treści art. 29 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym w postępowaniu tym przepisy kodeksu postępowania administracyjnego mają odpowiednie zastosowanie w zakresie nieuregulowanym w ustawie. Dlatego w sytuacji, gdy ustawa zawiera szczególną regulację, brak jest podstaw do stosowania w tym

zakresie przepisów kodeksu, a zatem niektóre przepisy kodeksu w ogóle nie znajdą w tym postępowaniu zastosowania. W związku z tym skarżący nie może skutecznie powoływać się w tym zakresie na naruszenia art. 8 § 1, art. 10 § 1 oraz art. 81, ale również w dużym stopniu na chociażby naruszenie art. 7, 75 i 77 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. Nie oznacza to jednak braku jakiejkolwiek kontroli instancyjnej oraz sądowej zaskarżonych rozstrzygnięć, choć kontrola ta odbywa się przede wszystkim w sferze prawidłowości formalnej przeprowadzonej procedury. Sąd podkreślił, że skoro w postępowaniu przed Radą Doskonałości Narodowej ograniczony jest czynny udział strony, a dodatkowo zamknięty i ograniczony katalog środków dowodowych, a spośród środków dowodowych najistotniejsze są recenzje z uwagi na ich ekspercki charakter, to tym istotniejsze jest, aby były one sporządzone w sposób dokładny, rzetelny i obiektywny. Recenzje powinny zawierać klarowne wnioski/konkluzje (pozytywne albo negatywne) oraz wyczerpujące uzasadnienie przyjętej oceny kwalifikacji i osiągnięć osoby zabiegającej o awans naukowy w kontekście obowiązujących przesłanek. Dopiero spełniająca powyższe kryteria recenzja może stanowić wiarygodny (pełnowartościowy) materiał dowodowy. Dlatego nie można twierdzić o braku kontroli instancyjnej i sądowej, nawet w przypadku wystąpienia dwóch recenzji negatywnych.

Ponadto Sąd podkreślił, że związanie organów w procesie habilitacyjnym, którego oczywistą niekonstytucyjność zarzuca skarżący, pojawia się wyłącznie w sytuacji, gdy w toku tego procesu sporządzone są dwie negatywne recenzje. W każdym innym przypadku zarówno organ I instancji, jak i Rada Doskonałości Narodowej „odzyskują" pełną swobodę orzekania i wówczas zarówno opinia komisji habilitacyjnej, jak i uchwała Rady właściwego podmiotu habilitującego, może być dla kandydata zarówno pozytywna, jak i negatywna. Na przeszkodzie pozytywnej opinii oraz uchwały stoi jedynie przypadek, gdy dwie z czterech recenzji są negatywne. Zdaniem Sądu rozwiązanie to może budzić wątpliwości i prowokować dyskusję co do jego optymalności, nie można jednak uznać go za w sposób oczywisty niekonstytucyjne. Sąd podkreślił ponownie, że takie rozwiązanie wybrał ustawodawca, który uznał, że w przypadku stopnia doktora habilitowanego konieczne jest wprowadzenie wyższych standardów, niż w przypadku chociażby stopnia doktora. Problemem jest

bardziej racjonalność i celowość wyrażania oceny w drodze głosowania przez członków kolegialnych organów – tj. komisji habilitacyjnej i rady podmiotu habilitacyjnego, a nie ich niekonstytucyjność.

Sąd nie zgodził się też z twierdzeniem skarżącego, że negatywne recenzje w postępowaniu uzyskały status dowodów, których w zasadzie nie można podważyć, nawet gdyby zawierały poważne niedostatki lub błędy merytoryczne. Podkreślono, że sądy administracyjne nie mają uprawnień do badania merytorycznej zawartości recenzji i w związku z tym dorobku naukowego kandydata na stopień doktora habilitowanego. Nie oznacza to jednak, że nie można ocenić, czy recenzje, jako stanowiska zawierające wiadomości specjalne, będące w istocie zbliżone do opinii biegłych, są sporządzone przez osoby spełniające ustawowe wymogi, a dodatkowo w sposób dokładny, rzetelny i obiektywny. W konsekwencji dwie negatywne recenzje są wiążące wyłącznie pod warunkiem, że zostały one sporządzone rzetelnie przez osoby mające odpowiednie kwalifikacje i są poprawne formalnie. Kwestia ta niewątpliwie podlega ocenie Rady Doskonałości Narodowej, a następnie sądu administracyjnego.

W oparciu o powyższe Sąd uznał, że brak jest podstaw do uznania, że art. 221 ust. 10 ustawy jest niezgodny w sposób oczywisty z Konstytucją. Nie znalazł również uzasadnienia prawnego i racjonalnego do korzystania w tym zakresie z instytucji określonej w art. 193 ustawy zasadniczej.

44. Kwestia terminu ważności pozwolenia konserwatorskiego wydanego na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i jego relacja z pozwoleniem na budowę.

Zagadnienie powyższe pojawiło się w sprawie sygn. VII SA/Wa 1913/22. Przedmiotem zaskarżenia w tej sprawie była reformatoryjna decyzja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego nakładająca na stronę skarżącą obowiązek wykonania robót budowlanych w budynku wchodzącym w skład historycznego układu urbanistycznego, wpisanego do rejestru zabytków, wydana na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U z 2022 r., poz. 840).

Skarżąca zarzuciła wydanie ww. decyzji z naruszeniem prawa, wskazując na jej sprzeczność z udzielonym uprzednio stronie pozwoleniem konserwatorskim z 2018 r., wydanym na podstawie art. 36 ust 1 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz z ostateczną decyzją zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na wykonanie wymienionych robót budowlanych w zakresie objętym sentencją decyzji konserwatora zabytków.

W odniesieniu do zarzutów skargi Sąd podkreślił, że pozwolenie konserwatorskie z 2018 r. zawierało termin ważności do 31 grudnia 2020 r. Na gruncie obowiązujących przepisów z zakresu ochrony zabytków pozwolenie konserwatorskie, o którym mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, pozostaje aktem administracyjnym wydawanym z zastrzeżeniem terminu jego obowiązywania. Pozwolenie tego rodzaju wygasa zatem z mocy prawa po upływie określonego przez organ konserwatorski terminu. Sąd wskazał, że twierdzenie to należy odnieść bez wątpienia również do udzielonego stronie pozwolenia konserwatorskiego, albowiem zamieszczony został w nim termin końcowy obowiązywania decyzji (31 grudnia 2020 r.), z czym korespondowała wprowadzona do § 14 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) regulacja, która takie rozstrzygnięcie czyniła obligatoryjnym. Akt ten wszedł w życie w dniu 23 sierpnia 2018 r.

Sąd stwierdził, że argumentacja podnoszona przez stronę, że przepis ten nie kształtuje okresu obowiązywania decyzji pozbawiona jest merytorycznych podstaw. Wskazywany w decyzji „termin ważności pozwolenia" jest okresem, w którym podmiot zainteresowany może korzystać z przyznanego mu uprawnienia, a nie terminem, w którym działanie takie powinien jedynie niejako zapoczątkować. Prawo to zostaje na mocy decyzji wykreowane po złożeniu stosownego wniosku i zasadniczo w sposób zgodny z wolą zainteresowanego. Wymóg wskazania terminu ważności pozwolenia konserwatorskiego jest skorelowany z obowiązkiem inwestora określenia

przewidywanego terminu rozpoczęcia (§ 14 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia z 2 sierpnia 2018 r.).

Przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nie pozwalają, zdaniem Sądu, dostatecznie uzasadnić poglądu, zgodnie z którym po wydaniu decyzji o pozwoleniu na budowę, w której zatwierdza się projekt budowlany, decyzja konserwatora podlega skonsumowaniu, przez co inwestor zachowuje uprawnienia nadane mu decyzją konserwatorską dopóty, dopóki decyzja o pozwoleniu na budowę pozostaje w obrocie prawnym. Taki wniosek nie uwzględnia tego, że przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi określa ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 1), a jednocześnie stosownie do art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, ta ostatnia ustawa nie narusza przepisów szczególnych zawartych w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami odnoszących się do obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków. Przepisy obu wskazanych wyżej aktów prawnych pozostają w relacji współstosowania. Sposób stosowania instytucji prawnych przewidzianych w Prawie budowlanym nie może ograniczać, ani tym bardziej wyłączać form reglamentacji, jakim podlegają w świetle przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określone działania inwestycyjne przy zabytkach. Ich samodzielny charakter normatywny kształtowany szczegółowo przepisami tej ustawy sprzeciwia się tym samym, by pozwoleniu konserwatorskiemu (art. 36 ust. 1) można było przypisać niesamoistne znaczenie procesowe, prowadzące do nadania mu charakteru zależnego od pozwolenia na budowę wydawanego przez organ administracji architektoniczno-budowlanej, wyrażającego się możliwością jego „skonsumowania". Regulacja, zgodnie z którą prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 39 ust. 1 Prawa budowlanego) nie może być rozumiana jako wymóg legitymowania się ważnym pozwoleniem konserwatorskim przez inwestora wyłącznie w toku ubiegania się o pozwolenie na budowę. Obowiązek taki spoczywa na inwestorze w toku wykonywania robót budowlanych do ich zakończenia, co oznacza, że utrata ważności

pozwolenia konserwatorskiego wiążąco kształtuje jego sytuację prawną i sam fakt pozostawania pozwolenia na budowę w obrocie prawnym jest bez znaczenia z punktu widzenia materii regulowanej w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Sąd wskazał, że określony termin ważności w pozwoleniu konserwatorskim wskazuje czas, w którym decyzja ta „obowiązuje". Po upływie określonego terminu decyzja ta przestaje de facto zatem istnieć. Sformułowanie „okres ważności decyzji" wyraźnie potwierdza, że chodzi o określenie czasu, w którym decyzja ma moc obowiązującą, a więc upływ okresu ważności powoduje ten skutek, że po jego upływie nie można już powoływać się na tę decyzję, gdyż utraciła ona swoją ważność.

Z tych względów Sąd nie podzielił zarzutów skargi wskazujących jakoby zaskarżona decyzja i decyzja ją poprzedzająca dotyczyły sprawy już uprzednio rozstrzygniętej decyzją wojewódzkiego konserwatora zabytków udzielającą pozwolenia na wykonanie robót, bowiem decyzja ta wygasła wraz z upływem terminu ważności w niej określonym (31 grudnia 2020 r.) i nie wywołuje skutków prawnych.

Na tle kwestii ważności pozwolenia konserwatorskiego odmienne stanowisko zajął Sąd w sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 1777/23. Przedmiotem kontroli w tej sprawie była decyzja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wymierzająca administracyjną karę pieniężną za prowadzenie bez pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków robót budowlanych przy budynku wpisanym do rejestru zabytków, wydana na podstawie art. 107d ust. 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z tym przepisem karze pieniężnej podlega ten, kto bez pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1-5 ustawy.

Sąd wskazał, że uszło uwadze organów obu instancji, iż hipoteza art. 107d ust. 1 ustawy nie stanowi o „prowadzeniu" określonych tamże działań, ale o ich rozpoczęciu w sposób nieprawidłowy, w tym bez wymaganej zgody konserwatorskiej. Powyższe doprowadziło do ukarania skarżącej w sytuacji, w której roboty budowlane podjęte były na podstawie pozwolenia konserwatorskiego z 2019 r., z terminem ważności pozwolenia do 31 grudnia 2020 r.

Za całkowicie błędne prawnie Sąd uznał rozważania Ministra, że upływ ww. terminu spowodował „wygaśnięcie” tej decyzji lub „wygaśnięcie” uprawnień strony nadanych ww. pozwoleniem konserwatorskim. Zdaniem Sądu okoliczność upływu terminu pozwolenia konserwatorskiego nie powoduje, że inwestor prowadzący roboty budowlane na podstawie ostatecznej decyzji udzielającej pozwolenia na budowę, prowadzi działania przy zabytku bez pozwolenia właściwego organu konserwatorskiego. Kontynuowanie robót budowlanych przy zabytku po terminie ustalonym w pozwoleniu konserwatorskim nie może być utożsamiane z podjęciem robót budowlanych przy zabytku bez pozwolenia konserwatorskiego w ogóle. Pozwolenie konserwatorskie musi zachowywać ważność w momencie udzielenia pozwolenia na budowę, a nie przez cały okres prowadzenia robót budowlanych.

W ocenie Sądu przyjąć trzeba, że hipoteza normy zawartej w art. 107d ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nie obejmuje sytuacji, w której inwestor uzyskał zgodę właściwego konserwatora zabytków na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy, następnie w okresie ważności tego pozwolenia uzyskał decyzję udzielającą pozwolenia na budowę i na podstawie tej decyzji wykonywał roboty budowlane, po upływie okresu ważności wskazanego w pozwoleniu konserwatorskim.

Sąd wskazał ponadto, że przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w ogóle nie przewidują terminu ważności pozwolenia wydawanego w trybie art. 36 ust. 1 tej ustawy. Termin określony w pozwoleniu konserwatorskim ma charakter formalny, a nie materialnoprawny, co oznacza, że jego upływ nie powoduje, że decyzja przestaje obowiązywać w obrocie prawnym. Skoro więc termin ważności pozwolenia wydawanego na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy, wynikający z informacji wskazanej w decyzji stosownie do § 12 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków z dnia 2 sierpnia 2018 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 81) nie ma charakteru materialnoprawnego, lecz formalny, to nawet po jego upływie decyzja jako władcze rozstrzygnięcie pozostaje w obrocie prawnym.

Powyższa ocena prawna Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przesądziła o wadliwości pierwszoinstancyjnej decyzji jako dokonanej z naruszeniem art. 107d ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Naruszenie polegało na błędnym przyjęciu przez organy, że w sprawie zachodzą przesłanki do uznania, że skarżąca podjęła bez pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy.

III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA SĄDU

1. Wydział Informacji Sądowej.

W 2023 r. Wydział Informacji Sądowej kontynuował realizację zadań wyznaczonych § 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 sierpnia 2015 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1177). Działalność Wydziału koncentrowała się na:

- wykonywaniu zadań z zakresu sprawozdawczości statystycznej Sądu,
- informowaniu osób zainteresowanych o właściwości Sądu, stanie załatwianych spraw, udostępnianiu do wglądu akt spraw,
- udostępnianiu informacji publicznej o działalności Sądu,
- prowadzeniu spraw petycji, skarg i wniosków,
- obsłudze medialnej Sądu,
- wykonywaniu obowiązków administratora systemu informatycznego.

Praca Wydziału obejmowała sporządzanie statystyk przedstawiających ruch spraw w okresie miesięcznym, półrocznym i rocznym, jak również opracowanie rocznej informacji o działalności Sądu. Wydział sporządzał również analizy, dane statystyczne i bieżące informacje o działalności Sądu na potrzeby Prezesa Sądu, Biura Orzecznictwa NSA oraz innych jednostek.

Funkcjonujący w ramach Wydziału – Sekretariat Informacji o Sprawach – udzielał na bieżąco, bezpośrednio w Sekretariacie oraz drogą telefoniczną, informacji

o toczących się postępowaniach, a także wyjaśniał wątpliwości, co do właściwości sądu i ustawowych środków zaskarżania orzeczeń.

Czytelnia Akt udostępniała do wglądu akta stronom, uczestnikom postępowania i ich pełnomocnikom. Udostępnianie akt na konkretny dzień i godzinę następowało poprzez ich zamówienie telefoniczne lub w specjalnie do tego celu przygotowanym systemie do zamawiania akt, który został zamieszony na stronie BIP WSA w Warszawie w zakładce „Czytelnia – zamawiane akt". W 2023 roku udostępniono w Czytelni Akt ogółem 2.932 akta sądowoadministracyjne.

Informacja o działalności Sądu oraz wydawanych rozstrzygnięciach - w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 902) – udzielana była przez Wydział zarówno drogą pocztową, jak i w formie elektronicznej. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że w roku 2023 odnotowano wpływ jednego wniosku w trybie ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1524) dalej o.d.p.w.i.s.p. Zgodnie jednak z art. 7 ust. 1 o.d.p.w.i.s.p., przepisy ustawy nie naruszają prawa dostępu do informacji publicznej ani wolności jej rozpowszechniania, ani przepisów innych ustaw określających zasady, warunki i tryb dostępu lub ponownego wykorzystywania informacji będących informacjami sektora publicznego. Na gruncie art. 7 ust. 1 poprzedniej ustawy z 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego, który jest tożsamy z obecnie obowiązującym przepisem o.d.p.w.i.s.p., w literaturze i orzecznictwie prezentowane jest stanowisko, że jeżeli podmiot zobowiązany stwierdzi, że ma do czynienia z żądaniem, które podlega przepisom ustawy o dostępie do informacji publicznej bądź innym określającym zasady dostępu do informacji, to nie ma podstaw do tego, by w takiej sytuacji stosować przepisy ustawy o ponownym wykorzystywaniu. W takim przypadku uzasadnione jest poinformowanie o tej okoliczności zainteresowanego ze wskazaniem na treść art. 7 ust. 1 o.d.p.w.i.s.p., a jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie przepisy ustaw, o których mowa w tym przepisie, uzasadniona jest realizacja dostępu w sposób i formie w nich przewidzianych. Z tych względów wniosek ten został rozpatrzony w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, gdyż udostępnienie treści orzeczeń Wojewódzkiego

Sądu Administracyjnego w Warszawie stanowi informację publiczną na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o dostępie do informacji publicznej.

W 2023 r., w powyższym trybie wpłynęło ogółem 455 wniosków, w tym 218 wniosków o wydanie kopii orzeczenia. Poprzez udzielenie odpowiedzi załatwiono 443 wnioski, natomiast 12 wniosków załatwione zostało poprzez wydanie kopii orzeczenia. W roku 2023 sześć wniosków o udzielenie informacji publicznej załatwiono w formie decyzji administracyjnej.

Skargi kierowane do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie podobnie, jak miało to miejsce w latach ubiegłych, stanowiły najczęściej wyraz niezadowolenia z rozstrzygnięć Sądu oraz wadliwego, w ocenie skarżących, postępowania sądowego. Natomiast wnioski zawierały głównie prośby o przedstawienie stanu spraw, przyspieszenie ich rozpoznania i wyjaśnienie różnych kwestii procesowych.

Przez Wydział Informacji Sądowej prowadzona była również obsługa medialna Sądu. Przewodnicząca Wydziału Informacji Sądowej, działając jako Rzecznik Prasowy Sądu, udzielała informacji na temat wydanych przez Sąd rozstrzygnięć i ich uzasadnień, wyjaśniała jakie skutki wywołuje orzeczenie sądu administracyjnego, wyjaśniała zasady postępowania przed sądami administracyjnymi oraz udzielała informacji na temat funkcjonowania Sądu. Przedmiotem informacji dla mediów były m. in.:

- informacje w sprawie skarg na decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 30 września 2022 r. Nr DOOŚ-WDŚ/ZOO.41.2020/AB.46 określającą środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia: Kontynuacja eksploatacji złoża węgla brunatnego „Turów”, realizowanego w gminie Bogatynia (sygn. akt IV SA/Wa 654/23) oraz czynności procesowych jakie Sąd podejmuje w tej sprawie;

- informacje w sprawie postanowienia, którym WSA w Warszawie zawiesił postępowanie sądowe dotyczące skarg na decyzję Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 29 września 2022 r. nr DPR.720.6.2021.256 w przedmiocie przymusowej restrukturyzacji Getin Noble Bank S.A. do czasu rozstrzygnięcia przez

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej przedstawionych w postanowieniu pytań prejudycjalnych (sygn. akt VI SA/Wa 2964/22);

Funkcjonująca w ramach Wydziału Informacji Sądowej Biblioteka pracuje w systemie elektronicznej ewidencji wypożyczeń, wykorzystując najnowszą wersję programu LIBRA 2000, który umożliwia przeglądanie zbiorów poprzez katalogi: alfabetyczny, tytułowy, rzeczowy oraz serii. Pełny katalog swoich zbiorów, aktualizowany na bieżąco o pozycje wpisywane do księgi inwentarzowej, Biblioteka publikuje w sieci intranetowej WSA w Warszawie. Dzięki współpracy międzybibliotecznej czytelnicy Biblioteki mogą korzystać także ze zbiorów innych placówek – w 2023 r. były to biblioteki uczelniane oraz biblioteki niektórych Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, a także Biblioteka Sejmowa. W roku 2023 wykazano 623 wypożyczenia długoterminowe i 34 krótkoterminowe (przy zarejestrowanych 434 czytelnikach, z których 67 to sędziowie i pracownicy NSA), poza udostępnianiem prezencyjnym w czytelni.

Wydział Informacji Sądowej realizuje także działania ze sfery informatycznej na rzecz wszystkich jednostek w WSA w Warszawie. Do zadań funkcjonującego w Wydziale Informacji Sądowej Zespołu Obsługi Informatycznej Sądu należy w szczególności:

- wykonywanie obowiązków administratora systemu informatycznego;
- zapewnienie bieżącej obsługi i ciągłości działania systemów informatycznych wykorzystywanych w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie;
- zapewnienie bezpieczeństwa systemów;
- wspomaganie Inspektora Ochrony Danych w realizacji jego zadań.

Spektrum realizowanych przez WIS zadań obejmuje także obsługę procesów ekonomiczno-finansowych, sprawozdawczość, elektroniczną wymianę dokumentów czy udostępnianie informacji na stronach BIP sądu. Stale śledzimy strony BIP innych podmiotów w celu doskonalenia metod prezentowania danych. Strona BIP WSA w Warszawie zawiera podstawowe dane naszego sądu, komunikaty, stale aktualizowane akty prawne regulujące zasady funkcjonowania sądownictwa administracyjnego, oraz zestawy tematycznych podstron zawierających bieżące informacje o sprawach (w tym e-terminarz), interaktywne strony ułatwiające zamawianie akt, czy też udostępniające

formularze druków. Strona BIP może być użytkowana przez osoby słabo widzące dzięki opcjonalnemu wykorzystywaniu funkcji podnoszących kontrast prezentowanego tekstu, a także możliwość korzystania z generatora dźwięku odczytującego informacje.

Na zakończenie należy wskazać, że w związku z przeprowadzką Wydziałów Orzeczniczych I, II, IV i VII do nowego budynku Sądu przy ulicy Jana Kazimierza 10 Wydział Informacji Sądowej dokonał stosownej zmiany treści druków sądowych oraz zaktualizował pod tym kątem stronę internetową BIP Sądu. Funkcjonujący w Wydziale Informacji Sądowej Zespołu Obsługi Informatycznej Sądu był natomiast odpowiedzialny za zaplanowanie i przeprowadzenie procesu przelokowania i instalacji w nowej siedzibie sprzętu komputerowego.

2. Szkolenia sędziów.

W roku 2023 sędziowie uczestniczyli w konferencjach, szkoleniach i wykładach, poświęconych następującej problematyce:

- „Nasze podatkowe życie w czasach post-pandemicznych - jakie problemy, korzyści zostały nam po pandemii”,
- „Metodyka pracy sędziego sądu administracyjnego dla nowoprzyjętych sędziów i asesorów sądów administracyjnych, odpowiedzialność sędziego w obliczu wadliwego prawa, przygotowanie sprawy do rozpoznania, uzasadnienie orzeczenia”,
- „Konferencja WSA w Warszawie z udziałem Sędziów Wyższego Sądu Administracyjnego Berlina-Brandenburgii, której tematem były następujące zagadnienia;
  - Prawo do rzetelnego procesu w czasie pandemii. Doświadczenia i wnioski na przyszłość,
  - Tymczasowa ochrona prawna przed sądami administracyjnymi - na jakich warunkach obywatel może uzyskać tymczasową decyzję sądu już przed wyrokiem w głównym przedmiocie postępowania,
  - Ochrona tymczasowa w postępowaniu przed sądem administracyjnym w Polsce”,

- „Kompetencje orzecznicze i aktualne zagadnienia orzecznictwa Sądu Unii Europejskiej i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej”,
- „Praktyczne aspekty skutecznej ochrony sądowej w prawie Unii Europejskiej”,
- „Dylematy orzecznicze na tle kontroli legalności uchwał organów samorządu terytorialnego”,
- „Wyłączenie od opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych”,
- „Nadużycie prawa w prawie administracyjnym - zwrot retoryczny czy skuteczne narzędzie realizacji funkcji sądu administracyjnego”,
- „Stosowanie przepisów Działu IVa Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach należących do właściwości sądów administracyjnych”,
- „Interes prawny w prawie publicznym”,
- „VAT - aktualne problemy”.

SPIS TABEL

Tabela nr 1 - INFORMACJA WSA w Warszawie za rok 2023
(A. RUCH SPRAW).

Tabela nr 2 - Skargi na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji.

Tabela nr 3 - Sprawy niezałatwione.

Tabela nr 4 - Prawo pomocy - wnioski zarejestrowane w repertorium SPP.

Tabela nr 5 - Terminowość załatwiania spraw.

Tabela nr 6 - Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelnych organów.

Tabela nr 7 - Wpływ skarg kasacyjnych.

Tabela nr 1

INFORMACJA WSA w Warszawie
za 2023 r.
A. RUCH SPRAW

	Pozostało z poprzedniego okresu				Wpłynęło				Załatwiono																Zamknięto				Łącznie				Pozostało			
									Ogółem				w tym																							
													na rozprawie				na posiedzeniu niejawnym																			
																	ogółem				z tego wyrokiem															
	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma
	1	2	3	4	5	6	7	8	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	33	34	35	36
Wydział I	1479	99	8	1586	2659	300	22	2981	2790	315	14	3119	1669	1	0	1670	1121	314	14	1449	815	153	0	968	123	14	5	142	2913	329	19	3261	1225	70	11	1306
Wydział II	2449	278	22	2749	2433	791	47	3271	3241	671	52	3964	1925	0	0	1925	1316	671	52	2039	890	427	0	1317	184	28	2	214	3425	699	54	4178	1457	370	15	1842
Wydział III	1590	15	1	1606	2789	97	2	2888	3450	81	2	3533	1865	0	0	1865	1585	81	2	1668	1163	43	0	1206	29	1	0	30	3479	82	2	3563	900	30	1	931
Wydział IV	774	99	5	878	3009	286	14	3309	2723	311	17	3051	1569	0	0	1569	1154	311	17	1482	607	163	0	770	74	14	0	88	2797	325	17	3139	986	60	2	1048
Wydział V	2160	25	2	2187	2859	115	6	2980	3351	111	5	3467	1650	0	0	1650	1701	111	5	1817	1106	31	0	1137	14	4	1	19	3365	115	6	3486	1654	25	2	1681
Wydział VI	6455	39	5	6499	6588	190	31	6809	3921	79	7	4007	2201	0	0	2201	1720	79	7	1806	942	42	0	984	3977	5	4	3986	7898	84	11	7993	5145	145	25	5315
Wydział VII	1067	56	7	1130	3015	215	37	3267	2820	198	37	3055	1142	0	0	1142	1678	198	37	1913	1249	107	0	1356	141	8	0	149	2961	206	37	3204	1121	65	7	1193
Wydział VIII	329	15	1	345	891	91	9	991	943	89	10	1042	346	0	0	346	597	89	10	696	420	55	0	475	14	2	0	16	957	91	10	1058	263	15	0	278
RAZEM	16303	626	51	16980	24243	2085	168	26496	23239	1855	144	25238	12367	1	0	12368	10872	1854	144	12870	7192	1021	0	8213	4556	76	12	4644	27795	1931	156	29882	12751	780	63	13594

Tabela nr 2

Skargi na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji

Symbol sprawy	Opis symbolu, przedmioty spraw w ramach symbolu	Pozostało z poprzedniego okresu *)	Wpłynęło	Łącznie załatwiono - na rozprawie i na posiedzeniu niejawnym	Zamknięto	Pozostało na następny okres
1	2	3	4	5	6	7
601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przecipożarowa	558	1 651	1 523	55	631
602	Ceny, opłaty, stawki taryfowe, nie objęte symbolem 611	66	80	102	0	44
603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	653	2 452	2 037	28	1 040
604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	106	103	117	1	91
605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	63	143	148	1	57
606	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa	16	50	28	6	32
607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	649	968	1 090	64	463
608	Energetyka i atomistyka	0	5	1	0	4
609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	87	221	191	53	64
610	Sprawy komunalizacji mienia	151	186	253	2	82
611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	1 687	2 971	3 671	32	955
612	Sprawy geodezji i kartografii	36	149	132	8	45
613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	199	830	716	42	271
614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczorozwojowa i archiwa	93	343	213	123	100
615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	288	699	720	20	247
616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	49	211	178	5	77
617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	87	189	189	1	86
618	Wywłaszczanie i zwrot nieruchomości	260	770	704	26	300
619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	1 870	905	2 212	13	550

620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	438	407	607	7	231
621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	108	255	205	2	156
622	Instytucje ubezpieczeniowe i działalność ubezpieczeniowa	2	11	8	0	5
623	Dozór techniczny, miary i wagi, badania i certyfikacje, normalizacja, sprawy jakości	113	152	181	0	84
624	Powszechny obowiązek obrony kraju	18	106	60	1	63
625	Poczta, telekomunikacja, radio i telewizja	114	85	84	16	99
626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	40	30	52	6	12
627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	263	976	933	3	303
628	Status Kościołów i związków wyznaniowych	6	33	14	13	12
629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	190	231	292	17	112
630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na obszar celny Unii Europejskiej	108	202	192	0	118
631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi	48	131	129	0	50
632	Pomoc społeczna	433	1 313	1 182	13	551
633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	38	205	195	4	44
634	Sprawy kombatantów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	14	33	37	1	9
635	Kultura fizyczna, sport i turystyka	10	14	23	0	1
636	Kultura i sztuka, w tym sprawy działalności kultury i twórczości, biblioteki, ochrona zabytków i muzea, sprawy związane z ochroną praw autorskich i pokrewnych	80	224	216	8	80
637	Papiery wartościowe i fundusze powiernicze oraz sprawy z nimi związane, bankowość i sprawy dewizowe	5 075	2 464	282	3 914	3 343
645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 637 oraz od 646 - 655	84	158	156	14	72
646	Prawo własności przemysłowej	87	204	193	3	95
647	Sprawy związane z ochroną danych osobowych	154	336	223	21	246
648	Sprawy z zakresu informacji publicznej, prawa prasowego, ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego	120	314	233	13	188
649	Sprawy dotyczące poświadczenia bezpieczeństwa oraz z zakresu ochrony informacji niejawnych	13	58	27	3	41
650	Sprawy świadczeń społecznych w drodze wyjątku	99	293	213	1	178

651	Sprawy funduszy emerytalnych	0	0	0	0	0
652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych	374	1 028	995	7	400
653	Środki publiczne nie objęte innymi symbolami	743	871	1 120	4	490
654	Ujawnianie przez Instytut Pamięci Narodowej informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów	2	11	4	2	7
655	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych	611	1 172	1 158	3	622
	Ogółem główne symbole 601-637 i 645-655	16 303	24 243	23 239	4 556	12 751
	z tego o symbolach głównych 638-642, 644, 656, 657	804	1 424	1 745	45	438
638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	96	135	170	7	54
639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	207	415	418	13	191
640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	11	30	33	0	8
641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	8	19	25	0	2
642	Skargi na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niezespolonej oraz na niewykonywanie przez nich czynności nakazanych prawem wnoszone w trybie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 ustawy o adm. rządowej w województwie	0	1	1	0	0
644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	72	122	155	8	31
656	Interpretacje indywidualne, opinie zabezpieczające i wiążące informacje stawkowe	396	661	911	16	130
657	Inne interpretacje	14	41	32	1	22

W tym sprzeciwów od decyzji	3	4	6	17	19
	43	334	297	17	63

Orzeczenia wydane w trybie art. 179a p.p.s.a. (po uchyleniu wyroku/postanowienia zaskarżonego skargą kasacyjną)	6
	34

*) Należy zakwalifikować do poszczególnych kategorii w ramach symbolu

Tabela nr 3

Sprawy niezałatwione

Lp.	Rodzaj sprawy	Liczba spraw niezałatwionych pozostających od daty pierwszego wpływu skargi do sądu				
		powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 lat
	1	2	3	4	5	6
1	SA	2 498	1 543	3 466	123	156
2	SAB	165	96	12	5	4

Tabela nr 4

Prawo pomocy - wnioski zarejestrowane w repertorium SPP

Lp.	Wniosek o przyznanie prawa pomocy w postaci:	Wpłynęło	Z A Ł A T W I O N O					
			Ogółem (kolumny 4-8)	Przyznano prawo pomocy co do całości wniosku	Przyznano prawo pomocy co do części wniosku	Odmówiono przyznania prawa pomocy	Pozostawiono bez rozpoznania	W inny sposób
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	zwolnienia od kosztów	1 264	1 207	106	80	450	451	120
2	ustanowienia pełnomocnika procesowego	234	196	52	9	60	65	10
3	zwolnienia od kosztów i ustanowienia pełnomocnika procesowego	1 156	1 189	172	270	475	181	91

Liczba orzeczeń wydanych w trybie art. 249 p.p.s.a. (cofających przyznane prawo pomocy)	2

Tabela nr 5

Terminowość załatwiania spraw w sądach administracyjnych (wg kryterium prawomocności)

L.p.	Rodzaj sprawy	Od daty wpływu sprawy w danym lub poprzednim okresie sprawozdawczym do daty jej prawomocnego załatwienia upłynął okres							
		Ogółem (kolumny 3-9)	do 6 miesięcy	powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	powyżej roku do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 do 4 lat	powyżej 4 do 5 lat	powyżej 5 lat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	SA	21 620	3 899	7 789	3 516	1 563	1 206	2 644	1 003
2	SAB	2 094	756	734	363	103	101	34	3

ilość uchylonych postanowień o stwierdzeniu prawomocności w sprawach, które wykazano w sprawozdaniach za lata ubiegłe

10

Tabela nr 6

Załatwione wyrokiem skargi na akty
i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej
i innych naczelnych organów

Lp.	Nazwa organu	Wpływ skarg na akty organu	Załatwiono wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono
	1	2	3	4
1	Ogółem (wiersze 2-92)	13447	12007	4450
2	Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów Naukowych	1	1	0
3	Dyrektor Agencji Ruchu Lotniczego	0	0	0
4	Dyrektor Generalny Służby Więziennej	1	4	1
5	Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej	641	848	598
6	Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad	144	117	54
7	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	335	189	37
8	Generalny Konserwator Zabytków	0	0	0
9	Główny Geodeta Kraju	28	12	3
10	Główny Inspektor Farmaceutyczny	95	114	37
11	Główny Inspektor Inspekcji Handlowej	0	0	0
12	Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	78	84	12
13	Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego	577	521	62
14	Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa	6	2	1
15	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	368	269	65
16	Główny Inspektor Pracy	2	1	0

17	Główny Inspektor Sanitarny	45	52	25
18	Główny Inspektor Transportu Drogowego	1771	1103	218
19	Główny Lekarz Weterynarii	13	2	0
20	Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	0	0	0
21	Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej	6	6	0
22	Komendant Główny Policji	426	1584	1341
23	Komendant Główny Straży Granicznej	193	137	18
24	Komisja Nadzoru Finansowego	84	63	11
25	Komitet Integracji Europejskiej	0	0	0
26	Komisja Egzaminacyjna II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości	54	44	7
27	Krajowa Komisja Uwłaszczeniowa	115	147	20
28	Krajowa Rada Doradców Podatkowych	1	1	0
29	Krajowa Rada Notarialna	2	2	1
30	Krajowa Rada Radców Prawnych	5	2	0
31	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	42	36	10
32	Krajowa Rada Sądownictwa	1	0	0
33	Minister Administracji i Cyfryzacji	0	0	0
34	Minister Cyfryzacji	3	3	0
35	Minister Edukacji Narodowej	130	72	29

36	Minister Energii	0	0	0
37	Minister Finansów	130	120	27
38	Minister Gospodarki	0	0	0
39	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	196	145	69
40	Minister Infrastruktury i Rozwoju	8	10	2
41	Minister Infrastruktury i Budownictwa	50	35	11
42	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	250	207	65
43	Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	14	4	2
44	Minister Obrony Narodowej	76	49	11
45	Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej	534	496	185
46	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	380	366	43
47	Minister Rozwoju	726	650	166
48	Minister Skarbu Państwa	0	0	0
49	Minister Sportu i Turystyki	20	18	9
50	Minister Spraw Wewnętrznych	3	4	0
51	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	496	431	167
52	Minister Spraw Zagranicznych	4	0	0
53	Minister Sprawiedliwości	85	62	14
54	Minister Środowiska	134	109	41

55	Minister Zdrowia	61	104	14
56	Naczelna Rada Adwokacka	10	6	4
57	Naczelna Rada Lekarska	56	63	56
58	Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych	5	3	1
59	Państwowa Komisja Wyborcza	0	0	0
60	Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych	0	0	0
61	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	624	456	117
62	Prezes Agencji Rezerw Materiałowych	0	0	0
63	Prezes Agencji Rynku Rolnego	0	0	0
64	Prezes Głównego Urzędu Miar	3	1	0
65	Prezes Głównego Urzędu Statystycznego	6	9	3
66	Prezes Instytutu Pamięci Narodowej	32	18	3
67	Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	239	28	6
68	Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia	1032	870	220
69	Prezes Państwowej Agencji Atomistyki	1	0	0
70	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	20	21	11
71	Prezes Rady Ministrów	79	42	9
72	Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	59	49	4
73	Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego	42	57	17

74	Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	52	58	10
75	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	3	2	1
76	Prezes Urzędu Transportu Kolejowego	15	14	4
77	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	5	0	0
78	Prezes Agencji Mienia Wojskowego	26	16	7
79	Prezes Wyższego Urzędu Górniczego	0	0	0
80	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	499	391	116
81	Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	1	1	1
82	Rada do Spraw Uchodźców	305	213	38
83	Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego	32	25	9
84	Szef Agencji Wywiadu	2	0	0
85	Szef Krajowej Administracji Skarbowej	172	141	38
86	Szef Służby Cywilnej	0	0	0
87	Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców	538	438	167
88	Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	18	19	3
89	Urząd Patentowy RP	206	167	42
90	Zarząd Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji	0	0	0
91	Zarząd Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych	0	0	0
92	Inne Urzędy i Instytucje Centralne	1031	673	187

Tabela nr 7

Wpływ skarg kasacyjnych

Lp.	Rodzaj sprawy	Wpłynęło		Odrzucono skargę kasacyjną	Umorzono postępowanie kasacyjne w trybie art. 178a p.p.s.a.	Uchylono zaskarżony wyrok lub postanowienie i rozpoznano sprawę w trybie art. 179a p.p.s.a.	Przekazano do NSA
		Razem	w tym od orzeczeń wydanych w trybie art. 179a p.p.s.a.				
	1	2	3	4	5	6	7
1	SA	8 824	14	260	11	34	8 168
2	SAB	311	0	55	0	3	277
3	SO	1	0	1	0	0	0